

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

(10/136) NO.LU ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLARIN KEŞFİ, EĞİTİMLERİYLE İLGİLİ SORUNLARIN TESPİTİ VE ÜLKEMİZİN GELİŞİMİNE KATKI SAĞLAYACAK ETKİN İSTİHDAMLARININ SAĞLANMASI AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

17 Nisan 2012 Salı

(10/136) NO.LU ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLARIN KEŞFİ, EĞİTİMLERİYLE İLGİLİ SORUNLARIN TESPİTİ VE ÜLKEMİZİN GELİŞİMİNE KATKI SAĞLAYACAK ETKİN İSTİHDAMLARININ SAĞLANMASI AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

17 Nisan 2012 Salı

---0---

K O N U

Sayfa

Üstün yetenekli ve engelli çocuklar hakkında

1:38

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:38

Doç. Dr. Hakan SARI (MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü)	1:4, 4:5, 6, 7:8, 9, 10:11, 11:12, 13, 14:15, 15:16, 17, 18:19, 23:24, 25, 26:27, 29:32, 33, 36
Fatma Nur SERTER (İstanbul)	4:5
Hüsamettin ZENDERLİOĞLU (Bitlis)	5:6
Mustafa ATAŞ (İstanbul)	7:8
Tülay SELAMOĞLU (Ankara)	8:9, 20:21, 22:23, 29
Ahmet Duran BULUT (Balıkesir)	9:11
Dilek YÜKSEL (Tokat)	11:12, 23
Necati BİLGİÇ (MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Şube Müdürlüğü)	12:13, 20, 32:33, 34, 35:36, 36
Çiğdem Münevver ÖKTEN (Mersin)	13
Gönül Bekin ŞAHKULUBEY (Mardin)	13:14
Şirin ÜNAL (İstanbul)	15
Recep GÜRKAN (Edirne)	16
Hüseyin BÜRGE (İstanbul)	17
Hülya GÜVEN (İzmir)	17:19
Yüksel ÖZDEN (Muğla)	19:20, 24, 25
Prof. Dr. Necate BAYKOÇ DÖNMEZ	21:23, 26, 31, 32, 35, 36:38
Ali HALAMAN (Adana)	23
Temel COŞKUN (Yalova)	25:26

Mürüvvet BAYRAK (Aile ve Sos. Politika. Bak. Sos. Hiz. Uzmanı)	34
Necdet İNAN (Ankara Fen Lisesi Okul Aile Birliği Başkanı)	35

Açılma Saati: 15.27
Kapanma Saati: 18.41

17 Nisan 2012 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.27

BAŞKAN : Halide İNCEKARA (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ : Yüksel ÖZDEN (Muğla)

SÖZCÜ : Çiğdem Münevver ÖKTEN (Mersin)

KÂTİP : Temel COŞKUN (Yalova)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekili arkadaşlarım, hepiniz hoş geldiniz. Bugün komisyonumuzun üçüncü toplantısını yapıyoruz.

İlk konuşumuz, hep birlikte karar verdiğimiz üzere, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürü Doçent Doktor Hakan Sarı Beyi ağırlayacağız. Sanıyorum kendisine, aynı zamanda Necati Bilgiç Bey de nezaret ediyorlar.

Bu arada, aramızda misafir olarak katılan çok değerli, bu konuda çok kafa yormuş ve Millî Eğitim Bakanlığının ilk özel eğitim rehberlik hizmetlerinin kurucu genel müdürü olan Profesör Doktor Necati Baykoç Dönmez Hanımefendi var. Hocam bir kendinizi gösterin, bir elinizi kaldırın. Hocam da ileriki günlerde inşallah bizimle birlikte olacaklar hem Osmanlı dönemindeki üstün yetenekli çocuk eğitimleri hem de bu süreçte neler yapılıyor...

Bu arada şunu da hepinize duyurmak isterim: Herkes ayrı ayrı davetli “Küçük Dâhiler Çalıştayı” diye 27-28-29 Nisanda Hacettepe Üniversitesinde, Ankara’da olanlar için, İstanbul’da da 26-27 Mayıs 2012 tarihinde Yıldız Teknik Üniversitesi Kongre Merkezinde Küçük Dâhiler Çalıştayı yapılacakmış, bütün komisyon üyelerimiz davetli.

Evet, hoş geldiniz Hocam, sefalar getirdiniz.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Hoş bulduk.

BAŞKAN – Hocam, ne kadardır görevdeyiz?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Üç buçuk aydan beri.

BAŞKAN – Üç buçuk aydır. O zaman, Necati Hoca’nın aramızda olması da ayrıca bizim için bir şans. Belki gıyabında tanıyorsunuz belki daha önce, kurucu müdürlerden...

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Ben akademisyenim zaten, özel eğitimde akademisyenim. Dolayısıyla, Hocamla yıllardan beri tanışırım, ben bu işin içerisindeyim zaten.

BAŞKAN – Tamam, çünkü biz de sorarsak “ben üç buçuk aylığım” dersiniz, biz...

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Yok, siz bana sorun. Biz zaten bu işin içinden geliyoruz.

BAŞKAN – Peki.

Şimdi, şöyle toplantı sürecini yapalım: Siz göreve geldiğinizde ne buldunuz? Neyle karşılaştınız? Ben Hocama da demin sordum, sürecin bu kadar ağır işemesinin nedenleri nedir? Neyi kaçırmıyoruz biz orada? Siz geldikten sonra hem kadro olarak bir değişim orada yaşandı hem de bir felsefe değişikliği olduğu söyleniyor ama biz onları inşallah süreç içinde hissedeceğiz. Bize şu andaki çalışma yapısını, düşüncelerinizi, hedeflerinizi de anlatırsanız, ondan sonra da soru-cevap kısmına geçiyoruz. Bugün, sanıyorum, Cumhuriyet Halk Partisinin bir gensorusu varmış aşağıda, o süreç için bizi oylamaya davet ediyorlar. Ne kadar hızlı hareket edersek o kadar seviniriz,

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Benim ne kadar zamanım var Sayın Başkan?

RECEP GÜRKAN (Edirne) – BDP’nin Sayın Başkan.

BAŞKAN – BDP’nin mi? Ha, peki.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Benim ne kadar zamanım var?

BAŞKAN – Yani, bana göre...

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Şimdi biz bir sunum hazırladık, sunuyu verelim mi yoksa sizin sorularınızdan mı gidelim?

BAŞKAN – Sunum ne Hocam? Nasıl sunum?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Yani, üstün yeteneklerle ilgili bugüne kadar yapılanlar nelerdir? Dünyada uygulamaları nelerdir?

BAŞKAN – Kaç dakikalık Hocam?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Size bağlı, ben beş dakikada da sunarım eli dakikada da sunarım içeriğini biraz şey yaparım veya genel olarak size bilgi mi vereyim?

BAŞKAN – Hocam on dakikayı geçmesin görsel sunum.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Öyle mi?

BAŞKAN – Çünkü onlara çok fazla detaylı girildiğini biliyorum.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – İsterseniz o zaman ben görsellere başvurmadan ülkemizde durum nedir, onun bir anlatayım isterseniz. Sizin sorularınıza göre gidelim o zaman isterseniz, zaman kısıtlıysa.

BAŞKAN – Tamam, buyurun Hocam.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim, ben Hakan Sarı, Özel Eğitim Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bakıyorum.

Millî eğitimin yeni yapılanması sürecinde bildiğiniz gibi tabii Özel Eğitim Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünden de yeni bir yapılanma ortaya çıktı. Bu yapılanma çerçevesinde altı tane grup başkanlığımız var bir de özel büromuz var. Altı tane grup başkanlığının içerisinde Özel Yeteneklerin Geliştirilmesi Grup Başkanlığımız var. Özel Yeteneklerin Geliştirilmesi Grup Başkanlığının görevleri içerisinde -gerçi sunumumuzda var ama çok özet geçeceğim- üstün yetenekli çocukların eğitimleri, bunların programlarının geliştirilmesi, en üst düzeydeki modellerin uyarlanması ve bu çocuklarımızın okul öncesinden başlanarak hayat boyu eğitimi de göz önüne alınarak bu çocukların ülkemize kazandırılması ve bu çocuklardan ülkemizin aynı zamanda diğer ülkelerin en iyi şekilde yararlanmalarının sağlanması konusunda çalışmaları yapıyor.

Üstün yetenekli çocuklarla ilgili, tabii, geçmişte yine çalışmalar vardı. Bir akademisyen olarak kendi deneyimlerimi, işte bu çalışmaların içerisinde bizim tabii özel eğitimin öncüsü olarak gördüğümüz rahmetli Sayın Doçent Doktor Mithat Enç Hocamızın başlattığı hem özel eğitim hareketini hem de üstün yetenekliler hareketinin başladığını görüyoruz. Tabii, bizim ülkemizde, aslında, Türk milleti çok önceki yıllara dayanan bir sistem içerisinde tarih sürecine baktığımızda 1400' lü yıllardan başlayarak bir eğitim öğretim hareketinin olduğunu görüyorsunuz. Enderun mektepleri gerçi Türkiye'de çok iyi belki işlenmedi ama, Enderun mektepleri bunun için çok güzel bir örnek. O dönemlerde üstün yeteneklilerin eğitildiği ve programların özel olarak hazırlandığı, öğretim üyelerinin özel olarak seçildiği bir hareket vardı. Bu hareket devam etti, 1980' li yıllarda, tabii, üst özel sınıflar da açılmasına rağmen, bu üst özel sınıflar çok fazla devam etmedi. Şimdi, tabii, bütün dünyada gördüğümüz gibi özellikle 1920' lerden başlayarak diğer ülkelerde üstün yetenekli çocukların eğitildiğini görüyoruz. Ama, bizim tabii özellikle bugünkü sürece baktığımızda, tabii özel eğitim, özellikle ülkemizde 1970' li yıllardan sonra daha çok alevlendi. Bu süreç içerisinde üstün yetenekli çocukların, üstün zekâlı çocukların da eğitimi sürekli olarak gündeme gelmeye başladı. Ancak, son yıllarda, üstün yetenekli çocuklarımızın hakikaten kazanılması gerektiği iyice anlaşıldı. Bu konuda akademisyenlerimiz oldukça önemli çalışmalar yaptılar, bu konuda, efendim farklı kaynaklar üretildi, işte bunlardan bir tanesi Sayın Prof. Dr. Necati Hocam. Dolayısıyla, bu anlamda önemli çalışmalar var. Bunun yanında Prof. Dr. Ayşegül Ataman Hocam, onun çalışmaları var. Bunun yanında, Anadolu Üniversitesinde üstün yeteneklilerle ilgili çalışan akademisyen arkadaşlarımız var ve bunun yanında, aynı zamanda, İstanbul Üniversitesinde Üstün Yetenekler Öğretmenliği Ana Bilim dalı kuruldu ve o anabilim dalında üstün yeteneklilerle ilgili öğretmenler yetişiyor.

Son günlere gelince, tabii, bugünlerde oldukça çok iyi bir hareket başladı. Sayın Bakanımızın Meclisteki üstün yeteneklilerle ilgili konuşmaları ve Mecliste işte bu komisyonun kurulması önemli bir hareket, güzel bir hareket ve başlangıcı güzel olan bir hareket diye yorumluyoruz. Dolayısıyla bizim de bu konuda bazı çalışmalarımız var. Bu çalışmalarımız ne diye başladı diye sorarsanız, benim Genel Müdürlüğümünden hemen sonra Sayın Bakanımız özellikle üstün yeteneklilerle ilgili ve üstün yeteneklilerin tanımlandığı, eğitimlerinin organize edildiği BİLSEM'lerin daha iyi bir yapıya kavuşturulmasıyla ilgili neler yapabileceğimizle ilgili hem Sayın

Bakanımız hem Müsteşarımız hem ilgili birimler bana sorular sordular ve bununla ilgili çalışmalarımız yoğun bir şekilde başladı. Şu anda, tabii, Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri Yönetmeliği tamamiyle günümüzün ihtiyaçlarına, bu çocukların yani engelli çocuklarımızın ihtiyaçlarına cevap verir şekilde olduğu gibi, aynı zamanda özel eğitim kapsamı içerisinde olan üstün yetenekli çocuklarımızın da ihtiyaçlarını karşılayabilecek şekilde değiştirme çalışmalarımız var. Bununla ilgili mevzuat komisyonu kurduk. Yine bu komisyon çok sıkı bir şekilde çalışıyor. Diğer ülkelerdeki modelleri de alarak bu çocuklarla ilgili en üst düzey modelin ne olduğu ile ilgili çalışmalarımız başladı. Bu kapsamda, özellikle rehberlik araştırma merkezlerimizin içerisinde iki ana temel kurarak, bir tanesi özel eğitim hizmetleri birimi birisi de rehberlik hizmetleri merkezî birimi. Bu birim içerisinde destek üniteleri oluşturuyoruz daha doğrusu. Bu destek üniteleri içerisinde zihin engelliler, görme engelliler olduğu gibi üstün yetenekliler destek ünitesi kuruyoruz. Destek üniteleri içerisinde bunları BİLSEM'lere bağlıyoruz ve BİLSEM'leri daha çok, hani eğitici bir organizasyon değil aynı zamanda bunları organize edici bir rol üstlenmesini sağlama yönünde çalışmalarımız başladı, bu, çok kısa bir zamanda bitecek.

Peki, BİLSEM'ler deyince ne anlıyoruz? Biliyorsunuz, eğitim, bilim, sanat merkezlerimiz var. Bu merkezlerde, biliyorsunuz çocuklarımız özellikle ilköğretimden itibaren farklı testler uygulanarak tanımlanıyor, değerlendiriliyor, yetenek alanlarına göre bu merkezlerde eğitilmeye çalışılıyor. Ancak, tabii, bildiğiniz gibi bu BİLSEM'lerin bazı alanlarda yetersiz kaldığını hepimiz biliyoruz. Özellikle, kinestetik yetenek dediğimiz, özellikle fiziksel yeteneklerle ilgili, mesela çok iyi yüzebilecek, çok iyi koşabilen, atletizm sporlarından herhangi bir tanesini yapabilen, işte halterdir, güreştir gibi sporların herhangi bir dalında yetenekli olan çocuklarımızın tabii BİLSEM'lerde şu anda var olan fiziksel koşullar göz önüne alındığında eğitilmesi pek mümkün değil. O zaman biz ne yaptık? Bu yeni yapılanma süreci içerisinde BİLSEM'lere yeni bir görev vererek, onları organize edici, İngiltere ve Amerika'daki uygulanan modelleri göz önüne alarak, kendim de İngiltere'den mastır, doktoralı bir akademisyen olduğum için bu çalışan kurumlarla, Amerika'daki ve İngiltere'deki çalışan kurumlarla iş birliği hâlinde onların uyguladığı modelleri organize edici bir biçimde bu rehberlik araştırma merkezlerini özel eğitim ve rehberlik hizmetleri merkezî olarak bizim kendi genel müdürlüğümüzün isminin de yansıması olarak isim değiştiriyoruz ve bunların içerisinde özel eğitim hizmetleri bünyesinde üstün yetenekliler destek ünitesi oluşturuyoruz, bu destek ünitesini de BİLSEM'e bağlıyoruz. Bu BİLSEM'lerin organize edici görevini daha çoğaltarak...

BAŞKAN – Hocam, yanlış mı anlıyorum? Yüzmeyi de mi siz öğiteceksiniz?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Tabii ki efendim, bütün yetenekler bizde...

BAŞKAN – Niye efendim anlamadım ben? Spor Gençlik Bakanlığı zaten bu konuda görevi onun.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Sayın Başkanım, eğitim konusu bize aittir. Dolayısıyla, bu yeteneklerin geliştirilmesi konusu tamamen bize aittir. Biz mesela, hem dil hem matematik...

BAŞKAN – Dili, matematiği anlıyorum da yüzmeyle koşmayla...

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Şimdi, şöyle efendim: Kinestetik yetenek, bedensel yeteneklerin...

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Eğitsel eğitim ayrıdır, üstün zekâlı eğitimi ve öğretimi de ayrıdır, bence ayrılması gerekir. Yani, şimdi, biri bir sirkte de çok güzel hareket yapabilir veya başka bir yerde farklı hareketler, fiziki hareketler yapabilir ama onun öğretimiyle ilgili bağlarını korumamız gerekir. Üstün zekâlı çocukların biraz anne-baba, yani şeyden önce, okul öncesi dönemde ele aldığımızda ona gereken cevabı verme, onların sordukları soruları haklı görme...

BAŞKAN – Tamam, biz sizin insicaminızı bozmayalım, özür dilerim. Ben bir dikkat çektim, çünkü o gözden kaçarsa soru gelmez biraz sonra diye.

Siz devam edin, buyurun.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim, Gardner yedi yetenek alanı buna ister yetenek deyin ister zekâ alanı deyin. Bunlardan bir tanesi kinestetik yetenek. Biz sadece çocuklarımızı sadece bilim alanında değil aynı zamanda sanat alanında da yetiştirmemiz gerekiyor. Eğer siz üstün yetenekliler diyorsanız, üstün yetenekliler kapsamı içerisinde kinestetik yetenek ya da psikomotor becerilerinin olduğu alanlara girmiş de olmanız lazım çünkü bu yeteneklerin geliştirilmesi işi eğitim işi. Yani bu çocuklar, bildiğiniz gibi özel bir programla, bireyselleştirilmiş eğitim programları geliştirilerek çocuğun kendi özel yeteneklerine göre hem genel eğitim içerisinde eğitim almasını hem de özel yetenek kapsamında bireyselleştirilmiş eğitim programı hazırlanarak uygun koşullarda özel yetiştirilmiş personelle ve özel geliştirilmiş programda ve özel

araç gereçlerle bu çocuğun geliştirilmesi gerekiyor. O yüzden bizim ülkemize iyi bir güreşçi, iyi bir sporcu -sporun herhangi bir alanında- iyi bir müzikçi -müziğin herhangi bir alanında- iyi bir ressam -resmin herhangi bir alanında- eğer siz insan yetiştirmeye çalışıyorsanız, o Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesindeki çalışmalara aittir. O yüzden, biz, sadece fen alanında, matematik alanında değil aynı zamanda çocukların mesela fen alanında yetenekli olanlar tabii ki elbette bizim işimiz ama ülkemize diğer alanlarda da yetenek alanlarında da üstün yetenekli bireylerin yetiştirilmesi konusu aynı zamanda bizim Özel Yeteneklerin Geliştirilmesi Grup Başkanlığımızın düzenlemesi ve programları altındadır. O yüzden, Gençlik Spor Genel Müdürlüğü'nün var olan imkânlarından onlarla iyi bir iş birliği hâlinde, tabii, elbette bu yeteneklerin geliştirilmesi diğer konularda da etkin bir işbirliğini gerektiriyor. Dolayısıyla, Gençlik Spor Genel Müdürlüğü'nün, sizin de bahsettiğiniz gibi bütün var olan imkânları kullanarak özellikle bizim yetiştirdiğimiz özel personelle bu çocukların ülkemize kazandırılması gerekiyor. Bu anlamda ben söylüyorum ve bu yedi yetenek alanında ya da hatta daha sonra dokuza çıkan ve hatta daha sonra Gardner tarafından on alana çıkarılan yeteneklerden bir grup. Dolayısıyla, ben o yüzden burada söylenmesini uygun buldum.

BAŞKAN – Hocam, bir takviminiz var mı Bakanlık olarak? Yani bu dediklerinizi yapacak bir takvim verebilecek misiniz bize?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim, takvim, tabii yoğun çalışmamız devam ediyor. Bizim, yani üstün yetenekliler de bizim mutlaka odak noktamız şu anda ve bütün engelli gruplarından... Biliyorsunuz en az dokuz tane engelliler grubu var, zihin engelliler bunlardan bir tanesi. Bunlarla da ilgilendiğimiz kadarıyla diğer üstün yetenekliler de bizim özel eğitim kapsamı içerisinde ele aldığımız çocuklar, dolayısıyla, üstün yetenekliler de bizim şu anda odak noktamız. Biz şu anda size bir tarih tabii ki veremiyoruz. Yani biz diyoruz ki tarih verme yerine en kısa zamanda bu BİLSEM'ler yeni yönetmeliğin işiği altında bitirdiğimiz zaman, BİLSEM'ler özel bir...

BAŞKAN – Ne zaman bitecek Hocam?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Zannediyorum, eğer Sayın Bakanımız da onaylarsa, en geç üç ay diyebilirim çünkü biz diğer kurumlara, birimlerle bitireceğiz. Bizim kendi bitirmemiz şu anda iki haftayı bulur ama biz onu sivil toplum kuruluşlarıyla kendi birimlerimizle...

BAŞKAN – Efendim, bizim araştırma komisyonu sonuçlarını da beklerseniz çok seviniriz, aynı paralellikte hareket etmekte fayda var. Yoksa biz Hanya derken siz orada Konya yaparsanız hem komisyonunun çalışmasının bir anlamı kalmaz hem de çok iyi şey çıkacağına inanmam oradan.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Tabii efendim.

BAŞKAN – Peki, izin vererseniz sorulara geçelim.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Buyurun.

BAŞKAN – Konuşmaya başlarken isimlerinizi söyleyerek kayda geçmesini sağlayalım.

Buyurun.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Önce teşekkür ediyoruz açıklamalarınız için.

Şimdi, ben, bir şeyi tekrar altını çizerek öğrenmek istiyorum çünkü hâlâ tam anlayabilmiş değilim: Şimdi, üstün yetenek ve üstün zekâdan yapılacak olan düzenlemelerde hepsini aynı pota içerisine koyarak bahsediyorsunuz. Şimdi, çocuğun çok yeteneği olabilir, üstün yeteneği bir spor yeteneği olabilir veya sanat yeteneği olabilir ama üstün bir zekâsı olmayabilir. Dolayısıyla, şimdi, bir de anlattığım kadarıyla bir yönetmelik hazırlanıyor, bu BİLSEM'ler için mi hazırlanıyor?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Yok, özel eğitim yönetmeliği içerisinde bu üstün yeteneklilerin eğitilmesiyle ilgili de bölüm olacak, oluyor.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Tamam, anladım.

Şimdi, bunları birbirinden nasıl ayıracaksınız? Yetenek ve zekâ için ayrı programlar mı uygulayacaksınız? Üstün zekâlı çocukların eğitilememesi hâlinde karşılaşılan sorunların çok ciddi olduğunu biliyoruz, belki yetenekten daha ciddi sorunlara yol açabiliyor üstün zekâlı çocuklar ve bildiğimiz gibi bu bilim sanat merkezleri var, bu bilim-sanat merkezlerinin, benim bildiğim kadarıyla bir yönetim mevzuatı yok, özel bir eğitim ders programı yok. Buradaki zafiyetlerin tümünün giderilmesi ile ilgili de siz mi sorumlu olacaksınız?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Tabii efendim. Şimdi, özel eğitim hizmetleri yönetmeliği çıktıktan sonra biz BİLSEM'lere yeni bir yapı kazandırıyoruz yeni bir rol üstleniyorlar. Şimdi,

bugüne kadar şöyle bir çalışma olmuş: BİLSEM'ler üstün yetenekli çocukların tanımlandığı ve eğitildiği yerler olmuş. Ama biz, Hocam...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – 2'nci sınıftayken şimdi siz ana okuluna alıyorsunuz.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Şimdi, Sayın Hocam şöyle: Biliyorsunuz zekâ mı yetenek mi tanımları tartışmalı bir kavramdır. Şimdi, bunu yetenek mi dersiniz zekâyı şemsiye bir kavram olarak mı yer alır, bunlar içerisinde yetenekler olduğunu mu düşünürsünüz yoksa son, efendim, gelişmeler ışığında Gardner gibi bunların bütün yetenek alanlarını bağımsız zekâ alanları olarak mı düşünürsünüz? Bu tartışmalar süregelirken biz daha çok zekâyı, kişinin -ebilirlilik, yapabilirlik potansiyeli olarak ele alıyoruz ve bunların altında işte kişisel yetenek, dil yetenek, kişiler arası yetenek, sözel yetenek, müzik yeteneği, resim yeteneği gibi yetenekler alanlarına alıyoruz. Biz bunları zaten 1939 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na da bakarsanız 2'nci maddesinde her bir çocuğun bireysel yetenekleri göz önüne alınarak eğitilmesi esas var. Şimdi bu yeteneklerden bir ya da en fazla iki alanda yetenekli olan çocuklardan bahsediyoruz. Çünkü sizin "üstün zekâlı" dediğiniz çocuk her şeyde üstün olan anlamına gelmiyor. Dolayısıyla bir ya da iki alanda en fazla yetenekli olan çocuklar, elbette bu yeteneklerin, efendim, farklı olması mesela gifted children mi yoksa talented children mi? Biz daha çok burada talented olarak bakıyoruz. Yani sizin de bahsettiğiniz gibi yani her bir çocuğun farklı, diğer akranlarından farklı bir şekilde gelişmiş bir yeteneği var. Bu yetenek farklı alanlarda olabilir. Bu yeteneklerin geliştirilmesi konusunda BİLSEM'lerin aktif, yoğun bir şekilde çalışması gerekiyor. Bunun içerisinde, tabii ki programların farklılaştırılması olayı var. Biz buna programların programın farklılaştırılması diyoruz ve bu programın farklılaştırılması itibarıyla, mesela -tabii dünyada uygulanan modeller var- hızlandırma modeli mi zenginleştirme modeli mi? Bireysel mi yoksa türdeş yetenekler grup modeller mi? Biz daha bunlara henüz girmedik. Şimdi, dünyada uygulanan iki model var hızlandırma modeli mi ve zenginleştirme modeli mi? Uygulamamız söz konusu ve uygulamaya da biliyoruz, uygulamaya da bileceğiz.

Şimdi, örneğin matematik alanında yetenekli olan ilköğretim sınıfında herhangi bir basamaktaki bir çocuk tanımlandıktan sonra zenginleştirme yoluyla onun daha üst basamağında, en az iki sınıf üst tarafta bir program uygulayarak o çocuğun matematik alanındaki yeteneğini daha da geliştirmesini sağlayacağız. Bunu nasıl yapacağız? Bunu, işte, BİLSEM'deki o programların farklılaştırılması yoluyla, matematik bu çocuğun bireyselleştirilmiş eğitim programlarında çocuğun gelişim özelliklerine göre, yani 7'nci sınıftaki bir çocuk için 11'inci sınıftaki bir çocuk değil. 7'nci sınıftaki çocuğun gelişimsel özellikleri iyice tanımlandıktan sonra 9'uncu sınıf ya da 10'uncu sınıf gibi bir üst programdan başlayarak bu çocuk aynı konuyu orada aldıktan sonra bizim destek eğitim odaları diye kurduğumuz destek eğitim odalarında okullarda ya da BİLSEM'lerde özel olarak hazırlanmış odalarda özel olarak yetiştirilmiş personelle ki bunu tabii öğretmen eğitimine tabii nitelik olarak kazandıracacağız, nitelikli öğretmen yetiştireceğiz, yani bu üstün yetenekliler kapsamında sadece programın farklılaştırılması, bireysel eğitim programlarının nasıl geliştirileceği gibi çalışmalarımızın yanında aynı zamanda öğretmen niteliğinin artırılması, işte saygıdeğer Hocam gibi akademisyenlerle, üniversitelerle iş birliği yaparak bu iş birliği içerisinde öğretmenlerin niteliğini artırılması gibi konular da şu anda bizim odak noktamız. Dolayısıyla...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Bireysel program, çocuğa özgü.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Tabii, tabii. Şimdi 2 tane üstün yetenekli çocuğu getirirseniz, yan yana koyarsanız matematik alanında her birisinin yetenek gelişiminin farklı olduğunu göreceksiniz. Nasıl ki engelli çocuklarda 2 tane otistik çocuğu getirdiğinizde gelişimsel özellikleri farklı farklı birisinin mesela başka alanlarla da karşılaştırdığınızda, dolayısıyla mesela back raundu nasıl, nasıl bir aileden geliyor? Nasıl bir backroundu var bunlar da göz önüne alındığında çocukların çok iyi tanımlanmış ve bireysel gelişim özelliklerine göre zenginleştirme programının oraya yansıtılmış olması lazım.

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

Siz ilk katılıyorsunuz herhâlde toplantıya değil mi? Kendinizi de tanıtın da ekip arkadaşlarımız tanışsınlar sizi.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Evet.

Herkese selam ve saygılarımı sunuyorum.

Aslında, konu itibarıyla herkesi ilgilendiren bir konudur, dikkat çekici bir konudur. Zenginleştirilmiş eğitim programı çerçevesinde yürütülecekse, bence bu ana okuldan önce de çocuk aile içerisinde de bazı yetenekleri tespit edilip öyle hareket etmesi gerekir yani anne ve babaya da büyük görevler düşer. Çünkü zeki olan bir çocuk meraklı bir çocuktur, üstelik konuşma ihtiyacı duyan bir çocuk, ona seçme hakkının tanınması gereken bir çocuk. Bu özverileriyle, yani onun özellikleri göz önünde bulundurularak anaokuluna geldiğinde sizin de bahsettiğiniz o eğitilmiş öğretmenle karşılaşsa başarılı olabilir. Karşılaşmazsa, onu eğitmek zordur, biliyorsunuz,

sınıflarda o üstün yetenekli çocuklar hemen öne çıkabilir, diğer arkadaşlarını bastırabilir. Dolayısıyla eğer böyle bir yöntem izlenecekse, sizin daha önce sunumda bahsettiğiniz işte güreş, kros ve diğer yetenekler, yani sportif alandaki yetenekler eğitsel yeteneklerdir. Yani bir çocuk çok belki bir uzvu fiziksel olarak eksik olabilir ama zekâ üstünlüğü olan bir çocuk. Yani diyor ya gözü kör olabilir ama zekâsı kör değildir. O açıdan değerlendirdiğimizde, bunları sınıflandırsak, astronomide, bilgisayarda, enerjide, böylesi bir yöntem geliştirme olanakları nasıl sağlanacak, sonuç olarak söyleyin?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Peki, Sayın Vekilim, siz, tabii daha çok erken çocukluk dönemi özel eğitime yoğunlaşıyorsunuz. Bizim özel eğitimde erken eğitim ilkesini herkes bilir, özel eğitimciyim diyen herkes bilir. Biz bu çocukları, mümkün olan en erken yaşta tanımlayıp eğitime almış olmamız lazım ve 0-3 yaşına kadar -genel olarak baktığımızda- veya 0-2 yaşına kadar evde eğitim ve ailenin eğitilerek bu çocukların evde yeteneklerinin geliştirilmesi esasını zaten bilmiş olmamız lazım. Biraz önce ben örnek verirken sadece ilköğretimden bahsettim, aslında sizin dediğiniz gibi, yani 0-2 yaş içerisinde bu yeteneği farklılaşan bir çocuk eğer olursa üstün yetenekli bir çocuğun ailesinin neyi bilmesi gerekir, bir aile eğitim programı hazırlayıp, ki bunlar bizim aile eğitim programlarının da şu anda çalışmaları başladı. Dolayısıyla, Temel Eğitim Genel Müdürlüğüyle iş birliği yaparak, şu anda komisyonlarımız birlikte çalışıyorlar, “Biz de özel eğitime nasıl bir katkıda bulunabiliriz?” diye belirlediğimiz komisyonlarla iki genel müdürlük çok iyi, kardeşçe çalışarak bir okul öncesi aile eğitim programları, okul öncesi dönemde çocuğun evde eğitiminin yapılabilirdiği bir program hazırlama içerisindeyiz.

Şimdi, tabii ki 0-2 ya da 0-3 yaşında evde eğitim 3 yaşından sonra çocuğu alıp okul öncesi örgün eğitim kurumlarımıza alıp 3 yaşından itibaren çocuğun yeteneklerinin geliştirilmesi, aynı zamanda genel eğitim içerisinde de çocuğun ilköğretime hazır hale gelmesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimde izlenmesi esasına dayanan bir sistemin burada mutlaka kurulmuş olması lazım. Biz, tabii - okul öncesinde mutlaka başlamış olması- bunun için bir aile içi eğitim programı hazırlıyoruz, sizin de bahsettiğiniz gibi, bunu inşallah kısa bir zamanda bitireceğiz. Böyle bir çocuk bizim zaten tarama, tanımlama ve değerlendirme hizmetlerimiz çok iyi yerleşmiş olması lazım. Bu konuda da çok hassas davranacağız. Tarama hizmetlerinde mesela bir çocuğun farklı bir yönü belirlendikten sonra bizim destek üniteleri içerisinde erken çocukluk dönemi özel eğitim grubumuz gidecek evde hem aileyi eğitecek hem de çocuğun nasıl evde eğitilebileceğiyle ilgili modelleri orada göstermiş olacak. O yüzden ben çok teşekkür ederim önemli bir konuya parmak bastınız Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Hocam, 0-3 arası Sağlık Bakanlığına bir rol veriyor musunuz orada?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim, Sağlık Bakanlığı, şimdi şöyle bir şey var, Sağlık Bakanlığı eğitim konusunda bir rol üstlenemez...

BAŞKAN – Hayır hayır, teşhis ve tespit... İki yaşına kadar çok iyi takip ediyor ya çocuğu, o takip sürecine bir rol veriyor musunuz orada?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Eğer sağlıkla ilgili herhangi bir durum varsa, genel olarak baktığımızda, bizim özel eğitim kapsamında tabii ki Sağlık Bakanlığı bu konuda ilgili Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğüyle bizim şu anda iş birliğimiz başladı. Mesela işitme engelli bir çocuğun tanınmasıyla ilgili biz Sağlık Bakanlığıyla yoğun iletişim yapıyoruz. Yani böyle 0-2 yaş arasındaki -bu çok önceden başlayan bir proje- böyle bir işitme engelli tanıyan bir çocuk bize bildiriliyor ve onlar...

BAŞKAN – Hocam, ben yeteneklerle ilgili diyorum. Orada hani demin bahsettiniz ya 0-3 yaş grubuna aileye bir özel eğitim vereceğiz yetenekli çocuklarla ilgili demediniz mi?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Evet.

BAŞKAN – Bu sürede o çocuk sizinle hangi aşamada buluşacak? Okula gelmiş olanla bile buluşamıyoruz, evdekiyle nasıl bulacağız? Ama bu arada Bakanlık her zaman çocuğu iki yıl -Sağlık Bakanlığı- çok iyi takip ediyor aşlarını falan, orada bir rol paylaşımı var mı, onu soruyorum.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Rol paylaşımı, tabii ki yani özel eğitimin her alanında yapıyoruz ama şu anda üstün yeteneklilerle Sağlık Bakanlığı arasında yoğun bir iş birliği yok.

BAŞKAN – Yok.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Yok, söyleyemezsiniz.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Soru olarak...

BAŞKAN – Tamam, söz alanlar var daha önceden.

Buyurun... Kimde? Yoksa arkadaşımıza vereceğim...

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Ben istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Ben de Hocamıza bilgilerinden dolayı teşekkür ediyorum.

Ben birkaç soru sormak istiyorum:

Birincisi: Bu üstün yetenekli çocukların eğitimiyle ilgili İstanbul Üniversitesinde mi bir ana bilim dalı var?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Evet.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Buradan yılda kaç mezun veriliyor? Verilen mezunlar Türkiye’deki ihtiyacı karşılayabiliyor mu? Kontenjanı ne kadardır? Bunları öğrenmek istiyorum.

Bir de, sizin yetiştirdiğiniz personel nasıl bir eğitimden geçiyor? Bunu biraz açabilir misiniz?

Üstün yetenekli çocuk sayısı Türkiye’de ne kadardır? Bu konuda bir çalışma yapıldı mı? Zekâ taramasıyla ilgili bir çalışma yapıyor musunuz? Yani üstün yetenekli çocukları neye göre, hangi kritere göre belirliyorsunuz veya belirleniyor? Belirlenmiş olanları mı siz takip ediyorsunuz yoksa siz belirleme noktasında bir çalışma yapıyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Cevaplayabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii cevaplıyorsunuz.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Sayın Başkanım, “Cevapla” demeden nasıl girerim?

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Şimdi, efendim, İstanbul Üniversitesi Özel Eğitim Bölümü, Üstün Yetenekliler Öğretmeni Ana Bilim dalı yaklaşık 50 kişi alıyor yıllık. Aşağı yukarı yedi yıldan beri de mezun veriyor, 350 kadar bir mezunu var. Yani bu anlamda bizim BİLSEM’lerde görev alan arkadaşlarımızdan ya da özel eğitimin herhangi bir alanında sınıf öğretmeni olarak çalışan arkadaşlarımız bunlar. Şimdi, bunlarla ilgili de tabii yeni bir düzenlemeye gidilmiş olması lazım. YÖK de yeni bir iş birliği hâlinde bu üstün yeteneklilerin özellikle eğitilmesi konusunda bizim bilim ve sanat merkezlerimizde bu arkadaşların görevlendirilmesi konusunda ve atanması konusunda bir iş birliği yapmış olmamız gerekiyor veya lisans programlarının yeniden gözden geçirilmesi gerekiyor, ülkenin ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde bir lisans programlarının orada oluşturulması gerekiyor. Yeniden lisans programlarının ve bu konuda da lisans sonrası dediğimiz lisansüstü ve doktora programlarının bu konuda ciddi alanda açılması gerekiyor. Bu konularla ilgili çalışmalarımız var. Ben Sayın YÖK Başkanımızı ziyaret ettim, özel eğitimin herhangi bir alanında bu konuda gerekirse birleşik master ve doktora programlarının açılmasıyla ilgili bir çalışmayı başlattık, geçen hafta pazartesi günü bu konuyla ilgili de bir görüşmemiz oldu.

Şimdi, tanımlama konusunda tabii bizim hem başarı testlerimiz var hem de dünyada uygulanan standart testlerimiz var. Dünyada uygulanan standart testlere baktığınızda, işte, Vester’in zekâ testi var, Viskar diye böyle kısaltılmış ifadesi ya da Kader gibi Stafford Bull gibi ya da Leiter gibi ya da Türkiye’de ismi duyulmayan diğer ülkelerde testler de var ama şu anda ülkemizde uygulanan testler bunlar. Daha sıklıkla da Viskar gerektiği zaman Stafford Bull gerektiği zaman Kader ve Leiter gibi testlerimiz de uygulanıyor. Bunların rehberlik araştırma merkezlerimizdeki arkadaşlarımız tarafından bir kurs verilerek uygulanması yapılıyor.

Şimdi, bunlar bize bir ipucu verir. Bunlar kesin belirleyici ölçütlerimiz değil. Çocuğun aynı zamanda diğer gelişim özelliklerine de bakıyoruz. Belki Sayın Hocam bu konuda bir şey söyleyecektir, yani tanımlama ve değerlendirme konusunda sadece biz testlere, çocuğun efendim yaptıklarına, ettiklerine değil aynı zamanda gelişim özelliklerine bakarak bir ekip tarafından bunları tanıyoruz ve dolayısıyla bu testlerin de yenileştirilmesi çalışmalarımız var. Mesela, geçen hafta değil ondan önceki hafta, iki hafta önce Sayın Bakanımıza bu konuyu arz ettiğimde -viskarın ikinci versiyonu şu anda kullanılıyor, çok demode olmuş, Sayın Hocam da bilir, bunların çok yeni versiyonları Amerika’da- “Hakan hemen iş birliğini yap, gerekirse satın alalım. Hatta gerekirse Türkiye olarak kendimiz bir test geliştirelim. Bununla ilgili mesela çalışma yapacak akademisyenlerimiz var mı?” dedi. “Var.” dedim. Çünkü artık Türkiye çok büyük bir ülke ve ülkemizde psikometristler var. Bu konuda bir komisyon kurarak kendimize ait bir testimizin geliştirilmesi gerektiğini burada size söylemek istiyorum. Sayın Bakanımızın da talimatları bu şekilde. O yüzden, biz, gelecek hafta bütün üniversitelere yazı yazarak

özellikle “zekâ testi” adı altında kendimize ait olan bir test geliştirme çalışmalarını da başlatıyoruz. Bu dönemde de Amerika’da beşinci versiyonu olan viskari da aynı zamanda satın alarak Türkiye’ye adapte olma, uyarılma çalışmalarını da başlatmış olacağız. Dolayısıyla, bununla da ilgili yine bir komisyon kurmamız gerekiyor. Dolayısıyla, tarama, tamlama, şu anda var olan testlerimiz var, çocuğun geliştiği özellikleri var, başarı testlerimiz var. Dolayısıyla, temel kabiliyetler testi de olmak üzere, kendimizin geliştirdiği testler de olmak üzere yeni bir temel kabiliyetler testi yerine başarı testleri geliştirdik, bunları pilot olarak uyguladık. Şimdi, bundan sonra da geçerlilik ve güvenlik düzeylerine bakarak ülkemize mahsus bir genel başarı değerlendirme testi olarak artık kendi ülkemizde kullanmış olacağız.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Türkiye’de ne kadar şu anda sayı var, o belirlendi mi?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim, şimdi var olan kaynaklara baktığımız zaman, tabii bu ihtiyaca göre değişse de yüzde 2, yüzde 3 dolayında yetenekli yani normal popülasyon içerisinde yüzde 2, yüzde 3 civarında bir grubun üstün yetenekli olduğu ya da farklı alanlarda toplam olarak yetenekli olanların sayısını söyleyebiliriz ama ülkemiz Türkiye’de çok tarama, tamlama ve değerlendirme hizmetleri dediğimiz hizmetler tamamlanmadığı için yani belki yüzde 5 de çıkabilir, yüzde 10 da çıkabilir ama şu anda yüzde 2, yüzde 3 dolayında üstün yetenekli olduğu, diğer ülkelerin kaynaklarına da bakılarak tahmin ediliyor. Ancak bizim şu anda bilim sanat, eğitim merkezlerinden tanı alıp eğitilen çocuklar 11 bin civarında, bunun daha da artabileceğini düşünüyoruz. Sayın Vekilimin de söylediği gibi okul öncesinden itibaren tarama hizmetlerini eğitici yaygınlaştırabilirsek, tabii bu alanda yetişmiş personel sayımızın da az olduğunu göz önüne alırsak, PDR’den ya da bizim fen edebiyat fakülteleri ya da edebiyat fakülteleri içerisinde psikoloji bölümlerinden mezun olup bu test yeterlilikleri konusunda eğitilen kişilerin azlığı da göz önüne alınır, tabii bunların uygulayıcılarının da sınırlılığı nicel anlamda göz önüne alınır bunların yetiştirilerek daha fazla kişinin bu konuda yeterliliklerinin sağlanarak ülkemizde erken yaşta itibaren tarama hizmetleri yapılırsa ve okullardaki “özel eğitim ve rehberlik servisi” dediğimiz bu rehberlik servislerinde çalışan öğretmen arkadaşlar bu konuda iyi bir eğitimden geçirildikten sonra, bütün okulların öğrencileri taramadan geçtikten sonra, gerçek sayının yüzeysel olarak ortaya çıkabileceğini söyleyebiliriz.

BAŞKAN – Yok yani bir tespit yok kısaca.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Var efendim ama...

BAŞKAN – Ne var?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Mesela şu anda 11 bin tane tanı almış bilim, sanat, eğitim merkezlerinde öğrencilerimiz var yani bunları göz ardı edemeyiz.

BAŞKAN – O alabildiklerimiz.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Evet, bunlar alabildiklerimiz.

BAŞKAN – Alabildiklerimiz, o tespit edebildiklerimiz. Yani bu “Yüzde 80’ini bile taradık.” anlamına gelen bir şey değil.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Ama bu çalışmalarımız var efendim yani bu çalışmalarımız...

BAŞKAN – Var tabii ki.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Tabii ki yani bu çalışmalar yoğunlaştı, onu söylemeye çalışıyorum.

BAŞKAN – Ama Türkiye genelinde ilgili bize bir ihtimal ve oranın dışında bir şey vermiyor.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Yani şöyle ki: Tabii ki hiçbir ülke de size “Benim şu kadar üstün yetenekli çocuğum var.” diyemez. Ben hiçbir kaynakta görmedim, gören varsa söylesin. Ancak popülasyonun yüzde 2’si, yüzde 3’ü civarında bir üstün yetenekli olduğunu tahmin ederim. Dolayısıyla, biz taramalardan sonra -bu taramaların tabii çok planlı bir şekilde gitmiş olması lazım- bununla ilgili çok ciddi çalışmalarımız başladı. Sayın Bakanımın da talimatı var zaten, bu konuda da yoğun çalışıyoruz. Bildiğiniz gibi özellikle Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü on üç kategoride çalışmalarını devam ettiriyor yani bu konuda da gece gündüz çalışıyoruz. İnşallah, kısa bir zamanda tamamlarız.

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Tülay Hanım bir şey soracaktı.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Hakan Bey, Başkanımın biraz önce söylediği konuyla ilgili bir detay vermek istiyorum size. Sıfır-üç yaş aralığı için hiçbir kimse, hiçbir görevli evlere gidip de “Çocuklarınızı tarayalım.” şeklinde bir çalışma

yapamayacağımızı biliyoruz, bu mantığa aykırı, hele 75 milyonluk bir ülkede. Ama bazı ipuçlarını veriyoruz mesela sıfır-üç yaş aralığında çocuklar altı aylıkken konuşmaya başlıyor, on aylıkken üç ya da dört kelimelik cümleler kurabiliyor, kelimeleri de üç heceden fazla olabiliyor. Şimdi, bunlar var yani en azından bilgilendirme adına, bunlar olduktan sonra şehirlerde belli merkezler kurup da eğitici böyle vakaları yakalayan aileler olursa, ailelerin bu merkezlerde bu sıfır-üç yaş aralığındaki çocukların orada tespitini yapıp öyle bir çalışma yapmamız mümkün olabilir diye düşünüyorum. Öyle bir çalışma var mı?

İkincisi: Bir sayı çalışması oldu mu? Biraz önce dediniz ki: “Destek eğitim odaları.” Bu çok güzel bir şey. Yani o zaman her okulda üstün yetenekli çocuk çıkacağını kabul edip destek eğitim verilebilecek bir sınıf hazırlanacak. Peki, bunun için kaç tane eğiticiye ihtiyacımız var? YÖK bunu ne kadar sürede yetiştirebilir? Böyle rakamsal hedefler koyduk mu? “Yaparız, ederiz.” o madde tamam da bunun için hedefiniz nedir?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim, biliyorsunuz, öğretmen yetiştiren fakültelerin mezunlarının bu konuda eğitilmiş olması lazım. Mesela işte biyoloji alanında yetmiş yaş öğretmenimiz var, şu anda var mı? Var. Bunların üstün yeteneklilerin özellikleri ile ilgili bir eğitim aldıktan sonra BİLSEM’lerde ya da destek eğitim verecek odalarda görevlendirilmesi söz konusu. Diğer ülkelerde de zaten böyle yapılıyor. Yani yeni bir öğretmen yetiştirme arayışına girmekten daha ziyade, var olan öğretmenlerin üstün yetenekli çocukların özellikleri konusunda bilgilendirilip o çocukların neye ihtiyaç duyduğunu... Tabii bu seçilecek öğretmenlerin başarılarına da bakmış olmamız lazım. Yani yoldan getirip de bir öğretmene “Hadi gel sana kurs vereyim, ondan sonra git.” demiş olmamız gerekiyor. “Background”u nedir? Nasıl çalışmalar yapmış? Nasıl başarılar yapmış? Bunları da göz önüne alarak, o öğretmenlerden seçerek bir komisyon kurarak bu konuda gönüllülük, bu konuda isteklilik, kendisini yetiştirmeye, bilim adamı olmaya, bilimsel gerçeklere uygun olmaya isteklilik gibi birçok konuları da göz önüne alarak bu BİLSEM’lerde bunların yetiştirilerek görevlendirilmesi esasını biz daha çok yeğleriz. Sıfır-üç yaşındaysa, bizim işte söylediğim gibi biliyorsunuz iki yüz on sekiz tane bizim rehberlik araştırma merkezimiz var. Bu merkezlerde profesyonel bir grup oluşturduğumuz için şu anda altmış üç tane BİLSEM’de bizim profesyonel bir grup oluşturarak bunların, dediğiniz gibi mesela aile tipi programlarına ağırlık vererek, gerek medyadan da yararlanarak -yani şu andaki planladıklarımızı söylüyorum- dolayısıyla bu planlamalar kapsamında, böyle sizin dediğiniz gibi erken gelişim gösteren, sıfır-iki yaşına kadar normal gelişim çizgisinde olan çocukların ne olması gerektiğini biliyoruz. Ama bunun öncesinde ya da sıfır-üç yaş arasında dil gelişimini çok daha iyi geliştiren ya da bedensel gelişimi çok daha ileri götüren bu çocuklar için biz o BİLSEM’leri çok daha profesyonelleştirerek bunların taramasını sağlamış olmamız gerekir diye düşünüyorum. Bununla ilgili de planlamalar yapıyoruz şu anda. İnşallah, kısa bir zamanda yani bunları da bitirmiş olacağız.

Sizin dediğiniz çok doğru, sıfır-üç yaşında mesela tanımlama çok zor. Özellikle mesela bu testlerin yaş küçüldükçe ayırt edilmesi de çok zor. Ama biz ne yapacağız? Ailenin gözlemi ve bizim gerekli yani aileleri bilgilendirerek, böyle bir durum varsa merkeze başvurarak yani BİLSEM’lere başvurarak bunların bir eğitsel tanımlama süreci içerisinde bir ekip tarafından tanılanarak gerekli önlemlerin alınması söz konusu diye söylüyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Sayın Genel Müdür, şimdi Türkiye’de Osmanlı’da enderunla başlayan, cumhuriyet döneminde Güzel Sanatlarda Fevkalade İstidat Gösteren Çocukların Devlet Tarafından Yetiştirilmesi Hakkındaki Kanun çerçevesinde yürütülmeye çalışılan ancak sizin anlatımınızdan sanki siz bu işe yeni başlıyorsunuz, Bakanlık bu konuda bir şeyler yapmıyor... “Daha yeni yapacağız, edeceğiz, kuracağız”la devam eden, bu konuda ne kadar geri kalmış, insanların çaresiz, kendilerince çocuklarını eğitime çabalarıyla oraya buraya başvurdıkları çok düzensiz bir ülke görünümündeyiz. Bu Komisyon o bakımdan çok önemli. Bakanlığın da kendine bir çekidüzen vermesi gerekiyor. Bütün bir hafıza kaybına uğradı Bakanlık gördüğüm kadarıyla, yüzlerce personel gitti, yenileri geldi, siz de üç buçuk ay önce gelmişsiniz. Bu bölüm çok ağır bir bölüm, almış olduğunuz bölüm. Bu bölüm bir genel müdürlüğün bünyesinde yürütülecek bir bölüm olmadığı kanaatini taşıyorum. Bu kısmın, şöyle bir düşüncemi sunuyorum: Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde Özel Eğitim, Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Müdürlüğünden ayrıştırılıp üstün zekâlı yeteneklilerin eğitimiyle ilgilenecek bir birim yani sizin yeni yapılanma içerisindeki daire başkanlığı statüsüne ne diyorsunuz? Başkanlık mı?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Grup başkanlığı.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Grup başkanlığı seviyesinde bu iş yürütülebilir mi? Yürütülebilir mi? O grup başkanı var mı burada?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Var.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Yanınızda mı arkadaşımız?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Evet, Necati Bey. AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Teşekkür ederim.

Bu kapsam içerisinde bir genel müdürlük veyahut da müstakil bir birim şeklinde, illerde de temsilcilik açılarak bu işin bir defa teşkilat yapısının oluşturulması lazım. Bu sizin genel müdürlüğe gelmeniz yeni yapılanma içerisinde, bu bölüme böyle bir teşkilatlanma yapısının oluşturulmasının çok faydalı olacağını düşünüyorum.

Sonra, Türkiye’de bu çocukların tespiti konusu gelişigüzel, tesadüfi. Ben çocuğumu götürüyorum rehberlik araştırma merkezine “Benim çocuğumu değerlendir misiniz, ölçer misiniz?” diyorum. Veyahut da çok nadir aileler fark ediyor da gidiyor. O 2 milyon öğrenci içerisinde 10 bin öğrencinin eğitilebilirlik imkânının olması Türk eğitimi adına çok ayıp bir şey. Bu ayıptan mutlaka bu devletin, eğitim sisteminin kurtulması lazım, bu çocuklara mutlaka sahip çıkılması lazım çünkü işe ticari de bakalım, çıkarıcı bakalım, menfaatçi bakalım. Bu çocuklardan çok büyük verim alabileceğimiz, ülkemizin geleceğine çok büyük katkılarda bulunacak bu çocukları kendi hâllerine bırakmış durumdayız, illerde tespiti yok. Bu anlamda bilim sanat merkezlerinde ziyaret edip gezdiğim yerlerde kendi başlarına dernekler kurmuşlar, dernekle okullara katkıda bulunmaya çalışıyorlar. Bu konuda uzman öğretmen yok, kurs almışlar, sınıf öğretmeni getirmişler, öğretmen çocuğa yetemiyor. Böyle bir ünite kurulmuş olmak için kurulmuş ama amaca hizmet etmiyor, edemiyor, yetemiyor. Bunları umarım tespit edersiniz. Bunun için mutlaka hizmet içi eğitimle en azından hâlekileri yetiştirip ancak YÖK’le de mutlaka irtibat kurup uzman öğretmen yetiştirilmesine mutlaka önem verilmeli. Türkiye’de sürekli, eğitim fakültelerinin de içinde bulunduğu üniversite açma modası içerisinde Bakanlık önüne gelene izin vermek değil, onlara böylesine bir branşı da, fakülteyi de koydurmaya zorlayarak böyle bir yapılanmanın içerisine girmesinde fayda olduğunu düşünüyorum.

Bu öğrenciler anne babanın değil, devletin takibinde, gözetiminde olması lazım. Bu çocuğun sağlık durumu, güvenlik durumu, eğitim durumu, sosyal durumunu takip edecek bir birimin olması lazım. Ailenin içerisindeki anne baba kavgasının, geçimsizliğinin, mahalledeki sosyal durumun bu çocuğa etkilerini en aza indirilmesi konusunda takip eden ve diğer sosyal kurumlarla irtibatı sağlayan ama bununla ilgili sorumlu bir birimin olması gerekiyor. Bu çocukların sadece eğitim almak, yeteneklerini geliştirmekten öte, istirahatlerinin sağlanması, dinlenmelerinin, eğlenmelerinin sağlanmasında devletin yine bir organizasyonu, yaz tatili yapmalarında bunlara bir kolaylık sağlanması. Özürlü olan çocuğa devlet bakım aylığı veriyor, özürlü olan çocuğun bakıcısına aylık veriyor devlet, özel eğitime muhtaç diye. Hâlbuki bu çocuklar da özel eğitime muhtaç, bu çocuklara verilmesi lazım. Anne baba çok fakir, bu merkeze götüremiyor çocuğunu “Param yok, öyle zorluk çekiyoruz ki yetemiyoruz bu çocuğa. Ne yapalım? Bunu dile getirin.” diyor. Bunun gibi bu yapılanma içerisinde bütün bunları böyle zaman içerisinde yetmiyor ama umarım çok iyi bir araştırma yaparsınız ve Bakanlığın bu teşkilatlanmasında bu çocukların bu anlamda da takibinde ve desteklenmesinde katkıda bulunursunuz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim, ben teşekkür ederim. Bu söyledikleriniz çok doğru, ben “yanlış” demiyorum. Ama biz bunları zaten biliyoruz çünkü niye biliyoruz? Biz bilim sanat merkezlerinde çalışan arkadaşlarla çalıştaylar yaptık, bunların sorunlarını tespit ettik ve bunlarla ilgili gerekli önlemler almaya başladık. Yani bunlar gelişigüzel, rastgele burada çıkmış sorunlar değil. Biz zaten bir akademisyen olarak, yıllarını bu özel eğitime vermiş ve bu işe gönül vermiş bir akademisyen olarak -eğer tabiri caizse- söylüyorsam gelir gelmez zaten her üstün yetenekliler de dâhil olmak üzere BİLSEM’lerle ilgili 2 defa çalıştay yaptık birisi Eskişehir’de, birisi Ankara’da oldu, hatta üçüncüsünü de yine arkadaşlar çok yakın zamanda planlıyorlar. Bütün bilim sanat merkezlerinde çalışan arkadaşlar belli yerlerde toplanıp “Nedir? Ne durumdadır? Ne olacak? Ne olması gerekir?” gibi birçok sorularla ikişer gün, üçer gün aralıklarla çalıştaylar yapıldı. Bunların raporları çıkartıldı, bunların ne tür durumlarda olduğunu biz biliyoruz. Zaten o yüzden “Şu anda çok yoğun çalışma içerisindeyiz.” dediğim sebep o; bu bir.

İkincisi: Tabii yani ülkemizde bununla ilgili farklı yeterlilikte olan, yetenekleri gelişmiş olan kişilerin yurt dışına gönderilmesi kanunları var. Benim “Biraz kısa geçiyorum.” dediğim sebep o. Çok güzel şeylere temas ettiniz. Tabii geçmişte özel kanunlarla yurt dışına gönderilip, yetiştirilip ülkemize kazandırılan çok değerli akademisyenler, hocalarımız ve üstatlarımız var. Ama şimdi tabii burada “Ülkemizde yeni bir yapılanma oluyor.” diye de söylemedim, öyle bir şey ima da etmedim. Yani geçmişten gelen bir çalışmanın daha da çok yoğunlaştığını söylemeye çalışıyorum.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Bakanlıkta var o yapılanma.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Bakanlıkta da yeni bir yapılanma var ki üstün yeteneklilerle ilgili özel bir grup başkanlığımız var. Bu, artık bu işte çok yoğunlaştığımızı gösteriyor.

BAŞKAN – Nihayet.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Dolayısıyla, Bakanlığın yeni yapılanmasında da bunlara özel bir grup başkanının ayrılması Türkiye’de ilk defadır. Dolayısıyla, bunu da takdirlerinize sunuyorum. Yani bu anlamda takdir etmek lazımdır.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – “Yetersiz.” diyorum, ben “Daha müstakil olsun.” diyorum.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Şimdi, nasıl bir müstakil olur? Çünkü eğer özellikle Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü bunları organize edici bir biçimde vermezseniz kime vereceksiniz? Yani dolayısıyla bu kapsam içinde ama buradaki grubun daha da güçlendirilmesini söylüyorsanız tabii başım gözüm üstüne, biz bunu güçlendireceğiz. Yani akademisyenlerle ortak çalışmalarımız var, üniversitelerle planlamalarımız var. Dolayısıyla, bu grubun daha güçlü çalışması için bu işte çalışan akademisyenlerle mutlaka iş birliği yapmamız gerektiğini zaten söylüyoruz. Bütün gruplarda böyle olması lazım. Onun için sizi haklı görüyorum yani bu anlamda zaten çalışmalarımız başladı.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Peki, Komisyonumuza öneriniz var mı? İsteğiniz var mı bizden?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Çok isteğim var yani bir tane değil ki efendim. Elbette ki çok isteklerim var mesela bunu ben sizden nasıl isteyebilirim? Sayın Bakanım zaten size bu konuyu arz edecektir, biz zaten kendilerine durumu ilettik. Bu konuda, benim Genel Müdür olarak burada istek yapmam olmaz.

DİLEK YÜKSEL (Tokat) – Teşekkür ediyorum sunumunuzdan ötürü.

Elli dört ilde altmış tane BİLSEM var bildiğim kadarıyla.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Elli yedi ilde efendim.

DİLEK YÜKSEL (Tokat) – Elli yedi ilde altmış üç tane bilim sanat merkezi var. Bu bilim sanat merkezlerinde başarı testlerini yapacak olan yetkili elemanımız var mı hepsinde? Viskar testini mesela bir Erzincan BİLSEM’de yapacak olan elemanımız var mı acaba? Ya da bu altmış üç ilde herhangi birinde?

BAŞKAN – Bir de Hocam, Dilek adına soru ekleyeyim. Bu metot değiştiriyormuşsunuz bu hafta sonu.

DİLEK YÜKSEL (Tokat) – Onu soracağım.

BAŞKAN – Soracak mısınız? Tamam.

DİLEK YÜKSEL (Tokat) – Bir bunu sormak istiyorum, öğrenmek istiyorum.

Bir de öğrenmek istediğim şey: Kendi testimizi geliştiriyoruz “ölçüm” için dediniz.

BAŞKAN – Yok, metot değiştiriyorlarmış bu sınavda.

DİLEK YÜKSEL (Tokat) – Bu kendi testimizi yani viskar testi dışında ya da diğer başarı testleri dışında kendi testimizi geliştirmeye alakalı bir çalışmanın olduğunu duydum. Bunun da mutluluğunu yaşıyorum çünkü hafta sonu Tokat Bilim Sanat Merkezinde yetkili akademisyen yani Tokat’ ta bu konuda çalışanlardan aldığımız sunumda şöyle bir şey iletildi: Sanıyorum bu viskar testindeki sorulardan birinde “Aşağıdakilerden hangisi ibadethane değil dir?” diye bir soru varmış. Bu sorulardan birinde katedral, birinde havra, birinde sinagog, birinde ev varmış. Şimdi, Türkiye’deki İstanbul’ da yaşamayan, Tokat’ ta yaşayan bir çocuk katedrali görmüş değil, havrayı görmüş değil, sinagogu görmüş değil ve ibadethane olarak böyle bir soru geliyor. Bizim kendi değerlerimizle de, çocukların görsel hayatında gördüğü öğelerle de bezenmiş bir test, “İnanıyorum ki çocukların başarılarının tespitinde önemli bir aktör olacaktır.” diyorum. Bunu da eklemek istiyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Bu merkezî sisteme mi geçiyorsunuz? Bir de onları eklerseniz bu soruya bağlı.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim şöyle, viskarla ciddi sıkıntılarımız var. Madem konu açıldı.

BAŞKAN – Zaten konuşacağız Hocam, lütfen rahat olun. Yani bu Komisyon bu meseleyi konuşmak için kurulmuştur onun için rahat olun.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Sözlerim yanlış anlaşılabilir diye kaygı taşıyorum.

BAŞKAN – Hayır efendim, kimse yanlış anlamaz.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Bir akademisyen olarak yıllardan beri, bizim -işte Hocam da bilir- viskarın kullanılmasıyla ilgili bizim gerçi tarama ve tanılama, değerlendirme hizmetleri rehberlik araştırma merkezlerindeki yetkili arkadaşlar tarafından yapılıyor. Viskarın yetkinliği maalesef herkese verilmiş, bunun birçok sebebi var. Türk Psikologları Derneği bu anlamda yetkisini eline almış ve onlar istediği zaman kurs düzenliyorlar ve dolayısıyla, istemediği zaman da siz o kursu yapamıyorsunuz. Ben geçen gün isyan ettim, dedim ki: “Bu Türkiye’deyse ve ben Millî Eğitim Bakanlığının Özel Eğitim Rehberlik Hizmetleri Genel Müdüüysem dolayısıyla ihtiyaç olunan bölgelerde ya da yerlerdeki arkadaşların yetkinliğini sağlamak amacıyla, gelin, burada bu testleri açalım.” Bunlar, nihayetinde kutsal kitap değil, insan tarafından geliştirilen veya da bir grup tarafından geliştirilen, Wechsler tarafından geliştirilen, birçok kişinin de katkısı olunan bir test. Yani bunu özel eğitimden mezun olan lisans mezunu arkadaşlar da yapabilir, PDR’den mezun olan arkadaşlar da yapabilir, psikoloji alanında lisans mezunu olan arkadaşlar da bunu bilebilirler. Bu durumu göz önüne aldığımızda, belli bölgelerde yüzer kişilik kurs açılabilir. Şu anda biz Adana’da 100 kişilik viskar yani yetkilendirme adına bir kurs açıyoruz, eylül ayında da Ankara’da açacağız. Şimdi, bundan sonra buna da hız verdik ama bu yine de çok demode olmuş bir şey sizin dediğiniz gibi bu soruların “purify” edilmesi lazım. Kültürümüzde de dediğiniz gibi zayıf çevrede ya da taşrada yetişen çocukların bunu ayırt etmesi mümkün değil.

Başka bir soru, eğer bakacak olursanız “Aşağıdakilerden hangisi bir yönüyle farklıdır?” diyor. Orada mikrodalga var, gaz ocağı var, bilmem ne var. Şimdi mikrodalgayı kaç kişi, kaç tane çocuk bilir? Biz bunları eleştiriyoruz da kendi aramızda, bunları söylemiyorduk, siz dile getirdiniz. O yüzden bunların tekrar yeniden Komisyon tarafından...

BAŞKAN – Ekip çok iyi Hocam, korkun bu ekipten.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Ben korkmam, bizi eleştirin yani.

BAŞKAN – Siz ne yapın edin üç ayda iyi şeyler yapın.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Sağ olsunlar ama çok güzel şeyler çıkıyor ortaya. Biz de notlarımızı alıyoruz zaten, çok güzel. Bize söyleyin, biz bunları tabii göz önüne alacağız yani işin en iyisini yapalım istiyoruz. Onun için geldik, bak ayakta duruyorum, sorun tartışalım yani bak ayaktaayım, hiç oturmam.

DİLEK YÜKSEL (Tokat) – Bir havuz söz konusu mu acaba? Bu viskar testini ya da bu başarı testlerini yapanların, bir havuzdan mesela Tokat’ın Erzincan’a göndermesi ya Erzincan’ın oraya yakın olan ile göndermesi gibi. Bu yetkili elemanı olmadığı için o ilde test yapılamayan il var mı acaba?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Ben şimdi “Var.” desem mi yoksa demesem mi? Var. Şimdi, zaten o açığı kapatmak için... Mesela İskenderun’da şu anda viskar kullanma yetkisi olmayan arkadaşlar var. Bunların hepsini Adana’da, o bölgede 100 kişilik kontenjanını açıp iyileştirme çalışmalarına gidiyoruz. Yani “iyileştirme” derken affedersiniz viskarı kullanma yetkisine sahip olan arkadaşları nicelik olarak fazlalastırmak istiyoruz. Bununla ilgili çalışmalarımız da var. Yıllardan beri bir dernek bunu eline almış, oysa ki ben Genel Müdür olarak dedim ki: “Hayır, eğer istiyorsanız ben de gider Amerika’dan son versiyonunu alır gelir kendi akademisyenlerime bunu geliştirir, uyarlar, standardizasyonunu sağlar, ben bunu uyarlarım eğer vermezseniz” Böyle restimi de çektim yani. Şimdi, tabii ki restimizi çekeceğiz. Bir ülkenin elindeki testler bir derneğin şeyi olamaz. Ben Türk Psikologları Derneğine saygım vardır, mutlaka onlar da çok güzel çalışmalar...

BAŞKAN – Hocam, onlar üçüncü versiyonda kalmış, siz de beşinci versiyonunu alın.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – İşte Sayın Bakan “Alın.” dedi. Şimdi, onunla ilgili bağlantılar yapmaya “Pearson”la ve “Wechsler”in o beşinci versiyonunu almak için uğraşyoruz.

BAŞKAN – Merkezî sistem mi yapıyorsunuz önümüzdeki hafta sınavı?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – Önümüzdeki hafta sınavı merkezî sistem yapmıyoruz. Sadece önümüzdeki hafta ve ondan sonraki hafta süreci tamamlamaya çalışıyoruz. Merkezî sistemle ilgili eleştirilebilir.

BAŞKAN – Hayır sadece sorumuz.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – Ben onu özellikle paylaşmak istiyorum. “Niye merkezî sistem yapılmıyor?” diye. Biz, burada, zaten mümkün olduğu kadar sınav...

BAŞKAN – Bakın, bir rehberlik araştırma merkezi müdürü bana aynen şöyle dedi: “Bu haftadan itibaren sınavlar merkezi olacak efendim.” Cümleyi devam ettiriyorum...

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – BİLSEM’lerde mi?

BAŞKAN – Evet. Yanında da bir veli var. “Bizim yüreğimiz hopladı, sistem değişiyormuş, soru değişiyormuş, kimse bize bilgi vermiyor.” dedi. Ben, sokakta daha dün konuştuğum şeyi söylüyorum.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – Anlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi buyurun onun üzerine söyleyin.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – Şimdi, az önce Genel Müdürüm de... Daha önceki süreçte de bizim uyguladığımız grup testleri vardı. Grup testleri üç senedir uygulandığı için artık bir zaman sonra...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Ne sınavı bu, biz de öğrenebilir miyiz?

BAŞKAN – Tarama.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – Grup testi. Hatta biz bu dönem bir komisyon oluşturup grup testleri...

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Merkezî olma gibi bir fikir mi var?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – Hayır. Merkezî olma gibi bir fikir yok ama zaman zaman bunu merkezî yapabilir miyiz diye düşünceler gündeme geliyor ama orada da şöyle bir şey söz konusu bizim en çok üzerinde durduğumuz: Biz, her şeyden önce tez, sınav yapmıyoruz. Yani bunu özellikle de belirtmek istiyorum. Dolayısıyla, bizler bu haftadan itibaren, işte bu hafta sonu ve önümüzdeki hafta sonu iller kendi koşullarına göre başarı testlerini yani grup testlerini uygulayacaklar; bu. Yoksa bizim bunları merkezî yapmak gibi böyle bir şeyimiz yok.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Olmasın da zaten.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – Yani evet, diğerlerinden ayırmamız gerekiyor Hocam.

BAŞKAN – Çiğdem Hocam, buyurun.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Sayın Başkanım, zaten benim soracağım soruya yakın bir soruyu sordunuz. Bu Türk Psikologlar Derneği şu anda viskar 4’ün üzerinde çalışıyorlarmış yoğun bir şekilde ama bizim Türkiye’de yıllardır uygulanan viskar 2, testin ikinci bölümü hâlbuki dünya şu anda viskar 5’te; düşünün. Yani biz bunu yaparken kendimize ait -söylediğinize katılıyorum- bölgesel farklılıkları da göz önünde bulundurarak, o bölgesel farklılıklarda yaşayan insanların kültürlerini, ananelerini, geleneklerini de doğru orantılı olarak göz önünde bulundurarak mutlaka bizim kendimize ait viskardan da öğreneceğimiz şeyler var tabii ki ama bunun içerisinde kendimize ait bilgileri, deneyimleri de katmak mecburiyetindeyiz. Bu noktada çağ 5’i sürer, hatta 6’ya doğru ilerlerken ve bu çağın içerisinde yaşayan çocuklarımız yani “yeni jenerasyon” dediğimiz çocuklarımızın çoklu zekâları bundan on yıl önceki zekâ testleriyle karşılaştırılmaz hızla ilerlerken, çocuklarımızın yetenekleri ve zekâları...

BAŞKAN – Onda bile “zeki” diyorlardı.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – ...biz eğer 2’nin üzerinden bu çocukları tanımlamaya kalkarsak, tanı değil tanımlamaya kalkarsak, zekâlarını değerlendirmeye kalkarsak, bırakın 1-0’ı, biz 5-0 geriden başlıyor oluruz. Yani “renovasyon” dediğimiz, “yenilik” dediğimiz, “inovasyon” dediğimiz şeyi bu Komisyonun öncülüğünde biz başlatmak mecburiyetindeyiz. Daha söyleyecek çok şeylerim var da konu bu olduğu için söylüyorum.

Teşekkür ediyorum verdiğiniz bilgiler için.

BAŞKAN – Sorunuz var mı Çiğdem Hanım?

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Aslında söylediğim, soru da içeriyor beraberinde.

BAŞKAN – Cevap var mı Sayın Genel Müdürüm?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim, biraz önce bahsettim yani söylediğim gibi...

BAŞKAN – Tamam.

Gönül Hanım, buyurun.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Başkanım, teşekkür ediyorum Genel Müdürümüze de.

Ben kısa bir şey sormak istiyorum. Şimdi, okula geldi çocuk, aile fark etmemiş, üstün yetenekli. Öğretmenlerle ilgili bir şey yapıyor muyuz? Yani öğretmenlerin bu farkındalığı fark ettiği zaman, çocuğun size bildirilmesiyle ilgili ya da ilden size gelmesiyle ilgili bir zorunluluk ya da öğretmenlere bir eğitim düşünüyor muyuz? Çünkü bazı bölgelerde aileler belki gözden kaçırmış olabilir taşrada. Hakikaten de çok yetenekli çocuklarımız var bu şekilde heba olan. Yani hadi anne baba kaçırmış, bilmiyorum, bir şekilde öğretmen bu işi fark ettiğinde ne yapmalı? Bunu biliyor mu? Yapıyor mu? Veya yapacak mı?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim, ben, tabii geçmiş dönemi hürmetle anıyorum. Genel müdürlük seviyesine ilk defa getiren kurucu Genel Müdürümüz Necati Hocam, sağ olsun, var olsun. O günden itibaren çalışmalar var.

Şimdi, ben şunu söylüyorum: Tabii geçmişte birçok şeyler yapılmış ama üstün yeteneklilerin eğitimi öğretmen el kitabı, aile el kitabı diye bir kaynağın çıkmış olması lazım. Bununla ilgili mesela farklı kaynaklar çıkmış, üniversitelerde yayın yapılmış ama bizim Millî Eğitim Bakanlığının el kitabı olabilecek şekilde bir kitap çalışması maalesef yok. Şu anda biz, Program ve Materyal Geliştirme Grup Başkanımızın öncülüğünde, bu konuda bütün özel eğitime muhtaç çocukların kategorisine yönelik komisyonlar kurarak, sizin de farkındalığı artırma... Mesela üstün yetenekli çocuğun gelişim özellikleri nedir, bunu bilmeye yönelik bir aile el kitabı, bir öğretmen el kitabı çıkartılması konusunda planlamalar yaptık ve bu konuda şu anda komisyonlar kurmaya başladık.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – İşte fark ettiğinde ne yapması gerekiyor? Yani orada da bir prosedürü Millî Eğitimin konduğunu olması lazım. Yani öğretmeni siz eğitim öğretim sezonuna hazırlarken bir eğitim veriyorsunuz, yani bir geliştirme ama bununla ilgili de bir şeyler yapılıyor mu? Yani bunun içinde öğretmenin eğitilmesiyle ilgili ne yapılıyor veya ne yapılacak?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim, şimdi, işte, ne yapılması gerektiğiyle ilgili, eğer sürece bakarsanız, bununla ilgili zaten yönetmelikte bellidir, yani Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nde böyle bir durum fark edildiğinde okul müdürlüğü aracılığıyla rehberlik araştırma merkezlerine, şu andaki varılan yönetmeliğe baktığınızda, yani rehberlik araştırma merkezlerine tanıya gönderilir.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Her okulumuzda PDR'ci var mı?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Okullarımızda tabii ki rehber öğretmenler var.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Hepsinde?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Hepsinde yok. Şu anda 16 bin tane rehber öğretmenimiz var. 42.500 tane okulumuz var. Çıkan mezun sayısına bakıyorsunuz yetersiz kalıyor. Yani bunu siz de biliyorsunuz. Yani bilinen bir şeyi de saklamanın bir anlamı yok.

BAŞKAN – Yok Hocam, şimdi, tabii, kayıtlara geçsin diye bildiğimiz şeyleri de özellikle yüksek sesle söylüyoruz.

Şu konuda lütfen rahat olun Hocam: Daha göreve geleli üç-üç buçuk ay gibi bir süre. Bütün soruların muhatabı tabii ki siz değilsiniz. Lakin doğal olarak şu anda görevde siz olduğunuz için soruları size soruyoruz. Yani Hocam'la da bugün tanıştık ama kurucusu olması gerçekten çok güzel bir tevafuk oldu. Biraz sonra kendisinin de ekleyecekleri var.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Tabii, mutlaka.

BAŞKAN – Şimdi, ben bu konuda çok derdi olan ve kendi bakanlıklarımızla da çok kavgalı olan birisiyim. Lokman başardı, başarılı oldu, ben başarılı olamadım. Yedi sekiz senedir bakanlık bakanlık sürünüyorum, derdimizi anlatmaya çalışıyoruz ailelerle yüze getirip. Yani bilinmeyen konu değil ama başaramadığımız, açık söylüyorum, beceremediğimiz bir konudur bu. Artık daha bu beceriksizliğin arkasına saklanmak anlamlı bir şey değil. Ne zaman yapacağız, nasıl yapacağız? Planlamaya dahi girmiş olan bir şey nasıl bir kudretle oradan çıkmıştır, DPT uyumuştur, Millî Eğitim Bakanlığı uyumuştur, o ilgili müdürlük uyumuştur, her taraf uyumuştur. Art niyetli mi arkadaşlarım? Yok. Ne zaman gitsem ter sırtlarından akıyor o arkadaşların ama engelli çocuklarımızla ilgili program önlerine o kadar yoğun geldi ki o genel müdürlüğün ve sınırlı kadrosuyla, ne yapacaklarını şaşırıldılar. Orada yedeklemek lazımdı, o sırada eklemek lazımdı, o sırada YÖK'ün kafasını azıcık çalıştırması, gerekli personel yetiştirilmesi... Bütün bunları yapmadılar. Yapmayınca o arkadaşlar da noter memuru gibi o açılan rehabilitasyon merkezlerinin peşlerinde koşmaktan, o çocuklara hizmet edeceğiz derken... Bu taraf bu. Bütün bunları biliyoruz. Saklayacak hiçbir şey yok. Yok. Yetersiz ve kötüyüz. Yani işte o şeyi bile değiştiremiyoruz. Onun için çok rahat konuşacağız. Biz size siyaseten bu komisyondan destek veririz ama eğer bütün bunları konuştuğumuz hâlde hâlâ hareket etmiyor, hâlâ üç ay... Hani caz cuz falan yani diyecek hâlimiz yok. Ne cazı cuzu, git yap der adam yani. BİLSEM dediğin yer zaten gecekondular gibi olan şeylerde. Koyun dört tane briket. İlle memleketin yıkılması mı gerekiyor dört tane

briketi koyup da yapmamız için, deprem mi olması gerekiyor? Bir nesil akıp gidiyor Hocam, şakası yok bunun. Bizim iktidarımızda kaç nesil akıp geçti? Nesil akıp geçiyor. Yani yarına erteleyeceğimiz bir şey yok burada. Onun için, lütfen rahat olun, açık konuşun, kötüyse kötü deyin, bunun kimseyi şikâyetle alakası yok çünkü hepimizin gözü var, kulağı var, olanları görüyoruz, insanların yüklerini görüyoruz. Yani bundan hani giden arkadaşım yapmadıysa bunu oturayım da yapmayayım diye yapmadı çünkü onun önüne de engellilerle ilgili yeni bir dünya, yeni bir destekleme çıktı, yeni hareket alanı çıktı, onlarla ilgilendiler. Belki de en büyük hatamız bu çocukları birbirine... Bana ne diyorlardı biliyor musun Hocam? Şimdi çok iyi durumdayız. "Halide Hanım, Halide Hanım, senin bu istediğin paralar bu memleketeye nasıl geri dönecek?" diyordu. Sorduğu ne biliyor musun? Bu çocuklara yapılacak BİLSEM binaları için söylüyordu. Kimdi bunları söyleyenler biliyor musun? O bakanlıklardaki profesör unvanlı insanlardı? Bana bunun geri dönüşü nasıl olacak diyebilecek kadar meselenin farkında olmayan insanlar. YÖK de bir o kadar duyarsız, farkında değil. Şeye katılıyorum, mevcut öğretmenlerin dönüşümü bu konuda destek olabilecek alanlara... Atıl durumda olan, değişik sebeplerle görev yerinden başka yerlerde olan insanlar var. Bunları da biliyoruz. Onun için, lütfen, sizi kırmak, üzmemek değil. Üç buçuk ay; nerenizi kıralım, üzelim? Eğer bir senelik olsaydınız buradan zor çıkardınız.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Biz de çok çalışıyoruz efendim. Günde on iki saat yetmiyor. İnanın, on iki saatten daha fazla çalışıyoruz arkadaşlarla. Biz de toparlayıp böyle bir planlamalarımızı...

BAŞKAN – Bir de şu bir gerçektir ki siyasi irade de tavrını özellikle konunun üzerine... Engelliler dedik, koydu tavrını, koyunca tıklar tıklar her tarafı söküldü ama bu konuya geldiği zaman, ne hikmetse, orada kuvvetli bir siyasi irade oluşmuyor; oluşamayınca, sizin de eliniz kolunuz bağı kalıyor. Hızlandırmak istiyorsanız rahat konuşun Hocam burada.

Evet, kim söz istiyordu?

Buyurun Şirin Bey.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sayın Genel Müdürüm, biraz önce eğitilen üstün yetenekli sayısını 11 bin olarak söylediniz. Bunun ne kadarı dahil de istihdam ediliyor, ne kadarı dış ülkelere kaçıyor? Birinci sorum bu.

İkincisi: Diyelim ki 11 bin kişiyi eğittik, üç beş sonra bunlar meslek hayatına atıldılar. Bunlarda yüzde 100 başarı var mı, yoksa bunlar içerisinde üç-beş arasında bir zayıflık oluyor mu eğitimin boşa gittiği? Teşekkür ederim. Böyle bir veri var mı dinizde? Yoksa canınız sağ olsun.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – İkinci soruyu bir daha tekrar eder misiniz Sayın Vekilim.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Diyelim ki 11 bin tane üstün yetenekliyi eğittik. Üç beş sene sonra bunlar meslek hayatına atıldılar, yani iş gücü sahibi oldular. Acaba bunları bir kontrol ediyor muyuz? Bunların hepsi gerçekten üstün yetenekli miymiş, yoksa aralarında normal insanlar da çıkıyor mu? Takip ediyor musunuz? Teşekkür ederim.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim, şimdi akademisyen olarak konuşuyorum, Genel Müdür olarak konuşmuyorum. Bugüne kadar izlediğimizi Necati Hocam da iyi bilir. Şimdi, bizim izleme çalışmalarımız zayıf, bunu biliyorsunuz ama bununla ilgili tabii bugün de BİLSEM'lerle geçenlerde yaptığım toplantıda, bir defa BİLSEM'in -yani bunun tekrar adını da değiştirebiliriz, adını BİLSEM'den daha farklı bir yapıya da kavuşturabiliriz- bunların mutlaka organize edici biçimde bir görev verildiğinde, yani sadece tarama, tanılama, ondan sonra değerlendirme, yerleştirme ve izleme gibi bir görev ve sorumlulukları, ana temayı üzerinde taşımış olması lazım. Sizin dediğiniz gibi, bu çocuklar belli bir yerden sonra, ilköğretimden çıkmış bu çocuk, ortaöğretimde nereye gitmiş, ortaöğretimden yükseköğretime nereye gitmiş, yükseköğretimden sonra hangi mesleki hayata geçmiş, başarılı mıdır başarısız mıdır, hayatından memnun mudur değil midir, bu tür çalışmaları bunların yapmış olması lazım ama bugüne kadar görüyor muyuz, takdirlerinize sunuyorum. Tabii biz bunun da çalışmalarını yapıyoruz. Yani ben bir şey söylemem.

BAŞKAN – Bakın, özel okulda dahi yok. Geçenlerde Gebze'deki okulun müdürü misafir oldu, öğleden sonra Ankara'daymış, tesadüfen geldi, muhabbet ettik. Dedim ki: "Hocam, hadi kamu takip edemiyor, siz takip ediyor musunuz?", "Bırak takip etmeyi, izini bile bulamıyoruz bazılarının" dedi. Çalındı mı, kaçırıldı mı, iyi mi, kötü mü, nedir, onlar dahi bilemiyorlar gerçekten.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – İşte, efendim, bu merkezlerin çok iyi bir yapıya kavuşturulması ve birlikteliği statüsünü mutlaka almış olması lazım. İyi bir yapılandırma ile bu çocuklarımızın takibinin hayat boyu devam etmiş olması lazım. Bildiğiniz gibi, ben de hem Millî Eğitim Bakanı hem YÖK bursuyla yurt

dışına gidip gelenlerden birisiyim. Yurt dışından gelmeyen arkadaşların niye gelmediğini sorduğunuzda çalışma alanının Türkiye’de olmayacağıyla ilgiliydi. Mesela genetik üzerine çalışan bir arkadaş buraya geldi, çok kaygılar yaşadı, yani çalışacak genetik üzerine, bir laboratuvara sokmadılar arkadaş. Var olmasına rağmen akademik kadro...

BAŞKAN – Bir tanesini de Fatih’e özel daktilo olarak gönderdiler. Ben çok iyi biliyorum. Resmen daktilo olarak gönderdiler.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – O yüzden bunları bir komisyon olarak ele alıp değerlendirmek lazım diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Anında kaçtı gitti, hem de hep gittiği ülkeler aynı.

Recep Bey, buyurun.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Aslında Sayın Vekilim aynı soruyu sordu. Ben de bununla ilgili bir izleme, değerlendirme ve çıktı alma var mı diye soracaktım. Çünkü BİLSEM’lerin başlangıcı aslında 1999-2000 yılına kadar dayanıyor. Ben o tarihte Millî Eğitim müdür yardımcısıydım ve bununla ilgili birçok çalışmaya katılmıştık, kuruluşuna katılmıştık ama daha sonra tabii BİLSEM’ler, maalesef, Sayın Başkanın da dediği gibi, kadük kaldı, yani bir türlü bir fonksiyonu icra edemedi. Tabii bugün itibarıyla 11 bin öğrencisi olması bu öğrencilerin layık veçhile eğitim aldığı anlamına da gelmiyor çünkü yeterli eğitimcimiz yok, eğitimcileri eğitemiyoruz. Eğitimsiz eğitimcilerle bu üstün yetenekli çocukları eğitmeye çalışsanız, sonuç, önünde 1 olmayan sıfırlar hâline geliyor.

Şimdi, birincisi, bu yeni yapacağız yönetmelikte bu BİLSEM’lerin idari yapılanmasını nasıl düşünüyorsunuz, bunu tasarlıyor musunuz? Bu yönetmeliğe koyacak mısınız yoksa mevcut Yönetici Atama Yönetmeliği üzerinden hareket ederek mi buraya yönetici atanacak? Çünkü buraya atanacak yöneticilerin vasfı, niteliği çok önemli olacak.

İkincisi -Sayın Vekilimin sorusuyla birleştireyim ben, o sorudan sarfınazar ederek- bu izleme, değerlendirmeyi yeni hazırladığınız ya da hazırlayacağınız yönetmeliğe koymayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Tabii ki.

Şimdi, efendim, daha iki gün önce, bundan Genel Müdürlüğe atandığımdan üç hafta sonra Sayın Bakanımıza bir brifing verdim ne yapacağımızla ilgili. Bu brifingde, özellikle özel eğitim kurumları dediğimiz özel eğitim okullarımız, özel eğitim sınıflarımızın olduğu okullar, kaynaştırma modelli eğitim yapılan bütün okulların ve merkezlerimizin- bu BİLSEM’ler olur, OÇEM’ler olur, Otistik Çocuklar Eğitim Merkezi olur- bu kurumlara atanacak müdürlerin, yöneticilerin daha doğrusu, belli özellikleri taşıması, özellikle Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne kurulan bir komisyondan geçtikten sonra İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğüyle ortak atanması konusunda kendilerine bir brifing sunduk. O da “Bunu çalışın.” dedi. Bundan üç gün önce -konuşma kayıtlarına bakabilirsiniz- İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğüne artık bunun çalışılması zamanının geldiğini ve BİLSEM’ler de buna dâhil olmak üzere bu kurumlara atanacak yöneticilerin, bu genel yönetici atama yönetmeliğine göre değil, Özel Eğitim Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüyle bağlantılı bir şekilde atanması gerektiğine kendilerine söyledim. O da çok hak verdi ve dolayısıyla “Bununla ilgili hemen bir komisyon oluşturalım, birlikte çalışalım.” dedi. Tabii ki yani bunu birlikte yapacağız, haklısınız, özel eğitim kurumlarına atanacak yöneticilerin belli özellikleri taşıması lazım.

BAŞKAN – Buyurun.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Yönetmeliğe izleme, değerlendirmeyle ilgili bir husus, bir münderecat koymayı düşünüyor musunuz?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Tabii ki izleme değerlendirme olmazsa zaten ne anlamı kalır. Yani “Al götür, ne yaparsa yapsın.” mantığından artık tamamen vazgeçmiş olmamız lazım. Siz de biliyorsunuz ki diğer ülkelerde bu izleme çalışmaları son derece önemli, hatta biz bir oversized ülke olarak gittiğimiz üniversitelerden hâlâ bana mektuplar geliyor, ne yapıyorsun, neredesin, ne iş yapıyorsun, adresinde, kariyerinde bir değişiklik oldu mu diye iki yılda bir mektuplar geliyor hem Worreg’den hem Oxford Brookes Üniversitesinden. Dolayısıyla bu bile neyi gösteriyor? Verilen bir değeri gösteriyor. Dolayısıyla bizim BİLSEM’lerin görevleri arasında izleme çalışmalarını mutlaka yerleştirmemiz lazım. Bunu, rehberlik araştırma merkezlerinde de bu tür bir görevi yüklenmiş olması lazım. Yani orada tanı almış bir çocuğun daha sonraki hayatında, sürecinde neler yaptığını izlenmiş olması lazım, bu hayat boyu devam etmiş olması lazım. Bu yönetmeliğe girecek efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Genel Müdüre teşekkür ediyorum. Genel Müdürümün verdiği açıklardan ben de kendime yol bularak bir iki soru sormak istiyorum. 57 ilde 63 tane BİLSEM var, yani 24 ilimizde BİLSEM yok demek. Öyle değil mi, 24 ilimizde yok.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Evet.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – O zaman merkezi sınav sisteminden bahsettiğinizde, hem testleri gözden geçirdiğinizde hem yeniden bir yönetmelik hazırladığınızdan hareketle demek ki yeni bir yol haritası hazırlıyorsunuz. Bu BİLSEM'in olmadığı illerde nasıl bir uygulamanız var? Yoksa biz sadece elimizdeki 57 ile bakarız, 24 il bizi ilgilendirmez mi dersiniz? Anladığım kadarıyla, hem yönlendirmede hem testlerde, öncelikle, her şeyde olduğu gibi sağlıkta da önce bir tespit önemlidir. Tespiti yapamazsanız, yani teşhisi koyamazsanız, tedaviyi yürütemezsiniz diye söylemek istiyorum. İkincisi de az önce "O Spor Bakanının işi değil, bizim işimiz." dediğinizden hareketle -ben, kanaatimce- zekâ testleri, yetenekli çocukların tespitinde birinci aşamada aile, sonra Sağlık Bakanlığı, sonra Millî Eğitim Bakanlığı, Spor Bakanlığı, güzel sanatlar ve üniversitelerle sadece laf olsun diye mi irtibatınız var, yoksa direkt olarak irtibatınız var mı?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Direkt olarak irtibatımızın olması gerektiğini ben söylüyorum ama...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Ben gerekip geremediğini söylemedim. Yani bunlarla irtibatınız var mı? Yani anaokuluna gelen çocukların bile aileyle irtibatını kurarak anaokuluna alırsınız, anaokulunun fiziki şartlarını bile, çocukların lavabolarını bile onlara göre geliştirirsiniz. Yani ben çocukları alacağım, sonradan lavaboları aşağı indireceğim, yukarı çıkaracağım şeklinde... Ben çocuğumu o anaokuluna vermem.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim, haklısınız da fiziksel ortamların düzenlenmesi konusunda zaten özel eğitimin çok hassasiyeti var. Üstün yetenekli çocukların...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – O örnek sadece. Ben örnek olarak söyledim onu. Yani sizin aile, Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Spor Bakanlığı... Ben ki tavsiye de ediyorum, yani biz eğer üstün zekâlı ve üstün yetenekli çocuklarımızla ilgili bir çalışma yapacaksak, hazır yeni yönetmelik hazırlıyorsunuz, birinci etapta bizim elimizde olgu ailelerdir. Sonra, işte doğum öncesi, doğum sonrası ve doğumdan sonraki yaş grubundaki çocukların takibi Sağlık Bakanlığı tarafından yapılır. Millî Eğitim Bakanlığı bu işin organizatörü olur ama Spor Bakanlığı, güzel sanatlar -şimdi diyoruz ya hem zekâ hem de yetenek var- bunların her birisi bu işe katılmalı, katılınca da ben bir güç birliği olacağını düşünüyorum. Burada her siyasi partiden milletvekili arkadaşlarımızın olması... Bence çok güçlü bir irade var. Yani burada, Başkanımızın dediği gibi de artık bundan bizim dönecek bir hâlimiz yok, çok kaybettiğimiz yıllar var. Ben belediye başkanlığı döneminde özürülüler rehabilitasyon merkezini kurduğumda "Gökyüzünü yeni görüyorum Başkanım." diyen insanlar oldu ve ağladıklarımız oldu. Şimdi de o özürülü çocuklarımızı sahiplenmenin mutluluğunu yaşarken, şimdi biz üstün zekâlı ve üstün yetenekli çocuklarımızı bulmanın, onları topluma katma değer verebilecek, vermesi gerekenleri verdiremeyen toplumda bizler olduğumuz ve bu ezikliği yaşadığımız için bunları söylemek istiyorum.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Haklısınız, teşekkür ederim.

Yani bu önerilerinizi aldık, kayda da geçtik. Dolayısıyla şunu söylemeye çalışıyorum. Elbette ki biliyorsunuz insan gelişimi sadece Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili değil. Dolayısıyla sağlıklı bir çocuk geliştirmek istiyorsak elbette Sağlık Bakanlığıyla mutlaka iletişim kurulması gerekir, elbette bu özellikle kinestetik yetenek ya da fiziksel yetenekle ilgili yeteneklerin geliştirilmesiyle ilgili, mutlaka spor ile ilgili bakanlığın ilgili birimleriyle iletişim kurulması gerekir. Çünkü şu anda zaten BİLSEM'in mesela ne bir yüzme havuzu var ne atletizmle ilgili koşu salonu var ne de çoğunda, sizin de bildiğiniz gibi, gidip gördüğünüz gibi, çok amaçlı salonları var, müzik yeteneğini geliştirebilecek bir salonu var ne bir araç gereci var. Dolayısıyla bunları organize edici biçimde görevlendirmemiz gerektiğini onun için söylüyorum ve bu birim var olan çevrede bütün...

HÜSEYİN BÜRGE R(İstanbul) – Bakanlığınız koordinatör bakanlık.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Tabii koordinatör bakanlık olacak ve dolayısıyla, çok haklısınız. Biz diğer bütün ilgili birimlerle, Sağlık Bakanlığı da dâhil olmak üzere, Spor Bakanlığı da olmak üzere ve diğer bakanlıklar olmak üzere, iş birliği içerisinde, bu çocukların geliştirilmesi gerektiğini söylemeye çalıştık. Haklısınız.

BAŞKAN – Hülya Hanım, buyurun.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürümüz.

Şimdi, BİLSEM’lerde çocuklar eğitiliyorlar. Sizin düşüncenizde bundan sonraki süreç için programlarda bir değişiklik düşünüyor musunuz, yani çocuklar sadece BİLSEM’lerde mi eğitilecek? Bunun için de işte 24 ilde, olmayan yerlerde açılacak mı? Az önce sorulmuştu size bunlar. Peki, ilçelerdeki çocuklar ne olacak? Önümüzdeki dönemde artık beş yaşındaki çocuklar okula başlayacaklar diye düşünürsek tespit ettiğiniz bu beş yaşındaki çocuklar illere mi taşınacak, yoksa onlar için de siz ayrı bir program mı düşünüyorsunuz buldukları yerde eğitilmeleri için? Nasıl takip edilecek? Tabii, buldukları yerde olacaksak, bütün bunları programa aldınız mı, düşünüyor musunuz?

“11 bin kadar işte eğitilen kişi var.” diyorsunuz. Gerçekten bunların hepsi üstün zekâlı çocuklar mı ve yalnızca buldukları illerde gelen çocuklar mı, illerde bulunan çocuklar mı? İlçelerden de gelen, orada eğitim alan çocuklar var mı? Alıyorlarsa onlar nasıl alıyorlar? Aileleri mi taşınmış, yoksa gelip gitme şeklinde mi, taşınmalı sistemle mi? Ben bunları öğrenmek istemiştim. Teşekkür ederim.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Ben teşekkür ederim.

Birinci sorunuz çok güzel bir soru, yani bütün sorular güzeldi de sizinki de güzel. Şimdi, yeni yapılanma içerisinde şurada bir modelimiz var, onu isterseniz bir göstereyim. Ben şunu söylemeye çalışıyorum. Şu soru kapsamında efendim, gördüğümüz gibi, üstün yetenekliler eğitim ve uygulama türünden bir modele baktığımız zaman, bizim istediğimiz model, rehberlik araştırma, özel eğitim ve rehberlik hizmeti merkezi olarak kurduğumuzda, özel eğitim hizmetleri kapsamında bu üstün yetenekliler destek ünitesini doğrudan BİLSEM’ler olarak bağlıyoruz. BİLSEM’leri yok etme yerine, onları organize edici biçimde görevlendireceğiz. Şimdi, bu organize edici biçimde görevlendirilen bu BİLSEM’lerin içerisinde yetenek gruplarına göre gruplar oluşturacağız. Orada profesyonel gruplar oluşacak. Örneğin dil yeteneği konusunda profesyonel grup olacak, matematik eğitimi konusunda okulöncesiinden tutun da yükseköğretime kadar profesyonel grup olacak. Diğer yetenekler konusunda belirli profesyonel gruplar oluşacak.

Şimdi, bu gruplar şöyle bir modelde eğitecekler: Biz, her çocuğun BİLSEM’lere gelmesinin mümkün olmadığını söylüyoruz. Mümkün olmadığını söylediğimiz için -geçen gün çalıştayda da söyledim- okullarda destek üniteleri kuracağız, “destek eğitim odaları” dediğimiz odalar. Şimdi, buna bazı ülkelerde “kaynak oda” deniyor, Amerika’da “resource room”, bazı İngiltere ülkelerinde “essen room” deniliyor “special education needs room”, yani özel eğitim odası deniliyor. Bizde de “destek eğitim odası” diye isimlendirdik. Bu destek eğitim odalarında, özel hazırlanmış odalarda benim burada yetiştirdiğim bu yetenekler alanında profesyonel olan grupların içerisinde arkadaşlar gidecekler, gerekirse iki saat, dört saat, çocuğun kendisine ait olan bireyselleştirilmiş eğitim programı dahilinde o çocuğa iki veya dört saat eğitim verip gelecekler. Her çocuğun BİLSEM’lere taşınması zaten mümkün değil. Zaten bu konuda da sorunlar yaşıyoruz. Zaten çocuk yolda bir sürü zaman harcıyor, zaten servislerde problemler var. Dolayısıyla diğer ülkelerdeki gibi, İngiltere modelindeki gibi, üstün yeteneklerde destek öğretmenleri -biz buna “destek öğretmeni” diyoruz- gidecekler, belli okullardaki tanımlanmış çocukları gelişim özelliklerini, sınıfları göz önüne alınarak orada eğiterek tekrar kendi yuvalarına dönecekler. Çocuklar kendi okullarında eğitilecekler.

Aynı zamanda bizim hızlandırma modelimiz var. Bu hızlandırma modeli kapsamında bazı çocukların destek eğitimi alırken aynı zamanda iki üst sınıftan ders almasını sağlayacağız. Örneğin ilköğretim 2’nci sınıfta üstün yetenekli bir çocuk, 4’üncü sınıflarla birlikte ders almasını sağlayacağız. Yani 4’üncü sınıfların matematik dersıyla 2’nci sınıfların matematik dersi aynı saate denk getirilecek. Bu çocuk gerekirse hızlandırma modeli kapsamında 4’üncü sınıflarla birlikte matematik dersini alacak veya diğer alanlarda diğer sınıftan alacak, tekrar diğer dersleri gelip kendi akranlarıyla birlikte alacak. Hızlandırmanın bir diğer modeli de var, sınıf atlama modeli. Burada tabii bazı sakıncalar görüyoruz çünkü iki defa yaptığınızda, yani sınıf atlattığınızda, diğer alanlarda çocuk çok gelişmediğinden dolayı bir üst sınıfta ya da bir üst programda ciddi anlamda bir sorunlarla karşılaşabiliyor. O temel bilgileri almadığı için diğer alanlarda zorluk çekebiliyor. Dolayısıyla biz bu hızlandırmanın daha çok üst sınıflardan, iki sınıf üstten ya da üç sınıf üstten çocuğun gelişim özelliklerine göre ders almasını sağlayacağız. O yüzden çocuğun okulda genel eğitim programı içerisinde yeteneklerine göre farklılaştırılmış bir program alanı içerisinde eğitilmesini daha çok tercih ediyoruz ama mesela grupla eğitim modeli var, Türdeş Yetenek Gruplar Modeli. Özel hazırlanmış okullar her okulda olmayacağı için, BİLSEM’lerde böyle bir ortam varsa BİLSEM’lerde, BİLSEM’lerde böyle bir ortam yoksa çevredeki diğer okullarda ya da birimlerde, işte Spor Bakanlığına ait birimler olabilir ya da başka gönüllü kuruluşlara ait birimler olabilir, bu birimlerde çocukları eğitmiş olacağız. Bizim şu andaki yapılan planlamaların içerisinde bunlar var.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Bir şey daha ekleyebilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Şimdi, bu çocukların erken okulu bitirmelerine izin verilmeyecek gibi görünüyor, öyle mi? Yani sınıf atlattığımız, geri kalmış bölümler olabilir dediniz, geri kalmış alanlar olabilir, bu nedenle tamamen bir sınıf atlattırmasına izin vermeyeceğiz. Yani 2'nci sınıftaki bir çocuk 4'üncü sınıftaki bazı dersleri alacak ama tamamen bir sınıf atlattırmasına izin verilmeyecek anlamı çıkardım. Yanlış mı?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Her yıl bir sınıf atlama olayına biz karşıyız. Çünkü her yıl sınıf atlattığınızda çocuk diğer üniteleri işlemediği için, bizim programımız bilişik bir program olduğu için, yani bu seneki görülen içerik gelecek yıl görülecek içeriğin temelini teşkil ettiği için, çocuklar sürekli sınıf atlattırıldığında diğer alanlarda çok büyük güçlük çekebilirler. Her ne kadar yetenekli olduğu alanda bir başarı sağlasa da, başarısı devam etse de diğer alanlarda büyük yetersizlik görüleceği, hem fiziksel gelişim bakımından... Atıyorum, on yaşındaki çocuk on beş yaşındaki çocuklar içerisinde ele aldığında onların mesela beden eğitim programları bile farklı. Dolayısıyla fiziksel gelişim itibarıyla da orada bir sakıncanın olduğunu size söyleyebilirim. O yüzden sürekli sınıf atlattırma, yani sadece benim görüşüm değil, birçok sorduğum akademisyen hocalarımızın da karşı olduğunu görüyorum. Kaynaklar da zaten bu şekilde söylüyor. Onun için biz zenginleştirme ve hızlandırmanın daha çok üst sınıflarda... Hani belki 1'inci sınıfta çok iyi olan çocuk, 2'nci sınıf atlatabilir çünkü 3'üncü sınıfta zaten bunları tamamlıyor ama bir 4'üncü sınıf atlattırarak 5'inci sınıfa geçtiğinizde ciddi sorunlarla o çocuk karşılaşabiliyor.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Peki. Şöyle bir şey: Her yönüyle on yaşındaki bir çocuk on dört yaşındaki işte edebiyat, fen, neyse, üstün zekâsı nedeniyle geldi ama beden, müzikte zayıf oldu, bunu da atlattırmayacaksınız?

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Bu sistem bütünüyle tartışılmaya muhtaç bir sistem. Bence bu ayrıntıları geçiştirmek lazım. Böyle bir sistemle üstün zekâlı çocuğun gelişebileceğini bile düşünmüyorum.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederiz.

Buyurun Hocam.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, açıklamalarınız için ve şu ana kadar katkı sağlayan arkadaşların her birine teşekkür ediyorum. Özellikle komşum Ahmet Duran Bulut meslektaşım da hem eğitimci olarak hem milletvekili olarak bence günün sorusunu ve sorgulamasını yaptı. “Özürülüler için, engelliler için para ayırdık, koyduk, her ay veriyoruz fakat üstün zekâlılar için aynı şeyi yapamıyoruz.” dedi.

Sayın Genel Müdürüm, şimdi, siz her ne kadar reddetseniz de satır aralarında ve daha sonra açıkladığınız şeyin içerisinde üstün zekâlıların eğitimiyle ilgili ciddi bir değişimin arifesinde olduğumuz ortada. Yani bunu bir önceki hafta...

BAŞKAN – Arzusu içindeyiz.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Kendileri de esasen burada Bilim Sanatlara yüklediğiniz fonksiyonun değişmesi olarak da bakabilirsiniz buna fakat benim gördüğüm, daha da büyük, üstün yeteneklilerin eğitime ilişkin yaklaşımda köklü bir değişimin arifesindeyiz gibi gözüküyor. Yani “Değiştirmeyeceğiz” filan dediniz ama şurada şimdi şöyle bir şansımız var: İlk defa buradaki araştırma komisyonu ile oradaki değişim paralel gidiyor. Lütfen, burası bir soruşturma komisyonu değil. Yani bu saate kadar sizler de bunu anladınız, görmüş oldunuz yani biz beraberce bir şeyi sorgulayıp en doğrusunu bulmaya çalışıyoruz. Ama beni ürküten birkaç tane açıklamanız vardı. Biz “Sağlık Bakanı.” dediğimizde “O bizim işimiz, sağlığın ne alakası var?” Biz “Spor Bakanı.” dediğimizde “Efendim, o eğitim işi, Spor Bakanının ne alakası var?” Gerçekten beni ürkütmüştü ama en son zannediyorum Sayın Başkanımızın, Hüseyin Bey'in sorusu ile “Biz burada koordinatör olarak oluruz.” demeniz bile biraz rahatlattı.

Şimdi, üstün zekâlıların eğitimiyle ilgili ilk defa bu komisyon çalışmıyor, ilk defa buradaki insanlar bu konuya kafa yormuyor. Ankara'daki Fen Lisesinin açılışı tamamen ve özellikle bu çocuklar için yapılmıştır. Bir defa dahi zikredilmeyen bir olay beni rahatsız etti. Yirmi yıllık –Hocam demin tarihi düzeltti- bir BİLSEM deneyimi var. Onların her birinin biz de şurasında burasında, belediye başkanı olarak, Hüseyin Ağabey, biz bir taraflarında kimimiz veli olarak, kimimiz eğitimci olarak bulunduk. Yirmi yıllık bir deneyim var ve bu yirmi yıllık deneyim de gene aynı şekilde gayretli, inançlı, bir şeyler olsun derindeki insanların çabası olarak ortaya çıktı ve sizler bilim sanat merkezlerinin yirmi yılını iki dakika bile anlatmadınız. Yirmi yıllık deneyim var orada. 10 bin tane çocuk. Ben size sorayım, soruların içerisinde. 10 bin tane çocuk herhâlde şu an tespit edilen çocuk mu, şu ana kadar geçenlerin tamamı mı?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Şu an itibarıyla eğitilenlerin hepsi tabii.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – 5'inci sınıftan mı başlıyoruz, 6 mı?

BAŞKAN – 4'ten itibaren tarayıp alıyorlar Hocam.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Necati Bey?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ŞUBE MÜDÜR NECATİ BİLGİÇ – 2 ve

3...

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Yani yaklaşık her bir sınıfta 5 bin çocuk var. Şu ana kadar bu sınıf ve bu koridorlardan, bu testlerden kaç bin tane çocuk geçti. Bu bilim sanat merkezlerinde başlatılan çocuklardan ne kadarı tamamladı, ne kadarı ayrıldı? Bunlar bile yok ortada.

Şimdi, sizden ricam, lütfen, yani burası hakikaten, Halide Hanım kendisi itiraf ettiği için, engellerle ilgili kısmı başardık... Yani "Biz yapacağız, edeceğiz." diyorsunuz. Sizin "çağız" dediğiniz şey bizim bir yaş grubunda 1 milyon 250 bin çocuğumuz var. Yani iki sınıf aldığımızda 2,5 milyon çocuktan, dört sınıf aldığımızda 5 milyon çocuktan bahsediyoruz. Çok samimi söylüyorum, o "çağız" lar bizi çok ürkütüyor. Yani yirmi yıllık süre içerisinde... Bu bizim üçüncü toplantımız. Burası bakanlığı sorgulama veya akıl verme değil burası, hep birlikte bir doğruya gidelim ama gene bizi ürküten tavırlar var. Bir taraftan enderuna gidiyoruz, "Ta o zamandan beri deneyimimiz var." diyoruz ama fen lisesi, ben kendi adıma söylüyorum, ben eminim benden daha samimi, benden daha gayretli, dertli insanlarla kuruldu. Bizde yok bugün. Yani bu nasıl bir akıldır? Yani burada "ceğiz, çağız" değil, biz kendimiz itiraf ediyoruz. Biz AK PARTİ milletvekilleri olarak bu iktidarın eğitim politikasında yaptığımız şeyler içerisinde doğruları söylediğimiz gibi üstün zekâlı çocuklarla ilgili yaptığımızın da eksik, yetersiz ve şu ana kadar ihtiyaçları karşılamaktan çok uzak olduğunu Başbakanımız dâhil şu an söylüyoruz. "İşte, bütün soruları, şunu yapacağız, işte onu düşünüyoruz, bunu planlıyoruz." dan çok daha ciddi bir mesele var önümüzde. Yani sizin gayretinizden eminiz ama tavırla ilgili lütfen daha soğukkanlı, daha geniş zamana yayan bir şey içerisinde bulunalım. Diyorsunuz ki: "Sınıf atlatacağız." Yani o sınıf atlattığın çocuk öbür tarafta... Senin kredili sistemin yok ki. 2'nci sınıftaki çocuğu 4'üncü sınıftaki matematik dersine aldırın. O çocuğun 2'nci sınıftaki öğretmeni bir başka türlü sızlanacak, 4'üncü sınıftaki öğretmen başka bir türlü sızlanacak. Kesinlikle sıkıntı olacak.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Ortak kararların alınması gerekiyor.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Yani birçok şey var. Bunları yaparken lütfen biz yarına bir şey yapmak zorunda değiliz. Yirmi yıldır bir yöntemi denedik, yirmi yıllık bir deneyim var. Şu an itibarıyla "10 bin var." diyorsunuz, yirmi yılda yani 10'ar bin geçtiyse 200 bin tane çocuk geçti, 5'er bin geçtiyse 100 bin çocuk geçti, 50 bin çocuk geçti, çok az, Yasemin Karakaya ile başladığını düşünecek olursak.

Buralarda "Yapacağız, edeceğiz." dediğiniz şeyleri biz biraz daha planlanmış, çalışılmış, etraflıca değerlendirilmiş olmasını bekliyoruz ve burası da dediğimiz gibi bir soruşturma komisyonu değil, adı araştırma komisyonudur. Bu çerçevede bakarsak... Ben mesela şunu öğrenmek istiyorum. Şimdi, üstün zekâlı, üstün yetenekli çocukların eğitiminden çok biz sanki "Çoklu zekâ alanlarında eğitim vermeye başlıyoruz." gibi bir şey anladım ben. Yani orada onu, burada bunu işte belli bir kotanın üstündeki çocukları... Ve dediniz ki "En çok bir zekâ alanında." Yani 7 tane, 8 tane, 9 tane Gardner'in zekâ tanımlaması varsa "Biz bundan sonra onu mu yapacağız, yoksa her birinde veya en az 3'ünde, 4'ünde dâhi düzeyinde olanları ayrı yerde mi yapacağız?" Bunlarla ilgili biz çalışmalarımızı ziyaretlerle de yapacağız ama lütfen, buradaki konuları alırken şu değişime ilişkin bize çok daha açık ve net konuşmanızı istiyoruz. Yani şu ana kadar bilim sanat merkezleri nasıl yürütüldü? Biz buna başarılı demiyoruz yani bunun değiştirilmesinden rahatsız değiliz ama bunu bilmek istiyoruz. Bundan sonrasında sizin söylediğiniz, düşündüğünüz, kafanızın önünde, arkasında veya egzersiz olarak zihninizde geçen şeyler varsa "Üstün zekâlı çocukları yetenekli, onu da yetenek diye kullanmayı tercih ediyoruz." dediniz, ya bunların her biri çok büyük değişim demektir, her biri çok büyük bir farklılık demektir. Buna ilişkin oturduğunuz yerden çok rahat, arka planda ne var? Çünkü biz de boşa çalışmış olmayalım. Yani biz burada bunları yapıyorken, hele hele siz yönetmelik değiştirirseniz vallahi ondan sonra Halide Hanım ne yapar...

BAŞKAN – Ben amuda kalkarım. Ben buraya gelmiş durumdayım. Hiç tanımam babam olsa.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Bize şu saatte artık niyetimizi açık, net bir şekilde ortaya koyduk. Sizler de şu değişim düşüncenizin bize arka planını, felsefesini, düşüncesini, işaretlerini, öyle "çağız" şeyle değil yani ertesi gün burada bunlar değişmeyecek, o konuda ben fikir sahibi olmak istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Hocam, özür dilerim, siz biraz nefes alın, çay için.

Hocam, buyurun siz, o notlarınızı cevaplayın.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – O zaman kısa bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Bizim statükocu, kontrolcü bir eğitim sistemimiz var öğrenciler üzerinde, merkezî sistemler sınavlar filan uğraşyoruz. Genel anlamda nüfusa bağlı bu çalışma yapılabilir ama mesela yetenekli çocuklar için, biraz önce “merkezî sınav” dendi. Şöyle bir sınav sistemi bile yanlış. Mart ayının ortasında sınav yapacağız değil, her yetenekli çocuk, eğer öyle bir ihtiyaç varsa istediği anda bu sınava tabi olabilmeli.

İkincisi, olimpiyatlarda bizi temsil eden matematik, biyoloji, fizik, kimya, vesaire olimpiyatlardaki çocuklarımız üniversite sınavına girme zorunluluğu gibi o sistemi zorlayıcı, çocuğun dengesini bozucu bir sistem yerine, zaten ispatlamış kendisini, bir çocuğun bu yeteneğiyle istediği okulun, istediği bölüme girme imkânı olması gerekmez mi?

Teşekkür ederim.

ALİ HALAMAN (Adana) – Sayın Başkan, söz istemiştım burada.

BAŞKAN – Hocam, sırada sizden önce isteyenler de var.

ALİ HALAMAN (Adana) – Yönetirken bunları fark ederek yönetirseniz memnun olurum.

BAŞKAN – Kesinlikle öyle zaten. Sizin mesela ne zaman geldiğinizi çok iyi hatırlıyorum ben. Siz onun için rahat olun, hepsini yazıyoruz.

Buyurun.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Şimdi, sayın milletvekilleri, böyle bir toplantının olmasından ben tabii yıllar sonra çok mutlu oluyorum, yıllarca birçok toplantı yapıldı. Bu iş başında nasıl başladı, kısa bir şey söyleyeceğim, belki birçok sorunun da cevabı o hikâyenin içinde olacak.

Millî Eğitim Bakanlığı 92-95 dönemi Özel Eğitim Rehberlik Danışma Hizmetleri kurucu genel müdürüyüm. Geçmişte bir yakınımızın yeğeniyle ilgili bir konu olmuştu. Çocuk Türkiye’de tanılanma sürecinde hiç kimse tanı koyamıyor. Ağır öğrenme güçlüğü, güç öğrenen çocuk ya da zihinsel engelli çocuk olabilir tanısı konuyor ve bu çocuğun babası NATO’da görevli, yurt dışına gidiyorlar. Orada da birçok yerde uzmanlarla değerlendirme yapıldığında sonuç yine alınmıyor, benzer sonuçlar. Nihayet bir uzman çocuğun dünyadaki ender dehalardan biri olduğunu söylüyor ve altı ay kadar çok özel eğitim alarak bu çocuk yetişiyor. Sonrasında ne olduğunu sorduğumuzda dedi ki: “Şu anda Amerika’da 8’inci sınıfta.” Yani bu geçmişteki bir hikâye, benim asistanlık yıllarımdaki bir hikâyedir. Orada 8’inci sınıfa devam ederken tıp 3’ten dersler alıyor, tıp 3’üncü sınıfı takip ediyor ve boş zamanlarında dinler tarihini -dinleri masaya yatırmış- boş zamanlarında kütüphanelerde bunu araştıran bir çocuk. Ben de çocukluğum, gençliğimden itibaren şiirler yazan, akordeon, piyano çalan, yağlı boya resim yapan bir kişiyim. Böyle zaman zaman belki sessiz kalıp anlaşılmadığını düşünen, hepimizin arasında yeteneği olan arkadaşlarımız vardır. Bu çocuk beni çok üzdü o zaman yani anlaşıl maması ve bu geçmişte olan bir şey. Geçen hafta vakalarımından birini daha sizlere söyleyeceğim. Bir çocuktan bahsettiler. “Hocam size gelecek.” Bu çocuk okula başlamadan önce, okul öncesinde otistik ve ağır öğrenme güçlüğü tanısı konmuş. Yıllarca, üç, dört yıl bu şekilde eğitim alıyor. “Konuşmuyor.” diye gidiyor aile, gecikmiş konuşma. Üç buçuk yaşında ama hâlâ konuşmuyor. Böyle başvuruyorlar. Tanı konuyor. Tanıyı koyan kişiler de yine hekimler ya da her meslekte tabii olabilir. Bu tanıdan sonra çocuk 3’üncü, 4’üncü sınıfta yavaş yavaş kendini göstermeye başlayınca çocuğun üstün yetenekli olduğu ve yine ender dehalardan biri olduğu... Bu çocuk bana üç dört gün önceydi, geçen hafta içinde geldi. Bunlar tabii çok rahatsız edici konular. Ben geceleri bazen çocuklarla, uyumam bu konular üzerine... Geçmişte böyle bir şey olunca bir proje yani neden biz yapamıyoruz, enderun, bunları incelemeye başladım. Amerika hâlen günümüzde enderun mekteplerini inceliyor. Yani onların yaptığı araştırmalar daha fazla. Altı yüz yıllık bir imparatorluk üç kıtada bu kadar uzun süre nasıl hâkim olmuş, bunları inceliyorlar. Ama bizde yapılan araştırmalar daha az. Tabii, sistem o dönem özelliklerine uygun farklı bir sistem. Ama temel olarak baktığınızda sonra cumhuriyet tarihimize geliyoruz, Atatürk’ün orada çok önem verdiğini bu konuya görüyoruz. Yasalar var. Ben onları tekrar geldiğimde kısaca böyle geçmişten madde madde hemen size aktarmak istiyorum. Şu an değil, şu an toparlayacağım. Bakıyoruz, orada çok önemli. Bu yurt dışına çocukları gönderme, destekleme, sonra köy enstitüleri, burada çok iyi yetiştirme sistemleri var. Daha sonrasında fen liseleri, TÜBİTAK, Anadolu liseleri... O arada ben üniversitede asistanlığım sırasında bir proje olmasını istedim yani bu çocukları biz ekonomik sistemimiz, köylerimiz, kırsal kesimi düşündüğümüzde, iller bazında düşündüğümüzde ekonomik yapımıza uygun ve sosyal yapımıza uygun ne yapabiliriz? Ayırıştırma sistemi, ayrı eğitim sistemi çok iyi bir şey değil üstün yetenekliler için. Kendilerini çok farklı görüyorlar. Duygusal anlamda bir süre sonra aileleri ve kendileri kopuyorlar normal gelişim gösteren kişilerden ya da toplumdaki. Bu nedenle böyle bir proje oluşturduğum. Yani çocuklar, herkes kendi okuluna devam ediyor ama o ilde, diyelim ki her okuldan 2’şer, 5’er, 3’er çocuk seçiliyor, bilim sanat merkezlerinde eğitim alıyorlar atölye tipinde üst

düzyer matematik, üst düzey müzik, üst düzey coğrafya. Bir bilim sanat merkezini ziyaret ettiğimde mesela pi sayısını çocuklar tavanda matematik atölyesinde...

BAŞKAN – BİLSEM sizin projeniz mi Hocam?

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Evet.

Üç sefer tavanda yazmışlar, hâlâ devam ediyordu. Mesela, matematik atölyesinde 1'inci sınıftan çocuk da var, 5'inci sınıftan çocuk da var ama zekâ bölümleri yaklaşık olduğu için orada birlikte eğitim alabiliyorlar, üst düzey çalışmalar yapıyorlar.

Şimdi, bunları kurarken 5 pilot il seçmiştik 92'de ve ismi ne olsun, adı üzerinde etiketleme olmasın, üstün yetenekler olmasın, ek ders uygulama okulu demiştim. Sonra bilim merkezleri olsun ama sanat merkezleri, ileri düzeyde müzik dehaları var, görsel sanatlarda dehalar var. 5 pilot Ankara, İstanbul, İzmir, Bayburt ve Denizli'yi seçtik. Buralarda çok olağanüstü çalışmalar... Binalarına kadar kendim gidip bizzat –benim işim değildi ama- seçmek, orayı yerleştirmek istedim. Bunlar başladı. Ankara'da da bir merkez olduğu hâlde Bayburt zirve yaptı. Sonra burada Ali Haydar Öner Bey'i çok anmak istiyorum sitayişle ve tabii ki o dönemde Sayın Köksal Toptan önümüzü açan... Şimdi, burada tabii ki eleştiriyoruz, bir dolu konuları gündeme getiriyoruz ama siyasi irade her zaman çok önemli yani önünüzde sizin yolunuzu açan biri varsa genel müdür ya da daire başkanlıkları ya da her kimse konumda, okul müdürü dahi olsa çok hızlı gider. Bu arada tabii Hakan Bey ama benim için Hakan, hem de öğrencim oldu, jürilerine, dosyalarını okudum, son derece bilgili, çabuk sonuç almak için hızlı çalışan, pratik bir insan. Orada Köksal Toptan çok değerli. Hakikaten Lokman Ayva zaman zaman der "Milattan önce milattan sonra, özel eğitimin miladı gibidir." Orada önümüzü açtı yani ne biliyorsunuz...

BAŞKAN – Hayır, biz Lokman'ın bulduğu parayı biz niye bulamadık Hocam?

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Bilmiyorum. Yani onları şimdi ne kadar açabileceğiz, bilemiyorum ama o dönemde sadece bilim sanat merkezleri değil, bu bilim sanat merkezlerini kurduğumuzda da şöyle bir şey izlemiştik. Oraya seçilecek öğretmenler sınavlardan geçerek geliyor. Hani burada konuşmalar oldu, zaman zaman bilgilendirmek onun için ihtiyaç diye düşünüyorum, birkaç sınavdan seçilip geliyorlar. Yani herhangi bir sınıf öğretmeni değil. Çocuklar seçildiğinde gizli tutulması, ailelerinin gizli tutulması, bunlar genelgeyle belirlenmişti. Daha sonrasında ben tabii üç yıl genel müdür olarak çalıştım, sonra üniversiteme döndüm. Burada tabii siyasi irade diyoruz, orada daha sonrasında genel müdürlüklerde, bu özel eğitim çok spesifik bir konu, işin uzmanı olmayan kişiler olursa, otistik çocuğa akustik malzeme isteyen eğer genel müdürler olursa, şimdi, burada bazı şeyler yolundan, rayından çıkıyor.

BAŞKAN – O var mı bir yerde?

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Tabii ki.

BAŞKAN – Kesin çerçeve yaptırmak isterim.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Bunun gibi "Bana kitap yazın." diyorlar Halide Hanım, maalesef böyle şeyler var. Şimdi, geçmişte baktığımızda eğer görevden alınan genel müdürler, işte Din Eğitimi Genel Müdürü, başka bir genel müdür özel eğitime atanıyor ve bu konuda yavaşlıyorsak, kalıyorsak, bu tabii hepimizin hatası belki, bilemiyorum.

Bilim sanat merkezlerinin sayılarının çok hızlı artması lazım. Yani bugün bin tane... Bir şehirde, İstanbul gibi bir yerde belki 25-30 tane BİLSEM olması gerekiyordu. Onu hızlandırmak ve şartlarını çok iyi hâle getirmek lazım. Sınıf atlama -biraz önce konuşuldu- ya da üniversiteden ders alma, bunlar belki daha sonraki komisyonlarda gündeme gelecek ve gelmesi lazım, ben özellikle öneririm. Yani bu çocuklar için, hangisi için ne uygun? Duygusal, sosyal gelişim alanı yönünden sınıf atlatırsınız ama çocuk örselenebilir. Bütün bunlar dikkate alınarak yapılması gerekir. Devlet politikası olarak bu çocuklara burs verme, ne kadar burs verecek?

BAŞKAN – Hocam onları sonra konuşalım.

Arkadaşın bir sorusu vardı.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Merkezî sınav sistemi. BİLSEM'lerde merkezî sınav sistemi olmuyor, olmaz da, şöyle: Bir bireysel değerlendirme vardır, bir de... Öğretmenler öncelikle öneriyor. Onlar genel değerlendirmeden geçiyor, ondan sonra bireysel değerlendirme. "Riskar" dediğimiz daha sonrası aşamada yani seçilmiş çocuklar elene elene diyelim ki 100 çocuk var, onlar genel değerlendirmeden geçtikten sonra bireysel değerlendirmeye tabi tutulup giriyorlar.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Yalnız Hocam, ilk önce anlattığınız hikâyede yani yaşanan olaydaki gibi normalde deha noktasında olan insanlar zekâlı gibi gözüküyorlar zaten. Yani hayatı algıları ve raporlamaları farklı, çocukların yaş grubu ne olursa olsun. Şimdi, öğretmenlerin önerdiği çocuklar genelde çalışma becerisini gösteren, hızlı öğrenebilen çocuklar. Öğretmen onu modeller ama bazen sınıfın en aptalı görünen, okuma yazma öğrenemeyen dâhisidir.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Merkezî sistem yok.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Onu “Öğretmenin önerisi.” dediniz ya o yüzden sordum. Öğretmen onu önermez.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Öğretmenler zaten, onu da belki ayrı bir oturumda konuşmak lazım, bazen anlayamadığı için çocuğu maalesef ya da diyor ki sen biliyorsun, elini kaldırma. Çocuk bir süre sonra sıkılıp zaten dikkati dağılıyor. Bu defa dikkat eksikliği olan, hiperaktivitesi olan çocuk, sürekli sınıfta dolaşan çocuk konumuna geliyor.

Kısaca, ben, hani soru anlamında belki özetleyebildim diyeyim. Çok şey var ama daha sonra geldiğimde...

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz. Ama inşallah sizi davet ettiğimizde sorular da aşağı yukarı tespit...

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Teşekkür ederim. Herkese başarılar diliyorum.

BAŞKAN - Ali Bey, buyurun.

ALİ HALAMAN (Adana) – Sayın Başkanım, ben teşekkür ediyorum. Hocalarıma teşekkür ediyorum çalışmalarından dolayı, bir sürü hazırlanmışlar, bu kadar da bilgi verdiler. Hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Çok da yüklüler. Sayın milletvekillerim de konuya değişik yönlerden baktılar, onlara da teşekkür ediyorum.

Ben şöyle bir şey söylüyorum yalnız. Bu komisyonun daha çok böyle koruma duygusuyla yapılan, işte “Engelliymi, mağdurdur, biz bunları yaptık...” Bunu eş değer göstererek şöyle bir şeyin yapılmasından ziyade, ben mevcut olan, işte fen lisesiydi, sosyal bilimler lisesi veya Hacettepe gibi, ODTÜ gibi değil de yani elinde bir şeyle “Sen bunu niye öğrenmiyorsun, hadi bakayım, sen iyi puan alacaksın.” diyerek yarış hâlindeki çocuklardan ziyade, böyle diyerek “Kendiliğinden ben yapacağım.” diyerek böyle doğuştan bu toplumda bir sürü şeyler... Ben onun üzerinden bir yoğunlaşmanın olmasını istiyorum. Yoksa, yurt dışına giden, gelen, o öğrencilerin nasıl gittiğini, nasıl olduğunu az çok her arkadaşımız da fark ediyor. Yani ben böyle biraz daha bağımsız, biraz daha şeffaf, biraz daha doğuştan yani iterek, kakarak okumasını çok arzu edilen, ezbere dayalı çocuklardan ziyade bunların ötesinde bir çalışmanın olmasını istiyorum. Dolayısıyla yetkili, etkili arkadaşlarımız da bu yönde fikir beyan ederlerse, ona bir katkıda bulunabilirsek, bu komisyonun ana amacına daha uygun bir davranış ortaya koyacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ederiz Sayın Hocam.

DİLEK YÜKSEL (Tokat) – Ben Millî Eğitim Bakanlığından gelen Sayın Genel Müdürüme şunu sormak istiyorum: Anladığımız kadarıyla BİLSEM’ler çok başarılı işlere imza atıldılar ve çalışmalarına devam edecekler. Ankara merkezde ya da İstanbul’da, İzmir’de BİLSEM’lere çocukların ulaşması kolay. Ama taşralarda, taşra illerinde bir ilçeden bir il merkezine çocukların ulaşımı çok zor. Bir ilçe ile ilin arasındaki bir dolmuş parası, minibüs parası 10 lira, ben kendi ilimden örnek vermek istiyorum. Bir çocuğu tek başına gönderemeyeceği için ebeveynlerden birisi de eşlik etmek zorunda. Bu çıkıyor 20 liraya. Gidip dönüş 40 lira. Bu şekilde bu çocukların ilçe merkezlerinden il merkezine ulaşması mümkün gözüküyor. Bu anlamda, Millî Eğitim Bakanlığında il müdürümle benim yaptığım görüşmede, ne Sosyal Yardımlaşma Vakfından ne Millî Eğitimden taşıma kapsamına alınmadığını öğrendim. Engelli çocukları biz evlerinden alıyoruz, taşıyoruz ama taşra illerinde ve Ankara, İstanbul için de aynı şey geçerli, biz bu mevzuatı hazırlarken bu çocukların da bir servisle taşınması konusunda bir maddeyi eklemeliyiz diye düşünüyorum. Bir çalışmanız var mı ve bu birkaç çocuk değil, ben kendi ilimden örnek vereyim. 252 çocuk BİLSEM’e devam ediyor, bir ilçeden 15 çocuk, bir ilçeden 10 çocuk, bir ilçeden 18 çocuk BİLSEM’e gidiyor, geliyor ve bu anlamda hayirseverler vesaire Millî Eğitim tarafından ricayla sürece dâhil edilerek çocukların maliyetleri karşılanmaya çalışılıyor. Biz, güçlü bir ülkeyiz ve bu çocuklara da özel önem vermemiz gerekiyor. Bu anlamda bunun da mevzuatınızda yer alması bir kazanım olur diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim, şimdi, son sorudan başlayayım. Son soruyla ilgili geçen şu çalıştayda ortaya zaten bu çıktı, çok doğru. Yani bununla ilgili, bütün üstün yetenekli çocukların taşınmasıyla ilgili gerekli önlemleri almış olmamız lazım. Hatta bugünden Necati Bey’e “Bunlarla ilgili ne gerekiyorsa bunu yapmış olmamız gerekiyordu.” dedim. BİLSEM’in müdürleri beni ziyaret ettiler. “Hocam, bununla ilgili gelişme...” Dedim ki: “Bununla ilgili tabii ki yapacağız.” diyoruz yani şimdi geçmişten gelen birçok yetersizliklerimiz var açıkçası, söylemek gerekiyorsa. Dolayısıyla bu yetersizliklerin acilen önünün alınmış olması gerekiyor. Necati Hoca’nın da söylediği gibi biz ürün odaklı çalışıyoruz. Yani bir problem var, mutlaka çözmemiz gerekir. Tabii ki ülkemiz çok büyük bir ülke. Bütün sorunlara çözüm bulabilir yeterlilikte. Dolayısıyla biz de bu imkânları kullanarak bulmuş olmamız lazım.

Şimdi, Sayın Vekilim, şöyle: Diğer özel eğitime muhtaç çocuklar nasıl taşınıyorsa bunların da taşınmış olması lazım. Sizin söylediğiniz sorun Ankara'da da var, bunun örnekleri var. Belli güzergâhtan minibüs geçmediği için o çocuklar kendileri gitmek zorunda. Saat yedide dersi biten çocuklar kendileri eve gidiyorlar. "Hayır, böyle bir şey olamaz." dedim. Bu çocuklar da özel eğitim kapsamında. Bunların mutlaka taşınmış olması lazım.

Diğer bir soru vardı Sayın Vekilimin. Şimdi, tabii, ben şöyle bir anımı anlatayım: "Sağlık Bakanlığı, hayır, eğitim işinde Millî Eğitim Bakanlığı tek sorumludur." derken biraz da duygularıma hâkim olamadım, özür dilerim.

BAŞKAN – Farkındayız onun Hocam. Bu vardır yani bir kurum milliyetçiliği var bu memlekette. Ne çektikse bundan çekiyoruz zaten. Ama o kadar alıştık ki biz yadırgamıyoruz artık Hocam. Siz daha yeni geldiniz, hoş geldiniz üniversiteden bu tarafa, alışacaksınız bunlara yani. Bu böyle maalesef.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI - Haklısınız da efendim şöyle bir durum oldu: Geçenlerde Hacettepe Üniversitesinde otistik çocuklara yönelik bir konuşma yapmam istendi. "Peki." dedim. O arada bir sivil toplum kuruluşu, ismini vermeyeceğim, "O-3 yaşındaki çocukların eğitimi ni

Sağlık Bakanlığı üstlenmeli." diye orada bir görüş attı.

BAŞKAN – Hiçbir iş birliğimiz yok Hocam, onu diyenle. Tabii ki öyle bir şey olmaz canım.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Şimdi, Sağlık Bakanlığının ne eğitimle ilgili bir yapılandırması var ne böyle bir ekibi var. Tabii, Sağlık Bakanlığında tıbbi hizmetler vardır, bunun haricinde benim bilmediğim başka hizmetleri de olabilir ama ben ana tema bakımından baktığımda tıbbi hizmetleri vardır. Dolayısıyla tabii ki çocukların sağlıklı gelişmesi için mutlaka Sağlık Bakanlığının hizmetlerinden yararlanmak gerekir yani bu mutlaka gerekir ama eğitim işi, konusu geldiğinde yani organize edecek kurum Millî Eğitim Bakanlığıdır, Sağlık Bakanlığından da bu konuda gerektiği zaman hizmetler alınır...

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Sayın Genel Müdürüm, ben araya girmek durumunda kalıyorum.

Bu MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Buyurun efendim.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Bakın, o bile o kadar ayrı değil, çocukların beslenmesi ile zekâ gelişimi o kadar iç içe konular ki yani bunlara "O onun işi, bu benim işim." dersek vallahi biz daha çok çekeriz. Beslenme ile zekâ arasındaki ilişkiyi yani siz kendiniz de biliyorsunuz.

BAŞKAN – Şunu yapmayın Hocam: Gerçekten bunu yaparsanız eğer kızılca kıyamet kopar. Kayıtlara geçecek şekilde söylüyorum. Sporda şiddetle ilgili bir konuda araştırma komisyonunun sonuçlarını beklemeden -ha bu arada servisinizi bulun, onu yapın, bunu yapın ama bunu şike yasasında yaptılar, ondan sonra da rezil rüsva oldular- aşağı kanun getirdiler, değişiklik getirdiler, sonra döndüler doluştılar kendi yaptıklarını kendileri temizlemek zorunda kaldılar. Sakın, sizden çok rica ediyoruz çünkü bu, demin Hocam'ın dediği gibi, yani bir sürü insanın kafa yorduğu, ciğerimizin yanıp şuraya kadar dolu olduğumuz bir konu. O kadar çok kapılardan kovulduk, o kadar şeyler yaşandı ki, şimdi, siz, o bakanlıklarda vardır, "Sporu da biz yaptırırız, teşhisi de biz yaparız..." "Onu niye siz yapıyorsunuz?" diye...

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Hayır, öyle bir şey asla demedim.

BAŞKAN – Hayır, hayır, sizin için demiyoruz, böyle bir şey vardır.

Sonra gidiyorsunuz YÖK'e diyorsunuz ki "Ey YÖK, önümüzdeki on yıllık konjonktürel meslek dağılımını yapıp da şu üniversitelerde hangi bölümleri değiştireyim düşündün mü ya da bu kadar hasta bakıcıya, şu kadar hemşireye bir görelim planlamayı şu üniversite." diyorsun, "Benim işim değil." diyor. Yani işi sunduğun zaman işin sahibi kurum bulamıyorsun Ankara'ya. Lafa geldiği zaman da "O niye yapacak, bu niye yapacak?" diye... Sonra ben onun çözümünü buldum, araştırma komisyonlarında kurtardım durumu yani iki yerde aynı konuyla ilgili çalışan 2 tane genel müdürü yan yana getirdim ve sordum, "Birbirinizi tanıyor musunuz?" dedim, burada tanıştılar Hocam. Biz bunları yaşadık, bu tecrübeleri gördük. Onun için kusura bakmayın, haklı olarak aynı demin sizin yaşanmışlığınız nasıl reflekse dönüşüyorsa on senedir bizim çektiklerimiz de aynı anda bir reflekse dönüşüyor.

Şimdi, önüne gelen İstanbul'a laf söylüyor, "İstanbul'da öyle iyidir, böyle iyidir..." Dilek Hanım size cevap veriyorum. İstanbul, 15 milyon nüfuslu bir şehir, daha Beşiktaş'ta yenisini açtılar, dün de Ataşehir'de, koca 15 milyonluk İstanbul'da bir BİLSEM

kuran gelmiş geçmiş kim varsa utanmalı. İstanbul milletvekillerinin de utançdır bu -kendim için de söylüyorum- Millî Eğitim Bakanlığı için de bir utanç vericidir. Sen şehrine bulmuşsun, şükret. İstanbul'da olsa bulamıyoruz biz. Yani servisini filan da halledeceğiz.

Buyurun Hocam. Hakkınızı helal edin.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Siz hakkınızı helal edin efendim. Yani ben tabii ki bütün bakanlıklarla koordineli çalışmamız gerektiğine inanan bir insanım, ben hiçbir zaman “Şu bakanlık veya şu kurum bizi ilgilendirmiyor.” demek istemedim, sözlerimi yanlış söylediysen de özür dilerim.

BAŞKAN – Estağfurullah.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Ama şu var: Yani eğitim Millî Eğitim Bakanlığının koordinasyonu altında gitmeli, sağlık hizmetleri Sağlık Bakanlığının koordinasyonu altında gitmeli. Siz benden daha iyi bilirsiniz tabii, ben daha yeni geldim Ankara'ya. Akademisyenim, belli bir alanda eğitim veriyorum, master, doktora öğrencisi yetiştiriyorum, lisans üzerinde öğretmen yetiştiriyorum. Ben öğretmen yetiştiren bir alandan geldim, doğrudur. Ama şu var: Bu zaten insan gelişimi, fiziksel gelişim bakımından çok yönlüdür, tabii ki Sağlık Bakanlığı, tabii ki sporla ilgili Bakanlık, tabii ki güvenliği için diğer güvenlikle ilgili bakanlıklarla bile iş birliği yapmış olmamız lazım ama eğer eğitimin koordinasyonu gerekiyorsa mutlaka bunun tabii Millî Eğitim Bakanlığı çatısı altında, onun koordinasyonu altında yapılması ve diğer birimlerle yoğun bir etkileşim içerisinde bunun sürdürülmesi gerektiğine inanıyorum. Ben de bunu söylemek isterim, derim.

BAŞKAN – Sorularınıza aldınız mı cevap?

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Sayın Başkanım, öyle şeyler yaşanmıştır ki mesela soyadı “Erdoğan” olan bir halk eğitim genel müdürü var.

BAŞKAN – Sanki sorular yarım kaldı Hocam.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Sayın Başkanım, özür dilerim yani Sayın Vekilimin de dediği, tabii ki yani bu çalışkan çocuklar ile üstün yetenekli çocukların ayrılması gerekir yani şimdi fen lisesinde bütün çocukların üstün yetenekli...

ALİ HALAMAN (Adana) – Engelli gibi düşünmeyeceksin yani evlere götürüyorlar, para kazanmak için yaptıkları gibi, o parayı korumayla ilgili bir şey, siyasetle ilgisi var bunun, benim söylediğim başka bir şey Sayın Hocam.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Şimdi, sizin dediğiniz çocuğun kendi gelişimsel özelliklerine bakılarak elbette yani bunların tanımlanmış olması lazım ama şu var: Çocuğun kendi girişimlerinin de yolunun açık olması lazım, bu ortamların hazırlanmış olması lazım. Bu ortamların hazırlanması için de tabii belli bir süre gerekiyor yani geçmişte...

ALİ HALAMAN (Adana) – Yirmi yıllık, elli yıllık hedef.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Evet, yirmi yıllık, uzun dönemli hedefleri bu anlamda koymuş olmamız lazım, bunda çok haklısınız yani onu söylemeye çalışıyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vekilim.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Ben şu değişime ilişkin sorunun cevabını almadım daha Başkanım. Eğer kısa da olsa düşündüğünüz değişimin ipuçlarını duymak istiyoruz Sayın Genel Müdür.

BAŞKAN – Ya da şöyle yaparız: Bir öğlen bizi ağırlarsanız siz...

Yemeğiniz çıkıyor mu Bakanlıkta?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Çıkar efendim.

BAŞKAN – Tamam. Bir orada ağırlayın, hem kendi hâkimiyet alanınız, daha kuvvetli hissedersiniz, oraya gelelim, sunumu orada alalım, olmazsa bu hafta geçsin, önümüzdeki haftalarda programın dışında bir öğle yemeğine gelelim, sunumu da...

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Tamam efendim.

BAŞKAN - Çünkü ciddiye alıyoruz bunu, şimdi gümbürtüye gitmesin o açılım. Gelelim ve sadece görsel üzerinden takvimli istiyoruz Hocam, bu sene içinde, ona bile razıyız. Şu aşamada “Bütçesi şuradan.” denebilecek kadar net bir şey alalım inşallah.

Buyurun Sayın Coşkun.

TEMELE COŞKUN (Yalova) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Aslında aldığım notların birçoğu soruldu Genel Müdürlüme. Tabii, bu, Genel Müdürlüğümü yakalamışken bu bir sıkıştırma değil ama sizden azami derecede faydalanma; taze, yeni, heyecanınız var, hedefiniz var. Bu Komisyonun da gerçekten çok önemli katılımcılarla sonuca dönük bir çalışma yapacağına da ben yürekten inanıyorum.

Hocam, mesela, dedi ki: "BİLSEM'de öğrenciler gizli, öğretmenler de özel biraz daha atanır." dedi ama sanki şu anda o biraz...

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Şu anda demiyorum, prensibi o.

TEMEL COŞKUN (Yalova) - ...zayıflamış gibi, benim gördüğüm normalleşmiş, normale dönmüş gibi bir şey var. Ben de Yalova'da gittim Sayın Hocam.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Hemen cevap versem ben.

BAŞKAN – Buyurun.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Şimdi, tabii, kuruluş prensiplerini ben söyledim. Ben, 1992-1995 döneminde Genel Müdürlüğü kurdum, sonra üniversiteme döndüm, Özürlüler İdaresi Başkanlığında danışmanlık yapıp Özürlüler Yasası'nın da ilk yasa Komisyon Başkanıyım, 1'inci Özürlüler Şurasını koordine ettikten sonra yasanın yani hükümet döneminde çıkan yasanın da ilk temellerini oluşturan Komisyon Başkanıyım. Şimdi, o dönemde prensipleri öyleydi ve o prensipler doğrultusunda gitmesi lazım. Yalnız sonrasında maalesef üzücü ama "Şu kişinin iline bir BİLSEM açılsın, bu kişinin yerine bir BİLSEM açılsın, oraya onun çocuğu da girsin..." Bu da maalesef baskılar oldu, bunu belki şimdi de yaşıyorlar, geçmişte de yaşıyor Genel Müdürlükteki arkadaşlarım. Bunu anlamak mümkün değil yani zihinsel olarak aynı gelişimi göstermeyen, ileri gelişimi göstermeyen çocuklar arasında bulunan normal durumdaki bir çocuk örselenmez mi? Ama maalesef böyle konular gündeme geldiği için sorulardan -hatta benim takip ettiğim çocuklardan -birçok ilde takip ettiğim çocuk var- geliyorlar Ankara'ya ya da ben gidiyorum zaman zaman- şikâyetçi oldular, çok ileri durumda olan kazanabilecek çocuklar kazanmadı yani bu yapılmaması gereken bir şey ama maalesef o çocuk girmeli, bir baskı yapılıyorsa bunların durdurulması gerekiyor yani burada Bakanlığın iradesi çok kuvvetli olarak yansmalı yani Bakan düzeyinde tabii ki, daha sonra da birimler olarak mutlaka yansmalı yani bilim sanat merkezleri o anlamda çok özel yani dediğiniz...

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Yani daha çok bürokratların çocuklarına, yüksek kademedekilerin çocuklarına doğru bir yöneliş sanki olmuş, bu da üzücü bir şey.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Evet, maalesef.

BAŞKAN – Boş dedikodu.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Tamamlayayım Sayın Başkanım, müsaade ederseniz.

Tabii, ben, orada işte tespit, izleme ve istihdam; istihdam çok konuşulmuyor yani bu mezun olan çocuklar kaybolup gidiyor. Eğer sonuca dönük bir çalışma yapmazsak Sayın Başkanım, özellikle siz çok hassassınız bu konuda, sizin de duymanızı istiyorum yani sonuca dönük bir çalışma yapmazsak, istihdam alanları oluşturmazsak, istediğimiz kadar mücadele verelim yani sonuçta yine değişen fazla bir şey olmaz diye düşünüyorum. Genel Müdürlüğümüzün bu konuda herhâlde önemli projeleri vardır, ileriki günlerde bize dinletir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, ilk Genel Müdürlüğümü bugün dinlememizin amacı zaten, biz kendi aramızda konuşmadan önce "Mevcutta ne yapıyorlar?" diye dinlemek oldu. İki şey var, hem şans var hem şanssızlık var. Bir, işte duyduğum kadarıyla Hocam, bu konuda yetenekli, araştırmacı, hızlı ve pratik bir zekâya sahip olduğu söyleniyor, bu avantaj. Dezavantajı şu: Kendisinden önce gelenler aynı iktidar mensupları içinden seçilmiş insanlar olduğu için olumlu olumsuz konuşmak konusunda haklı olarak bir rahat konuşamama hâli oluyor, bu da onu zora sokuyor yani netleştiremiyor. Biz onu anlıyoruz ama nihayetinde hepimizin gayesi aynı.

Bugün aşağı yukarı bütün soruları taradı Hocam, arkadaş da arkadan not aldı. Zaten inşallah biz ziyarete gittiğimizde bir bakacaklar önlerindeki takvime, "Ne yapmışlar, ne düşünmüşler, buradakilere örtüşüyor mu, çatışıyor mu?" gibi şeylere bakacaklar ve bize esas o zaman doğru bir bilgi verecekler yani bugün bir tanışma, bir şey çünkü Sayın Genel Müdürü tanımadan da tariflere, tanımlara geçmek de çok anlamlı bir şey değildi, problemleri böylece paylaşmış olduk.

Buyurun Hocam.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim, tabii, şimdi BİLSEM'lerin taradığı çocuklara bakarsanız yani bürokrat çocuğunun oraya alınması konusu söz konusu değil. Bu konuda çok hassas davranıyor arkadaşlar. Özellikle yani genel testlerden, grup testlerinden sonra bireysel testlere bakıldığında, bireysel testlerle

incelendiğinde, bu süreçten geçtiğinde çocuğun aldığı nihayet puanlar göz önüne alınarak oraya seçim yapılıyor. Şimdi “bürokrat çocuğu” dersiniz, bunu araştırabilirsiniz, böyle bir durumun olmadığı ortada çünkü çok titiz davranmaya çalışıyoruz, hatta bu konuda bir şaibe bile olmasın istiyoruz. O yüzden mesela biz TKT’yi, Temel Kabiliyetler Testi’ni bıraktık, şimdi kendi geliştirdiğimiz testi uyguluyoruz. Bunun bir nedeni de bu, “Hani acaba göz aşinalığı olur da ya da birilerinin zihninde böyle birkaç tane soru kalır da çocuklara bir kopya mahiyetinde bir-iki tane soru bile verilebilir mi?” kaygısından hareket ederek biz bu şimdiki grup testlerini yenileştirdik. O yüzden yani tabii bununla da ilgili çok ciddi bir grubun kurulmuş olması lazım ve bunu sürekli takip etmiş, geliştirmiş, değiştirmiş olması lazım. Bu konuda da bazı yetersizliklerimiz olduğunu siz biliyorsunuz. O yüzden bugüne kadar zaten üniversitelerle bizim Genel Müdürlük çok iyi iletişim yapabiliyorsa bir Türk zekâ testi geliştirebilseydi, bunu kendi kültürel değerlerimizi de göz önüne alarak millî eğitim sistemimizin içinde yetiştirilen çocukların, taşrada, şehir merkezinde çalışan çocukların kavram dağarcıkları göz önüne alınarak bir Türk zekâ testi geliştirilebilseydi bugüne kadar çok güzel mesafeler de alınabilecekti. Demek ki biz “Şunu yapacağız, bunu yapacağız.” derken yani geçmişte neler yapıldı neler yapılmadığını eleştirme yerine, ben bugün daha çok “Bundan sonraki süreçte neleri hızlandıracağız, neleri hemen daha çok böyle nitelikli hâle getireceğiz?” gibi bir durumu size açıklamaya çalıştım. O yüzden inşallah kısmet olursa tabii bundan sonraki süreçte, ben de tabii soruların özünü aldım, size bundan sonra takvimler vererek, daha çok yapılandırılmış bir cevap içerisinde “Şunlar şöyle olacak, bunlar böyle olacak, şu şekilde soruya şöyle cevap bulduk.” diyebileceğimi ümit ediyorum. Dolayısıyla ben teşekkür ediyorum.

Bu istihdam konusu tabii bizimle ilgili olan bir şey değil Sayın Vekilim, bu çok yönlü birimin iş birliği hâlinde olmuş olması lazım. İstihdam konusunda tabii sadece Bakanlık değil, diğer bakanlıkların da iş birliği yapmış olması lazım. Bu birimlerle, diğer birimlerle biz iş birliği yaparsak, İŞKUR’la, diğer birimlerle iş birliği yapılabilirse o zaman tabii ki güzel bir sonuç ortaya çıkar. Ben size başka bir şey vereyim. Üstün yeteneklilerle ilgili değil ama diğer engel gruplarıyla ilgili, mesela bizim iş okullarımız var bu halk düzeyinde zihin engelli çocuklarımızın eğitildiği ve meslek eğitildiği on altı-yirmi iki yaş grubu içerisindeki çocuklarımız var. İlk defa Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı Yaşlı ve Özürlü Hizmetler Genel Müdürlüğüyle iş birliği yaparak biz iş okullarımızın yanında iki tane korumalı iş yerleri açıyoruz. Biz meslek öğreteceğiz, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı onları istihdam edecek. Şimdi bunun çalışmalarına başladık.

BAŞKAN – O engelli çocuklarımız için.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Yani engelli ama üstün yetenekliler için de...

BAŞKAN – Ama “yani” değil, şimdi konumuz başka bir şey.

Ben dün gittim, dün iş okullarını gördüm, iş okullarının altındaki kurulmuş olan RAM merkezlerini, onları gördük yani ikisi birbirinden farklı. Zaten bugüne kadar şöyle bir şey hasıl oldu: İki konu konuşulduğu zaman bir taraf mağdur, diğer taraf zengin, “Mağdur olanı konuşmuyorsunuz, öbür tarafı konuşuyorsunuz.” deyip gümbürtüye gitti bu iş. Bakın, şimdiki örneklemelerde de sanki “Öbürü konumuz değil.” deyince bile insanın vicdanı hani sızıyor, sanki öbürü... Hayır, böyle bir şey söz konusu ama konumuz bu.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Tamam.

BAŞKAN – Yani diyor ki, Hocam, çok net: Ben sordum Çalışma Bakanlığına, “Var mı?” dedim.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Yok.

BAŞKAN – Herhangi bir konuda, teknik konuda parlak zekâsı olan bir çocuğu alıp, bir kuruma, aynı diğerindeki gibi zorla “En az şu kadar kişi çalışacaksa bir şeyiniz var mı?” dedim, “Aa, güzel bir düşünceymiş.” dediler. Şimdi bunu bile düşünmemişler.

Hocam, bu kurumlar arası iş birliği çok önemli. Bakın, mevcut olanda bile Gençlik ve Spor Bakanlığının dünya kadar stadyumları var, altyapıları var, havuzları var, şimdi biz geldiğimizde de şöyleydi: Her bakanlığın kendi içinde bir imar müdürlüğü oluşmuştu, herkes kendi işlerini yapıyordu, her bakanlığın kendi kooperatifi, ayrı ayrı devletçikler gibi, tamam mı? Şuradan şuraya bile bir şey söyleyecekse mektuplar gider, on beş günde öbür tarafa gitmez. Bunlardan bu memleketin kurtulması lazım. Herkes kendi mülkiyeti içinde yapılabilişliğini diğerleriyle iş birliği... Evet, siz eğitimi koordine edebilirsiniz ama bu sefer kıkırcaksınız okullara havuz yapmaya, siz havuzları yapınca kadar geçecek iki sene, gidecek yine on binlerce çocuk.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Çok doğru söylediniz, evet.

BAŞKAN – Gerek yok bunlara. Bir envanteri çıkarılır bunun, İstanbul Üniversitesinin kaç havuzu var, Teknik Üniversitenin kaç havuzu var, İstanbul kaç havuz yapıyor, kaç tane yüzebilecek çocuk var, paylaştırırsınız, biter gider yani bunları yeniden düşünmeye gerek yok.

Sağlık Bakanlığına özellikle dikkat çekmek istiyorum. Şiddet Araştırma Komisyonunda hem sebep-sonuçlarıyla ilgili Sağlık Bakanlığıyla ilişkisi vardı hem kayıp çocuk ve çocuk mağduriyetleriyle ilgili. Şu açıdan önemsiyoruz: Bunu Millî Eğitimde yapamadık, Sağlık Bakanlığı başardı. Ana rahmine düştüğü andan itibaren çocuğu çok iyi izliyor Sağlık Bakanlığı. Bu herkesin kabul ettiği bir şey. İki yaşına kadar sütü, kızamık aşısı, boğmaca aşısı yani kaçamıyorsunuz, evinize gelip evinizde aşı yapıyor. Öbür tarafa geldiğimizde okulda yirmi bir gün okula gelmeyen çocuğu bile takip edemiyoruz biz. İkisinin arasında böyle bir fark var. Eğer bir yerde bir şey düzenli olarak gidiyorsa bir yaş aralığını yani bir sağlık sorunu olarak değil ki ben bunu da kullandım, bu çocukları ilgi alanına sokabilmek için gerekirse gözlerini falan oyuyorum yani bir sağlık problemi olsun ki ilgi alanına girsin diye söyledim, o hâlde, yani “Buraya gelmiş.” dediği yani o noktaya geldik.

Orada teşhis nasıl? Çocuk şiddet görüyor mu, bir tacize uğruyor mu? Sağlık Bakanlığı bunun donelerini şey yapabiliyorsa o iki sayfalık sorusuna, o çocukların o işte “Birtakım deliller olursa.” şart mıdır? Değildir. Hani bir tarama “Hani bakayım senin çocuğu ne durumda?” falan değil ama o çocuğunun kolunun kısalığı çok önemli, küçük yaşta tedavi edilebilir, aynı zamanda yeteneklerinin teşhisi de yapılabilir. Sadece “Bu olur mu olmaz mı?” diye soruyoruz.

İkincisi, istihdamıyla ilgili Çalışma Bakanlığıyla aranızda çok iyi bir koordinasyonun olması lazım. Aynı siz bunları yaparken İŞKUR’ un içine bu çocuklarla ilgili bir alan yürütmeniz lazım. Yine, uluslararası başka üniversitelerle bu üniversiteler arasında sizin arkanızda durduğu eğitim iş birlikleri olması lazım yani bunlar çok zor şey değil. Öbür tarafta Kültür Bakanlığı, yani işi zaten sanat ve kültür. Siz yeniden tiyatrocunu istihdam edeceksiniz, sinemacı mı istihdam edeceksiniz? Bu yeteneği olan çocuklara fırsat açarsınız, kapı açarsınız, Kültür Bakanlığı dünya kadar arka boş odalarda oturan, adına “sanatçı” denen ama insanlar yapamamaktan sanatını ihmal etmiş insanlar dolu. Emin olun bunlar da çok mutlu, bahtiyar olacaklar yani tiyatrocusunu gidecek çocukla şenlenecek falan yani bunlar sizin maliyetinizi azaltır, hızınızı artırır diye düşünüyorum.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Başkanım, yeni yaklaşım içerisinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı da görüşleri alması bakımından.

BAŞKAN – Ha, evet, şimdi oraya geliyorum.

Bir de Hocam, bu arada önümüzdeki hafta Sanayi Bakanlığının Teknoloji Üst Kurulunun üstün yetenekli ve zekâlı çocuklarla ilgili bir toplantısı var. TÜBİTAK, Bakanlık Üst Kurul yetkilileri katılıyor. Ben de Bakanla görüştüm, “Bizim Komisyon üyelerini de lütfen bu şeye çağırın, biz de izleyelim.” dedim, Hocam’ın da bu arada o dehalarla ilgili İstanbul, Ankara var. Şunu öğrenmek isteriz veya erteleyebilirsiniz, o zaman geldiğimizde de anlatabilirsiniz: Bu Üst Kurul, TÜBİTAK’ın üstün zekâlı çocuklarla ilgili yaptığı çalışmayla yan yana bir çalışmanız var mı? Yoksa hepiniz ayrı yerde, başka mekânlarda başka çalışma mı yapıyorsunuz? Çok mu net soruyorum ya. Aslında biraz yardımcı olun, süsleyeyim biraz.

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Yok, hayır, hayır, ne çektiyse fazla süsten çekti bu zamana kadar.

BAŞKAN – Ya, biraz süsleşem iyi olacak çünkü tanımayınca insanları, tanıyan fark etmez de.

İkincisi: YÖK bu arada sizin sancınızı çekiyor mu? Mesela “Siz bu arada üstün zekâlı çocuklarla ilgili bir şeyler yapıyorsunuz; siyaset konuşuyor, siz konuşuyorsunuz, eğitmenle ilgili falan bir derdiniz?” diye hiç dert edip size telefon açan oldu mu? Yani yan yana gelip konuşan oldu mu? Ciddi söylüyorum merak ediyorum.

Üçüncüsü: Çocuklara aktarılacak kaynak için -İstanbul için söylüyorum- bir çocuğun hani demin dedik ya şeye katılıyorum, bunu yadsımayın Hocam, fark etmeyi bilirsiniz, Beyazıt’taki okul genellikle akademisyenlerin o çevredeki. Bunun sebebi şudur: Sabah işe gelirken baba, anne, çocuğu da yanında getirmek kolay olduğu için o getirir, diğeri ise tespit edilse bile ulaşım zor diye getirmez. Bu onların tespit edilmediğiyle alakalı bir şey değildir yahut da sadece akademisyenlerin ve bürokratların çocuğunun deha olduğuyla ilgili değildir ama servis, gidip-gelme, ulaşılabilirlik kolay olduğu için öbürü takar yanına gelir, biz de sınıfa girdiğimizde sorarız: “Sen kimin çocuğusun?” “Savcının çocuğuyum.” “Sen kimin çocuğusun?” “Profesörün çocuğuyum.” “Sen kimin çocuğusun?” Doğal olarak insanda böyle algı oluşuyor. Ama bunu şöyle demez: “Onun babasının arabası vardı, şoförüyle yolladı.” demez, “Hep bunların çocukları mı deha?” der. Ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum. Bunlara dikkat etmek de, herkese yol parası vermeyebiliriz, herkesin ihtiyacı olmayabilir ama ihtiyacı olanın kapısına servis koymak bizim boynumuzun borcu.

Şimdi, geçen gün okulları dolaşırken “Benim çocuğum şöyle olacak, benim çocuğum böyle olacak.” diyen pırl pırl bir anneye sordum, dedim ki: “Güzel hanımefendi, hani niye bu kadar seviyorsunuz? Siz, mesela, çocuklarınızın bacakları uzun olsaydı, iyi gol atabilseydi, 500-600 milyar falan para ediyordu bu çocuk ama şu anda hiçbir şey değil, bir de külfeti var, iyi beslenecek, spor yapacak, yola gidecek” falan deyince kadın şaşırıp, “Aa, ciddi söylüyorsunuz.” dedi ama çok hoşuna gitti. Gitti, çocuğun bacağını uzatacak şimdi.

Bir savcı bey -ben deliriyordum bir BİLSEM’i ziyaretimde- arka odada bekliyor, çocuğu 129’un üzerine çıkamıyor, testi buldurmuş, çocuğa test çalıştırıyor, çocuk bilerek ya da bilmeyerek, çok zeki olduğu için babasını atlatıyor olabilir yani hep 129’da kalması normal bir şey değil bence, oraya kadar geliyor, bir yerde bırakıyor, adam delirecek. Dedim ki: “Bakın beyefendi, bu çocuğun üzerinde sigara söndürmenizle şu yaptığınız arasında hiçbir fark yok.” Fakat delirmiş durumda. “Peki, nasıl elde ederiz?” “Kurs” diyor, “Kurs”, “Aldım şeyi” diyor... Dikkat edin o yetiştirdiğiniz hocalara, vereceksiniz ya şimdi ceplerine testleri Hocam. Bir ticari şeye dönüşmesin, Allah korusun.

Şimdi, çok özür dilerim, uzattığının farkındayım, kapatacağım ama Hocam, siz akademisyensiniz, akademisyen ne kadar yönetici olur bilmem yani biri diğerinden daha iyi veya daha kötü olduğu için değil, ikisi de ayrı bir meziyettir fakat Millî Eğitim Bakanlığı kadrosuyla birlikte gerçekten güç yönetilen bir yerdir çünkü yukarıdan aşağıya doğru indiğiniz zaman önce kendi arasında ikiye, sonra beşe, sonra sekize ayrılır, ayrılır, ayrılır, aşağıda biz kaybederiz Millî Eğitimin ucunun nereye gittiğini. Bunları yaparken mesela sadece Genel Müdür olsaydınız, akademisyen kimliği olmasaydı bu konuştuklarımızın çoğuna da yatkın olurdu ama daha yöneticiliği ve yöneticinin de siyasetle birlikte çalıştığı kısma alışmadığınız için hâlâ “Ben siyasetçi olmayacağım.” falan diyorsunuz, bir de üç sene sonra göreceğim Hocam çünkü en çok istifa siyasete atılmak için doğal olarak eğitimi olarak kesimden gelir.

Şimdi, şunu soruyorum: Siz artık akademisyen değil, orada bir Genel Müdürsünüz, yöneticisiniz ama akademisyenlerle iş birliği, istişare etmeniz gerekiyor ve bu konular kesinlikle bilim ve teknik düzeyde istişare edilecek yerler. Bir istişare ve danışma kurulu kurduz mu? Üniversitelerden, BİLSEM öğretmenlerinden bir işi grubunuz var mı? Kurmayı düşünüyor musunuz? Siz kendinizi düzenlediniz Talim Terbiyeyi nasıl düzenlemeyi düşünüyorsunuz? Çünkü o şekiller kadar onun içeriğinin nasıl doldurulacağı önemli. Talim Terbiye kendi içinde üstün zekâlı çocuklarla ilgili müfredat yapabilecek kabiliyetli kaç kişi var?

En son sorum Hocam: Bu çocuklar gerçekten deha, suçun en iyisini işliyorlar, vaktiniz varsa Sincan’dan başlayarak çocuk cezaevlerini bir dolaşın, bir gün akşama kadar onlarla sohbet edin, o profesör, mufesör hiçbir unvan bırakmazlar adamı, akşama silkelemiş şekilde çıkarırlar sizi oradan, sordukları sorular, öngörüler, başka türlü bir şeyler. Tavsiye ederim Genel Müdürüm, yani şurada Sincan, yani yine diğerlerine benzemez, en iyilerinden birisi ama değerler eğitimi bu çocukların hayatının neresinde? Bununla ilgili hiçbir çalışmanız var mı?

Teşekkür ediyorum.

Kızmadınız değil mi? Bakayım, bakayım, kızmış mısınız? Yok.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Biz cevap alamadık, siz sorarsanız daha etkili sorarsınız.

BAŞKAN – Estağfurullah Hocam.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Hakikaten öyle bir yeteneğiniz var şimdi, “Estağfurullah” demeyin.

Hocam, hacker’ler bizim ülkemizin çok mutlu olduğu bir şeydir, hacker yakalandığında hele hele bu bazı özel noktalara girdiyse bizim devletimiz Türkiye’deki hacker’ı yakalamaktan mutludur çünkü otomatik sisteme alırlar, sistemde değerlendirilir. Niye? Bu çocukların çoğu ortaokul mezunudur ama gerçekten yani CIA’in bile sitesini bozabilirler. Şimdi, bu çocuklar da dâhil olmak üzere, bu hacker’lar da dâhil olmak üzere tekrar soruyorum: Türkiye’yi olimpiyatlarda temsil etme özelliği taşıyan ve derece alan çocuklarımızın eğitimlerinin böyle merkezî bir sistemle, diğerleri gibi değil onlar, yapılmadan, hacker’lar dâhil diyorum, ortaokul mezunudur bunların, bunlar dâhil ilgili mesleki eğitimlere alınması gerekmiyor mu artık veya bunun için ne yapacaksınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bizimkiler gensoru oylamasına gitmek zorunda, siz de kalkın, cevapları kayıtlara geçireceğim ben.

Buyurun Hocam.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Efendim, şimdi, TÜBİTAK’la ilgili Özel Eğitim ve Rehber Hizmetleri Genel Müdürlüğünün çok yoğun bir iletişiminin olmadığını düşünüyorum ama bundan sonra bu önerilerinizden dolayı TÜBİTAK’la bir iş birliği yapmamız gerektiğini zaten biliyorduk ama bu süreçten sonra TÜBİTAK’la bu konuda bir iş birliği yapmış olmamız lazım. Zaten Millî Eğitim Bakanlığımızın TÜBİTAK’la, Sanayi ve Teknoloji

Bakanlığıyla protokolü var. Bu kapsamda bizim doğrudan gidip, kapılarını çalıp üstün yeteneklilerle ilgili TÜBİTAK'ın bugüne kadar çalışması nedir, bizim çalışmalarımız nedir, paylaşarak daha etkin iş birliği yapabileceğimizi söyleyebilirim. Zaten bakanlıklar düzeyinde bir protokolümüz var.

Şimdi, YÖK'le ilgili bizim onlara bir bilgi vermiş olmamız lazım. YÖK'ün de kendi içerisinde biliyorsunuz çok yoğunluğu var. Dolayısıyla üstün yeteneklilerle ilgili orada çok spesifik ortaya çıkan bir durum olduğunu zannetmiyorum, bugüne kadar da bize bir telefon açılıp da "Bu konuda ne yapabiliriz?" denmedi.

BAŞKAN – Eğitim fakültelerinde böyle bir sancıları olması lazım onların da.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Evet. Böyle bir sancıları olduğunu düşünmüyorum. Yani bugüne kadar bizi YÖK'ten bir yetkili arayıp da "Ne yaptınız, ne yapalım? Birlikte çalışalım." diyen olmadı.

BAŞKAN – Bize YÖK'ten kimse geldi mi arkadaşlar?

KOMİSYON UZMANI – Efendim, gelmişti. Mücahit Bey, bu hafta yurt dışına gideceği için...

BAŞKAN – Tamam.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Diğer bir konu: O zaman biz YÖK'e bu konuda bir bilgi vermiş olmamız ve üstün yeteneklilerin eğitimi, yine bu özellikle öğretmen yetiştirilen alanların üstün yetenekliler konusunda bilgilendirilmesi için belki bizim beş yüz kırk saatlik bir sertifika programımızın olabileceğini, bu beş yüz kırk saatlik programın içeriğinin -sizin de önerdiğiniz gibi Sayın Başkanım- üniversitelerdeki bu alanda çalışan Necate Hocam gibi çok değerli hocalarımla iş birliği yaparak bir program yapmamız gerektiğini, bu programın içeriğini doldurduktan sonra gerek yurt dışından bu alanda çalışan uzmanları çağırarak, hem bizim akademisyenlerimiz hem yurt dışından gelen akademisyenlerin çağrılarak bir program oluşturulması ya da var olan programların kendi...

BAŞKAN – Çok güzel olur ya. Yani dünyaya örnek olur.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Evet. Böyle bir program belirlendikten sonra bütün öğretmen adaylarına bu konuda bilgi verilmesi lazım.

Yalnız, Sayın Başkanım, bugüne kadar çektiğimiz sıkıntılardan bir tanesi... Şimdi diyacaksınız ki: "Konumuz değil." ama buradan başlayarak hareket edelim. Özel eğitimle ilgili maalesef öğretmenlik meslek bilgisi derslerinde zorunlu bir dersin olmadığını görüyoruz. Biz bununla da ilgili geçen konuşma yaptık.

BAŞKAN – Öyle mi? Eğitim fakültelerinde...

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Tabii, eğitim fakültelerinde. Şimdi, eğitim fakültelerinde öğretmen yetiştiren bütün herkesin mutlaka, yani eninde sonunda özel eğitime ihtiyaç bir çocukla karşılaşabileceğini düşünüyoruz, bunların içinde üstün yetenekli de olur, öğrenme güçlüğüne sahip çocuklar da olabilir. Dolayısıyla öğretmenlik meslek bilgisi dersler içerisinde zorunlu ders değil. Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri içerisinde mesela program geliştirme vardır veya genel öğretim bilgisi var, ölçme değerlendirme var, sınıf yönetimi var, ondan sonra öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme var ama özel eğitim yok. Mutlaka özel eğitime ihtiyaç çocuklarla ilgili en az diğer ülkelerdeki gibi yani altı saatlik, altı kredilik dersin olmuş olması gerekiyor.

BAŞKAN – Peki, bu boşluğu şöyle mi karşılıyor, öbür taraftaki "sosyal hizmet" dediğimiz birimden mezun olanlarla mı karşılıyor yani şu andaki boşluğu nereyle karşılıyor?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Hiçbir şeyle karşılamıyor, çünkü bunların görüşülerek mutlaka her öğretmen yetiştiren adaya üstün yetenekli çocukların farkındalık düzeyini artırıcı bir içeriğin verilmiş olması lazım, bu da özel eğitim dersi kapsamında ya da üstün yetenekli çocuklar kapsamında bir dersin oraya konmuş olması lazım. Özel eğitim olursa zaten özel eğitime ihtiyaç çocukların içeriğinde üstün yetenekli çocuklar da var "özel eğitim" dediğimizde. En azından her öğretmenin üstün yetenekli çocuklarla ilgili bir bilgiye sahip olmuş olması lazım, bununla da ilgili hakikaten YÖK'te ciddi çalışmış olmamız gerekiyor. YÖK'ün öğretmenlik meslek bilgisi dersleri arasında kesinlikle özel eğitimle ilgili bir dersi yok. Mesela PDR'de var 2'nci sınıfta bir dönem, ki bu PDR mezunlarının şu anda yükü özel eğitimle ilgili olarak çok ağırlıkta olmasına rağmen nedense 2'nci sınıfta sadece üç saatlik bir ders var, onu da kimin verdiği belli değil bazı. Bazı üniversitelerde, tabii, özel eğitimci arkadaşlar veriyor. Mesela benim kendi üniversitemde kendim özellikle gidiyordum, çünkü bu çocukların iyi yetişmesi lazım. Ama 2'nci sınıfta sadece bir dönemlik ders, on bir tane kategori var, hangi bir tanesini anlatacaksınız? Her hafta böyle hızlı hızlı

ders anlatarak ayakta üç saatlik böyle özel eğitim... Ama bazı üniversitelerde özel eğitim dersleri doğru dürüst görülüyor bile. Onun için -çok haklısınız- yani özel eğitim dersi kapsamında üstün yetenekli çocukların farkındalık düzeyini artırıcı bir bilginin orada bütün öğretmen adaylarına verilmiş olması lazım, YÖK'le bunun da acilen görüşülmesi gerekiyor. Ben bunu görüşüp gelecek toplantımızda size bilgi vereceğim.

BAŞKAN – İncicamını bozuyor muyum, araya giriyorum ama?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Yok, yok, hayır.

BAŞKAN – Bu YÖK'te bu eksikliği kimin görüp düşünmesi lazım da düşünemiyor Hocam?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Eğitim Komisyonu var, Eğitim Komisyonuna aktarılması lazım.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Bazı öğretmenlik bölümlerinde var özel eğitim.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Okul öncesinde var, PDR'de var.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Ama hepsinde, tüm öğretmenlik bölümlerinde olması lazım.

BAŞKAN – Hayır, hayır, bu eksikliği kimin görüp hareket etmesi lazım orada?

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Eğitim Komisyonu.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Eğitim Komisyonu.

BAŞKAN – Ama Eğitim Komisyonuna biri götürecek konuyu, kim götürecek?

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Yani yeni dönemde de götürdük, konu, mesela kaldırıldı.

BAŞKAN - Ben sizden rica ediyorum, onları götürdüğünüz tarihi, konulan ve kaldırılan dönemleri tarih tarih istiyorum; çok önemli.

Ben incicamı bozmak istemiyorum, bitireyim, ondan sonra...

Buyurun.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Diğer bir konu, tabii, bu testlerin ticari membaı olmasın, tabii ki biz buna çok dikkat ediyoruz efendim yani çok haklısınız bu endişelerinizde. Yani bunun ticari membaı olmaması gerekiyor, o yüzden bizim Genel Müdürlüğümüzde bu testleri geliştirme biriminin, tabii çok daha aktif çalışmış olması lazım. Bizim de biliyorsunuz öğretmen görevlendirme konusunda, uzman çağırma konusunda sıkıntılarımız var. Mesela bir komisyon kuracaksınız, şu anda öğretmenlik kitapları, üstün yetenekli eğitimi öğretmenlik kitabı çıkaracaksınız, aile programı geliştireceksiniz... Kiminle geliştireceksiniz? Akademisyenle. Akademisyenlerin yol paraları, şunları bunları, ciddi anlamda bizim bir bütçemizin olmuş olması lazım.

BAŞKAN – Kesinlikle.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Analitik bütçe değil de özel bir bütçe, bu bütçeden yani bizim kurduğumuz komisyonların paralarını vermiş olmamız lazım.

BAŞKAN – Hocam, bu Komisyon sırasında, bu arada yapmak istediğiniz çalıştay değil de, yani bu akademik toplantılara biz Komisyon olarak da destek olabiliriz, Komisyon olarak yaparız, sizler katılımcı olursunuz ama bir sürü şey yapmak şansınız olur.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Çok iyi olur, evet.

O zaman, efendim şöyle: Geçen ben hevesle ilk geldiğimde bütün özel eğitim bölümü başkanlarını topladım, hatta uçak parasını kendisi cebinden verip gelen bölüm başkanları hocalarımız vardı. Şimdi, bunu 2'nci defa nasıl davet ederseniz şey olur, 3'ncü defa davet ettiğinizde ne ortaya çıkar? Onun için bizim hocalarımız -naziktir biliyorsunuz, onlar da- yani öyle olunca bizim hemen biletini alıp göndermiş ve "Buyurun Hocam." demiş olmamız lazım. Yani biz her ne kadar akademisyen arkadaşlar olarak toplanıyorsak da bile bu anlamda bizim böyle hocalarımızı hemen, anında toplayıp "Biz kendimiz geliştirelim." diyoruz. Ama bu hocalar çok uzaklardan gelecekler, bunların yol paralarını hemen, anında karşılayabileceğimiz Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün bir bütçesi olmuş olması lazım. Bunu eğer sağlarsanız biz çok daha hızlı gideriz, çok daha iş yaparız. Üstün yetenekli çocukların eğitimiyle ilgili materyallerin geliştirilmesi, tarama, tanımlama hizmetlerinde kullanılacak bütün ölçüklerin geliştirilmesi konusunda da yine aynı durum söz konusu, bunu eğer böyle halledebilirsek çok daha hızlı gideriz diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Tamam Hocam.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Diğer bir konu: Talim Terbiye Kuruluyla tabii ki yakinen çalışıyoruz. Talim Terbiye Kuruluna da bizim ekiplerin gidip onların komisyon üyeleriyle ortak çalışması gerekiyor. Talim Terbiye Kurulu Başkanımız da yine bir akademisyen. Gerçi her akademisyen yönetici olur mu? Biz, Sayın Başkanım yani yöneticiliği ilk defa almadık, ben yıllardan beri özel eğitim bölüm başkanı...

BAŞKAN – Ha, şöyle olabilir Hocam, şurada hata yapıyorlar: Mesela çok ağır akademik kimlikte olana bir idareci yetenekli birini yedeklemek lazım yani bu zorlamayla olmaz.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Hepsinde değil ama.

BAŞKAN – O öbür türlü olmazsa, yılların oralardaki yerleşmiş tecrübelerini parmağında oynatır Hocam, ruhunuz duymaz. Ben yöneticilikten geliyorum, daha fazlasını söylemeyeyim kayıtlara geçiyor.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Şimdi, bu biraz da kişiye bağlı. Şimdi, bilirler mesela o çağa “altın çağ” diyorlar. Ben akademisyendim ama orada sabah akşam yoktu, sabaha kadar çalıştığımız günler oluyordu, hızla yani hiç... Genel Müdürlüğü kurmuşum, hastane okullarını kurmuşum yani ben şahıs olarak kendimi anlatmak için demiyorum yani eğer yapacak kişi olursa, tabii, genel olarak akademi...

BAŞKAN – Mesela, YÖK’te bunu yapamamalarının nedeni nedir? O yönetici kabiliyetinin olmaması. Şimdi, Talim Terbiyeye şunun için özellikle soruyorum: Talim Terbiye de müfredat hazırlayacak, değil mi?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Tabii, efendim.

BAŞKAN – Ondan sonra, şimdi, okuldaki bir lisenin başına biz öğretmen bulamıyoruz, bunun müfredatını hazırlayacak kaç kişi var, kaç kişi atanmıştır bu düşünülerek oraya? Ben birkaç kere gittim orada diğer kitaplarında ne müfredatı yazılırken... Yani eş durumundan Ankara’ya çektiklerini oraya almışlar, yazık bu milletin çoluk çocuğuna. Bizim vaadimiz var insanlara yani birkaç kişinin gönlü olsun diye çocukları ziyan etmek çok anlamlı değil.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Yani ben deneyimimden de söylüyorum, en hızlı yine Genel Müdürlüğün kuracağı komisyonlarla. Çünkü işleme olsun, görme yani özel eğitim kapsamına giren her konuda komisyonda hızlı çıkar yani Talim Terbiyeye o gittiği zaman onaylanması hızlı olur.

BAŞKAN – Siz mi hazırlıyorsunuz içeriği?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Tabii, bizim ekipler hazırlıyor, onlarla görüşülüp şey yapıyor. Onun için bizim de bunlara çok hız verebilmemiz için, bizim... Biliyorsunuz bunlar bir harcama gerektiriyor yani akademisyenlerle iş birliği yaptığınız zaman, uzaktan getirdiğiniz zaman...

BAŞKAN – “Bütün bunları şey yapıyorum.” diyor. O TÜBİTAK’la yürüttüğünüz çalışma, “Yapıyoruz.” diyorlar. Ben de hayret ettim, dedim ki: “Nasıl yani yan yana değilsiniz, nasıl yapıyorsunuz?”

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Var mı böyle bütçemiz? Yok.

BAŞKAN – TÜBİTAK yapıyor bunları.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – Geçen de gündeme geldi. Yani TÜBİTAK’la 2009 yılında Resmî Gazete’de yayınlanan, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kuruluna sunulan Üstün Yetenekliler Strateji Eylem Planı söz konusu. Dolayısıyla Millî Eğitim Bakanlığı TÜBİTAK’la ki Millî Eğitim Bakanlığının koordinatörlüğünde TÜBİTAK, DPT ve YÖK’ün olduğu... Bu arada da parantez, YÖK’e çok büyük bir... Yani YÖK’ü eleştirebilirim, çünkü YÖK ben o dönemde de oradayken hiçbir zaman destek olmadı. Demin sorduğunuz soruyla ilgili bunu çok rahat söyleyebilirim, ifade edebilirim.

BAŞKAN – Bu, demin dedi ya Hocam, “Verdik, koydular, çıkardılar.” Onları tarihleyelim, koyalım, mutlaka rapora koyacağım ben onları.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – YÖK, bizim paydaş şeyimiz olduğu hâlde yani hani koordinatörlük Millî Eğitim Bakanlığında olduğu hâlde onunla ilgili hani sizin başında sorduğunuz: “TÜBİTAK ayrı mı çalışıyor?” Kesinlikle TÜBİTAK ayrı çalışmıyor. TÜBİTAK tamamıyla Millî Eğitim Bakanlığıyla yani bizimle koordineli bir şekilde çalışıyor.

BAŞKAN – Peki, önümüzdeki hafta yapılacak olan Başbakanın Başkanlık yapacağı toplantıda...

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – Evet, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunda Mayıs ayı içerisinde... Yani yılda 2 defa yapıyor biliyorsunuz, Kasım aralık...

BAŞKAN – Oradaki rolünüz ne sizin?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – Oradaki rolümüz Üstün Yetenekliler Strateji Eylem Planı'nın hazırlanması, Millî Eğitim Bakanlığı...

BAŞKAN – Bu hazır zaten, var.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – Hayır, daha sunulmadı.

BAŞKAN – Hayır, iki tane eylem planı var.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – Henüz sunulmadı. Elimizde var ama henüz sunulmadı, nihai karar verilmedi. Onunla ilgili maddi destekler TÜBİTAK tarafından...

BAŞKAN – Peki, Hocam devam edelim.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Ben Genel Müdürlüğe gelmeden önce arkadaşlar bir strateji eylem planı hazırlamışlar ama tabii bu plan içerisinde bir ikilem oluşmuş, bu ikilemden dolayı bunun daha da purify edilmesiyle ilgili bir geri çevirme olmuş, o yüzden, şimdi bizim bu konuyla ilgili bir çalışmamız var. Yani bizim ülkemizde üstün yetenekli çocuklarla ilgili hangi modelleri uygulayacağız, bundan sonraki politikamız ne olacak, bunun çok açık, net bir şekilde -sizin de belirttiğiniz gibi- ifade edilmiş olması gerekiyor. Dolayısıyla biz şimdi bunun üzerinde çalışıyoruz ve zannediyorum iki hafta içinde biz bunu Sayın Bakanımıza arz edeceğiz. Bununla ilgili şu anda komisyonlarımız çalışıyor. Yani biz dünyada, gelişmiş ülkelerde uygulanan bir iki modeli ülkemizde nasıl uygulayabiliriz, bununla ilgili açık, net bir çalışma yapıyoruz. Dolayısıyla o zamanki Yüksek Bilim Teknoloji Komisyonunda yapılamamış, geri çekilmiş bu, şimdi işte bu Komisyona hazır bir hâle getirilerek sunulacak kısmet olursa. Şimdi onun çalışmalarını yapıyoruz, bu iki hafta içinde Sayın Bakanımıza arz edeceğiz.

Diğer bir konu: Cezaevlerindeki çocuklar, zeki, üstün yetenekli çocuklar, ondan sonra değerler eğitimi... Tabii, bu değerler eğitimi sadece bizimle ilgili değil, özellikle değerler eğitimi konusunda, geçenlerde Öğretmen Eğitimi Millî Komitesinde de gündeme geldi, bu değerler eğitimiyle ilgili mutlaka bizim müfredata yerleştirmiş olmamız gereken bir ders var ya da bu konuların daha da ağırlıkta olduğu bir dersin içinde işlenmiş olması lazım, mesela aile eğitimi de bunun gibi bir konu. Yani bunun içerisinde özel eğitimde işlenmiş olması gerekiyor, üstün yetenekliler de bu kapsamda ele alınmış olabilir. Hacker'lar, olimpiyatlarda üstün olan çocuklar gibi çocukların da mutlaka düşünülmesi gerekiyor. Mesela çocuk ilköğretimden mezun olmuş ama dediğiniz gibi çok iyi güreşçi ama dediğiniz gibi çok iyi koşucu ama dediğiniz gibi çok iyi yüzücü. Hayat Boyu Öğrenme Eğitimi Genel Müdürlüğüyle iş birliği yaparak bu çocukların hayata kazandırılması, ülkemize kazandırılması gerekiyor. Bunun için birçok kurumun iş birliği yapmış olması gerekiyor. Hayat Boyu Öğrenme ve Mesleki Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, Talim Terbiye Kurulu, Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğü, Özel Eğitim, Temel Eğitim, Ortaöğretim gibi bu tür genel müdürlüklerin sürekli ve yoğun iş birliği yapmış olmaları lazım kendi iç dinamiğinde. Ama diğer kurumlar olarak da mesele bizim özel eğitimde Sağlık Bakanlığı ve diğer bakanlıklarla, mesela Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, hatta hatta emniyetle ilgili o çocukların güvenliğinin sağlanması konusunda etkin bir iş birliği yapmış olmamız lazım. Mesela özel eğitime muhtaç çocuk olup okulu bitirdikten sonra tacize, tecavüze maruz kalan çocuklar var, bunlar bilinmiyor, bilinse bile yani maalesef bunlarla ilgili gerekli önlemler alınmıyor. Mesela şu anda ben size bir hikâye anlatacağım ama çok üzücü olduğu için anlatmak istemiyorum. Mesela işitme engelli bir kızın başına gelip de daha sonra çevirmen olarak arkadaşımız çağırıldığında çocuğun babasının para yüzünden mahkemeyi geri çektiğini ve çocuk adına, çocuğun üç gün böyle çok yoğun bir tacize ve tecavüze maruz kalmasına rağmen, çocuğun yanlış bir beyanda bulunduğuyla ilgili mahkemenin maalesef geri çekildiğini biz biliyoruz yıllar önce. Hatta bu çevirmenlik yapan kişiye de para teklif edildiğini biliyoruz. Adını da verebilirim, şu anda belediye başkanlığı yapıyor arkadaşımız ve çok kükreştim yani onu anlatınca. Dolayısıyla kendi arkadaşlarımızdan bir tanesi yani bu işaret dili çevirmeni olarak görevlendirilip mahkemede... Çocuğun gerçeği anlattığı gibi mahkemeye anlatıp, daha sonra çocuğun babasına para verildiği için babasının mahkemeden geri çekildiğini falan görüyoruz. Dolayısıyla bizim bütün birimlerle bu çocukların topluma kazandırılması, üstün yetenekliler de dâhil olmak üzere... Bu Komisyonun çok yararlı olduğunu görüyorum, çok güzel eleştiriler oldu. Ben Genel Müdür olarak, Genel Müdürlüğümüz olarak ne gerekiyorsa bununla ilgili çok yoğun bir şekilde çalışacağımıza inanıyorum, söz veriyorum.

BAŞKAN – Hiç şüphemiz yok.

Arkadaşlar, şimdi, hem ilk müdürümüzü hem son müdürümüzü yani çok şanslı bir ortadasınız, dinlediniz de sabahdan beri sohbetleri. Hocam, araştırma komisyonlarına daha önce gittiniz geldiniz mi, çalışmanız oldu mu araştırma komisyonlarıyla?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Yok, ilk defa katılıyorum.

BAŞKAN – Araştırma komisyonları, tabii, başkaları nasıl çalışıyor bilmiyorum, benzerdir.

Ben ilk Çocuklarda Artan Şiddet Eğilimi Araştırma Komisyonu, ikinci Kayıp Çocuklar... Şöyle bir özelliği vardı o komisyonların, yani çok gurur duyduğum bir şey: Sayılabilen ve ölçülebilir şeylerin üzerinde insan konuşabilir ve biz birkaç bakanlık iş birliğiyle o konularda iyi kamuoyu yoklamaları, ARGE'leri yaptık. Neredeyse kayıp çocukların, kayıp olanlar hazır, bulunmuş, bulunmamış üzerine tek tek mülakatlar, saha çalışmaları yaptık. Muazzam şeylerdi. Fakat bu çalışma daha çok kavramlar üzerinden giden yani literatüre akademisyenler olarak belki sizler hâkimsiniz ama ne siyaset ne kamu yönetimi buna çok şey değil, ancak soru-cevap ve şeyle yürüyen. Arkadaşlarımız bakanlıklardan temsilen geliyorlar. Her gelen arkadaş aynı zamanda bakanlığın kalitesini de yansıtıyor tabii. Onun için iyi arkadaşları gönderiyorlar bizlere, iyi seçiyorlar, gönderiyorlar, ekip iyi maşallah. Beyefendi de üstün yetenekli çocuklarımızdan birisinin fen lisesinde okuyan veli temsilcisi. Geçen gün ziyarete geldiler, bugün de misafir olarak geldiler.

Sorularınızı hazırlayın arkadaşlar, sormak istediklerinizi.

Adalet Bakanlığından bir arkadaş istedim. Özellikle şunu merak ediyorum, 2 hocam da buradayken. Çocuğun hukuki durumu, yani şunu demek istiyorum: Mülkiyet, “mülkiyet” ifadesi yanlış olabilir, çocuğun anne baba üzerinde, anne babanın çocuğun üzerindeki hukuku çocuğun durumuna müdahaleyi ne kadar serbest bırakıyor, nereye kadar? Mesela bizim mülkiyetimizde olan bir evin bahçesinde bir altın madeni bulduğumuzdaki duruşumuz... Mesela şunu diyebiliyor muyuz? “Benim toprağım kardeşim.” Diyemiyoruz, “Su kaynağı” diyemiyoruz. Bir ceset bulsalar, “Benim bahçem kardeşim, sana ne bu cesetten.” diyemiyoruz. Çocuk benim üç komisyonun da çıktıklarından birisidir, çocuk kamunun ortak malıdır, ortak değeridir daha doğrusu, ortak değeridir. Kimsenin aynı çocuğun üzerinde sigara söndüremeyeceği gibi, hak ettiği beslenmeden yoksun bırakmayacağı gibi, hak ettiği eğitimden de yoksun bırakması şey değil. Suç ve şiddette, spor yapan, kültür faaliyetlerindeki çocukların çıktıkları eksi 2’lerde çıktı. Yok böyle bir şey, düşünmüyor. Tabii, öbür tarafa geliyorsun, bakıyorsun ki hayatta o sahaya inip oynama şansı yok, o kulüpte yönetici olma şansı yok. Bakıyorsun, gol atarsa teknik direktör kazanıyor, futbolcu kazanıyor ama taraftar bir şey kazanmıyor ama o taraftar birbirini öldürüyor yani anlamak mümkün değil. Sadece “eğitim, eğitim” dediğimiz şey de... Tabii ruhsal yapı, mutluluklar, osu busu...

Ben oradan nereye gelecektim? Ha, bu Adalet Bakanlığından özellikle arkadaş istememin nedeni çocuğun bu eğitim konusunda... Mesela Aile Bakanlığının taraf olmasını istiyorum bu konuda, gerekirse Millî Eğitim Bakanlığına dava açmasını istiyorum. Çünkü eğer çocuğa bir taciz, tecavüz söz konusu olduğunda ne diyoruz biz Aile Bakanlığına? Diyoruz ki: “Müdahil olun, taraf olun.” Peki, çocuğumu eğitimden alıyokup, beceremediği için yapamayıp çocuğun hayatına tecavüz edenler ilgili hiç hesap sormayacak mıyım kimseden? Sormalı. Kim sormalı? Aile Bakanlığı. Çünkü hem uluslararası duruşta hem şeyde bu çocuğun hukukunu koruyan bakanlık orası, Millî Eğitim Bakanlığı değil. Millî Eğitim Bakanlığı yani tabiri caizse talep ettiğimiz hizmeti veren bir kurum. “Dantel ördür bize.” diyoruz, dantel ördürüyor; “Kamyon ehliyeti ver.” diyoruz, kamyon ehliyeti veriyor, şimdi yüzme de öğretecek, koşmayı da öğretecek.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Ama en büyük ordu tabii, yani ayakta tutan bir ordu.

BAŞKAN – Tabii, çok büyük bir ordu.

Nereden var? Her bakanlıktan bir temsilci, işte arkadaş var. Arkadaşlar, siz sorularınızı hazırlayın. Var mı soru?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI SOSYAL HİZMET UZMANI MÜRÜVVET BAYRAK – Ben rutin yerleşik uygulamayı soracağım Millî Eğitim Bakanlığına. Üstün yetenekli çocukların tanılanmasındaki yerleşik uygulama nedir? Bildiğim kadarıyla... Yanlış da olabilir ama size soruyorum o yüzden. Ekim ayında ya da eylül ayında sanırım okullara bir format ya da bir yazı mı gönderiliyor, devamında nasıl tanılanıyor bu çocuklar? Yani Millî Eğitimin yerleşik bir uygulaması var mı tanılama aşamasıyla ilgili?

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – BİLSEM’lerle ilgili diye düşünüyorum bu soruyu. Bizim yönergemizde ekim, kasım gibi okullara yazılar gönderiliyor. Üç aşamalı. Yani bunu iki aşamalı şekilde de düşünebilirsiniz. Yaklaşık bir buçuk, iki ay süreyle öğretmenler gözlem formlarıyla bilim ve sanat merkezlerine bildiriyorlar yani şubat ayını takriben. Daha sonra şubat ayı sonrası Bilim Sanat Merkezinde çalışmalarını yapıyorlar, mart, nisan gibi de, bu aylarda işte tarama testi başlıyor. Önümüzdeki günlerde grup tarama testi başlıyor, daha sonra grup tarama testinden sonra mayısın ilk haftası ve ikinci haftası bireysel geçiliyor ki orada ağustos ayına kadar süreleri var, ağustos ayından sonra listeler Bakanlığımıza gönderiliyor. Oradaki kriterimiz de şu: 2 standart sapma üstü yani toplamda 130 ve üstü. BİLSEM olmayan illerle ilgili tanılama yapılmıyor ama şu var: BİLSEM olmayan illerle ilgili de hani bizim destek eğitim, kaynak oda veya yarı özel sınıf uygulamaları var ama “Çok fazla mı?” dersiniz, değil, tabii ki sayı fazla değil.

BAŞKAN – Arkadaşlar, başka sorusu olan varsa buyursun.

ANKARA FEN LİSESİ OKUL AİLE BİRLİĞİ BAŞKANI NECDET İNAN – Sayın Başkanın biraz önce söylemiş olduğu TÜBİTAK'ın üstün yetenekli çocuklarla ilgili bir çalışmasının olup olmadığı noktasında ben size bir yönetmelik taslağı hazırlarken o konuda biraz kafa yormuştum. TÜBİTAK'ın bu yönde bir çalışması yok, TÜBİTAK'ın çalışması daha ziyade olimpiyatlarla ilgili proje bazında yapılan bir çalışma ve onu da 278 sayılı TÜBİTAK Kanunu'nun 2'nci maddesine dayanarak yapıyor, tüm desteklerini, tüm proje çalışmalarını oradan gerçekleştiriyor.

Bir diğer konu da, Sayın Başkanım biraz önce demiş olduğunuz çocuk istismarı konusunda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı müdahil oluyor da üstün yetenekli çocukların Millî Eğitim Bakanlığı niye müdahil...

BAŞKAN – Çocuğun her hâliyle ilgili.

ANKARA FEN LİSESİ OKUL AİLE BİRLİĞİ BAŞKANI NECDET İNAN – Şimdi, bunun müdahil olabilmesi için bu Komisyon sonrasında bir yasal dayanak çıkarsa o zaman Millî Eğitim Bakanlığı işte müdahil olma şansını veya o zaman Millî Eğitim Bakanlığına müdahil olma veya işte “Sen Millî Eğitim Bakanlığı, böyle böyle düzenleme yapmadığın için... Yapsaydın ortada bir hukuki dayanak olmuş olsaydı o zaman belki hukuki durum açılabilirdi...”

Diğer bir konu da, bilim sanat merkezlerinde ben yaşadığım olayları anlatacağım. Benim çocuğum 2'nci sınıftan, 3'üncü sınıftan sonra koptu yani 4'üncü sınıfa gitti, 5'inci sınıfa gitti, 6'ncı sınıftan itibaren koptu, gidemedi. İşte gidememesinin birkaç tane bence nedeni vardı. SBS daha gelmemişti, 6'ncı sınıftaydı. O zamanki mevzuatta zihinsel, resim ve müzik dalları vardı, zihinselden kazanmıştı ama ilk bir sene üç daldan kazananlar aynı sınıfta eğitim gördüler, daha sonraki dönemlerde zihinselden kazananı resme, resimden kazananı müziğe, müzikten kazananı zihinselle yönlendirme çabaları oldu, o arada çocuk soğudu, gidemedi. Şimdi, bilmiyorum sizin kayıtlarınızda çocuk Bilim Sanat Merkezine kayıt yaptıran, daha sonra kopan... Bu kopmalar –çocuklarla ilgili bilgi istiyorum- daha ziyade kaçınıcı sınıftan itibaren oluyor? Örneğin, 1'inci sınıfta diyelim, hani 4'üncü sınıfta başladı ya... 3'üncü sınıfta başlıyor değil mi Hocam?

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – 2'nci sınıfın sonunda evet, sınav oluyor 3'te...

ANKARA FEN LİSESİ OKUL AİLE BİRLİĞİ BAŞKANI NECDET İNAN – Bizde 3'üncü sınıfta sınav oldu, 4'üncü sınıfta başlamıştı, Yasemin Karakaya'da, o zaman öyleydi. Ama biz 6'ncı sınıfa geldiğimizde koptuk. Yani bu kopmalar genelde kaçınıcı sınıftan itibaren oluyor? Şunu söylüyorum: Kopmaların nedenlerini öğrenebilirsek ben bir iç denetçi mantığıyla da gidiyorum, buna ilişkin tedbirleri belki koymak mümkündür. Yani nedeni nedir, ona ilişkin nasıl bir tedbir üretebiliriz?

Bir de bilim sanat merkezlerinde okuyan veya öğrenim gören öğrenciler ile bu öğrencilerin normal okumuş oldukları okullar var, ilköğretim vardır, lise vardır, bu aradaki bu okullarla bir irtibatınız, bir diyalogunuz var mı? Şimdi, Yasemin Karakaya ilköğretim Okulunda okuyordu benim kızım, Bilim Sanat Merkezi de onun içindeydi yani altı üstlüydü. Gidebilme ihtimali yani üçe kadar tam gün eğitim görüyordu, üçten sonra yukarı çıkıyordu. Ama Ankara'nın diğer semtlerinde oturan çocukların saat üçten sonra gelmesi ya da başka bir program, hafta sonları gelmesi de onların... O çocuklar belli bir noktadan sonra dershaneye gidiyorlar, bir trafik sıkışıklığına neden oluyordu. Acaba bu kopmaların bu trafik sıkışıklığına da bir etkisi var mı? Yani buna ilişkin bir çalışmanız nasıl oldu? Var mı bilmiyorum? Bu konuları aydınlatırsanız çok sevinirim.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – Ben cevap verebilirim.

Yani sizin bahsettiğiniz süreç herhâlde bir beş altı sene veya daha fazla var diye düşünüyorum. Özellikle son üç dört yıldır bizler 2'nci ve 3'üncü ağırlıkta alıyoruz. Yani 2'nci ve 3'üncü sınıfta ağırlıkta almamızın nedeni de literatüre baktığınızda, alan yazına, 2 ve 3'te yani çocuğun aileden gelen özelliklerini de göz önünde bulundurarak... Yani bu 2'nci ve 3'üncü sınıfta bunun en iyi idealiyle olduğuyla ilgili... Ama, tabii, bununla ilgili farklı çalışmalar var. Dolayısıyla bizler bilim ve sanat merkezlerine 2'nci, 3'üncü sınıfta öğrenci alıyoruz.

Yine devamsızlık konusu –Hocamızın bahsettiği- benim de son dönemlerde üzerinde çalıştığım... Çünkü BİLSEM'de bununla ilgili biz bir çalışma yaptık, çok ilginç bir istatistik ortaya çıktı. Çocuğu 2'nci ve 3'üncü sınıfta alıyoruz, 6'ncı sınıfa geldiğinde çocuk yavaş yavaş başlıyor kopmalar. 7'inci sınıfa geldiğinde, 8'inci sınıfta bu tavan yapıyor, 9'da bir miktar devam ediyor, ondan sonra tekrar normal seyirine dönüyor. Alan yazına bakıyorsunuz, alan yazında... Ki en son Anadolu Üniversitesinde de üye projesinin yapıış amacı da odur Uğur Hoca tarafından. Çünkü bu çocukların o dönemlerde okulu terk oranları veya dersten kaçma, okulu terk oranlarının oldukça fazla olduğu da istatistik. Alan yazına bakıyorsunuz, orada da karşınıza böyle ilginç bir tablo çıkıyor. ama tabii bu şey, burada şöyle bir yorum yapabiliriz: “Bu, çocukların ergenlik dönemine girişteki birtakım farklılıklar” diyebiliriz ama biz Bakanlık olarak -grup

başkanlığı- yani yaptığımız çalışmalara şöyle bir yorum getirdik: Bizim çok uzun bir yönergemizdeki ifade şudur: “BİLSEM’lerin hedef kitlesi, okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretimdir.” Ama şimdiye kadar biz, okul öncesinden öğrenci alamadık. Hani bu da tartışmalı bir konu, hani “Okul öncesindeki öğrenci BİLSEM’e alınmalı mı alınmamalı mı veya bu destek eğitimle mi kaynak odayla mı gitmeli?” diye. Çünkü kaynaştırma, bütünleştirme söz konusu. Küçük yaşta bir çocuğu alıp almamız da çok da şey değil.

Dolayısıyla, bugünlerde bizim yaptığımız çalışmalardan biri de şu: BİLSEM’lerin beki de temel yani hedef kitlesi ilköğretim olmalı. Daha sonraki düzeyde de bu, bazı bilim ve sanat merkezleriyle yapılıyor. Çocuğun orta öğretimde bilim ve sanat merkezine gelmesi veya gelmemesinden ziyade, bizim sistemdeki o çocuğun, öğrencinin, diğer kardeşlerine yani küçük yaşta çocuklara mentorluk yapmasını istiyoruz biz. Ki bunu yapan da bilim ve sanat merkezlerimiz var. Bu anlamda ortaöğretim kısmında şey açık.

O yüzden, devamsızlık kısmını bu şekilde açıklayabilirim ama tabii ki devamsızlık bu dönemden sonra, -ilginç bir şey- lise 2’den sonra yine normale de dönüyor. Yani o yükselen eğilimi lise 2’den sonra düştüğü de bir miktar söz konusu. Ama “Anlamlı mı?” dersiniz, anlamlı değil ama literatürle paralel gidiyor. Dolayısıyla, bunu SBS’ye bağlayabiliriz, sınav sistemine bağlayabiliriz, her şeye bağlayabiliriz ama böyle bir olgu var. Hani bunun bilinmesini istiyorum ben. Bunu anlatırken son sorduğunuz soruyu kaçırdım.

BAŞKAN – Peki.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ DOÇ. DR. HAKAN SARI – Yani şöyle olabilir bir ekleme gerekirse: Tabii ki bilim, sanat eğitim merkezlerine gelen öğrencilerin bazı dönemlerde neden devamsız oldukları ve bu çocukların niye devam etmedikleri konusunun da ciddi anlamda araştırılmış olması lazım.

Sayın Başkanımın da sizin de söylediğiniz gibi, tabii ki okullarda şu anda truancy’le ilgili yani sürekli devamsızlıkla ilgili ya da kendisine verilen haklardan daha fazla devamsızlıkla ilgili maalesef çok fazla bir araştırmamız yok. Diğer ülkelerde truancy’le ilgili ve bunun nedenleriyle ilgili kitaplar bile yazılmış ama bizim ülkemizde maalesef... Çocuk, mesela yirmi günden daha fazla devamsızlık yapıyorsa “Bunun nedeni nedir?” diye ciddi anlamda araştırılıp aileye gereken yardımların, çocuğun kendisine gereken hem psikolojik hem de diğer akademik yardımların yapılmış olması lazım. Bu konuda tabii bizim okul rehberliği servislerinin etkin çalışmış olması lazım. Bu konuyla ilgili de ciddi bir planlamamız var. Yani genel anlamda rehberlik hizmetleri çerçevesinde bu çocukların da ele alınarak gitmesi lazım. İşte, bu çocuklar eğer gerekli önlemler alınmadığı zaman, sizin de dediğiniz gibi, maalesef çok, böyle beklenmedik olaylarla yerlere düşebiliyorlar, hapishaneye düşebiliyorlar, köprü altı çocuğu, sokak çocuğu hâline gelebiliyorlar.

MEB ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ NECATİ BİLGİÇ – Bir soruyu cevaplayabilir miyim Sayın Başkanım.

Hocamızın sorduğu soruyla ilgiliydi Sayın Başkanım. Yani hani, bu çocuklar bilim ve sanat merkezlerine gidiyorlar normal eğitime, öğretime devam ettikleri okullarla ilgili. Tabii, bu çok ciddi bir problem. Hani, bununla ilgili de bilim ve sanat merkezi çalışanları birtakım araştırmalar yaptı, “Biz devam edelim ama genel eğitim sistemindeki uyum nasıl?” diye. Problemler yaşanıyor mu? Yaşanıyor tabii ki. Ama genel anlamda BİLSEM’deki öğretmen şunun da farkında: Genel eğitim sistemindeki öğretmenle sürekli iletişim hâlinde, aileyle sürekli iletişim hâlinde.

En başta gündeme geldi “İllerde diğer öğretmenlere bilgilendirme yapılıyor mu?” diye. Az önce ben size takvimi çizdiğimde, kasım ve şubat aralığında öğretmenler gözlem formlarını doldururken BİLSEM çalışanları bir takvim oluştururlar; her okula üç saatlik veya dört saatlik bir eğitim yani sınıf öğretmenlerinin bu gözlem formunu nasıl dolduracaklarıyla ilgili. “Üstün yetenekli çocuklar” tanımı nedir, özellikleri nelerdir, bunlarla ilgili birtakım bilgilendirme yapılır, sonrasında gözlem formunu doldururlar yani okulundaki, sınıfındaki öğrenciyi aday gösterirler.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hocam, buyurun, sizin kayıtlara geçmesini istediğiniz bir şey var mı? Ondan sonra kapatacağım, sonra sohbet ederiz.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Şimdi, BİLSEM’lerin bu devamlı ilgili konusundan başlayarak ben de konuyu hemen toparlamak istiyorum. Bilim, sanat merkezleri aslında sadece ilköğretim amaçlı değil, onları kurarken, okul öncesinden itibaren çocukları devlete bağlı bir kurumda, merkezde eğitmek ön plandaydı. Onu bence zaman içinde gerçekleştirmek gerekir diye diyorum. Yani okul öncesinden başlayalım ve 2’nci, 3’üncü sınıfa beklemeyelim ve devam etsin; hatta, ilköğretimin ikinci kademesi, sekizinci sınıfın sonuna kadar gidebilirdi.

O arada şunu söylemek istiyorum: BİLSEM'ler şu anda, enderunlardan sonra tarihimizde en uzun süre devam eden yani yirmi yılı aşkın, tutmuş, aşı tutmuş, iyi devam etmiş, gitmiş sistemler. Ama ne vardı? Kuruluşunda bazı prensipler vardı. Yani ben kendi projem olduğu için söylüyorum. Mesela, üniversitelerle çok iş birliği içinde çalışacaktı. Yani "Bayburt zirve yaptı." derken, orada üniversite ve teknoloji sistemleriyle iş birliği içinde olduğu için belki gitti. Yani burada belki o prensipleri biraz geliştirerek...

Bizim şu anda mevcut sistemimiz nedir? Elimizde olan en temel sistem, bilim, sanat merkezleri. Onları her yönüyle, yani fiziksel donanımından tutacağız, belki -çünkü çok yetersiz fiziksel altyapıları var, bundan çok şikâyetçi veliler, öğretmenler, hepsinin özel bir binası yok, küçük, dar yerlerdeler- mevcut olan sistemde biz bilim, sanat merkezlerini nitelik ve nicelik yönünden nasıl iyileştirebiliriz?

BAŞKAN – Belki vazgeçecekler Hocam BİLSEM'lerden.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Ama geçtiğimiz anda... Yani şunu demek istiyorum: BİLSEM tek model olmamalı ama yanına diğer modelleri nasıl geliştireceğiz? Hızlandırma, sınıf atlama, üst seviyeden ders alma... Ama bu, birini kapatarak değil çünkü bu özgün modeli uluslararası birçok yerde gündeme getirdiğimde ben, bunu mesela İngiltere, Londra'nın kuzey bölgesinde uygulamak üzere aldı. Yani bu, dünyada olmayan bir sistem, bize özgün bir sistem. Uluslararası bu alanda otorite olan hocalar, yetmiş yaşın üstünde hocalar bunu tartışılar İngiltere'deki toplantılarımızda ve çok güzel buldular. Yani bizde tuttu, zorlama olmadan tuttu. Ben 92-95'te oradaydım; başlattım, ondan sonra ayrıldım.

BAŞKAN – Belki onu unuttular Hocam. Yani onu unuttular bence. Bakın, yani öyle ifade...

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – BİLSEM mi?

BAŞKAN – Evet.

Unuttular, kaldırmaya da gerek görmediler, yeşertmeye de gerek görmediler çünkü en son iki üç taneyi mental okulu olmaktan zor kurtardık, bilmem ne okulu olmaktan... Emin olun, unuttular. Böyle fark ettiğimiz zaman da onları zaten başka şeye çeviriyorlardı aslında. Kimsenin böyle bir derdi olmadı.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Ama sayıları arttı ve oraya hâlâ öğrenciler seçilerek... Öğretmenleriyle hani bir araya geldiğinizde, hepsi bir cevher, hepsi donanımlı.

BAŞKAN – Onu siyaset fark ettiği zaman baskıları arttı valiliklerin. Baskı artınca aslında biz de ne olduğunu anlamadık, ciddiye alınan bir şey zannettik. Ciddiye alıp üzerinde bir... Ha, bu arada hiçbir şey yoktu değil, bir gayret vardı ama hani, böyle bir temas, hani birileri veliye yapmasın falan. Yoksa ayıp bir şeydir Hocam yani 15 milyonluk İstanbul'a iki tane...

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Tabii ki...

BAŞKAN – Yani ne konuşuyor, yani ne?

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Ama iki tane olmamalı, işte, orada on beş tane olmalı, yirmi tane olmalı.

BAŞKAN – Ha, "Yirmi okul" dersin, unuttular buraları. Hani "Uzun sürdü." falan diyorsunuz ya, hani dert ettikleri için uzun sürmedi, dert etmedikleri için uzun sürdü. Zaten sen oraya kadar...

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Bilmiyorum. Ama yine de tutmuş bir sistem ama daha hızlı olmalıydı yani daha nitel ve nicel yönden bugün çok iyi olmalıydı.

Şimdi mevcut sistem, iyi bir sistem, yapısı iyi oturmuş bir sistem. O iyileştirilerek diğer modeller, -ben tabii öneri şeklinde söylüyorum- zenginleştirme modeli, hızlandırma modeli, ne kadar sınıfa... Eskiden 2 kez sınıf atlanıyordu, şimdi 1 sefer sınıf atlama var. Üst sınıftan ders alma ve erken bitirme yok. Mesela bizde de olmalı. Neden gelişmiş ülkelerde var?

BAŞKAN – Ben toplantıyı kapatayım, ondan sonra devam ederiz.

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Bir de şey önereceğim Oturum Başkanı olarak, Komisyon Başkanı olarak Halide Hanım.

Belki Komisyonun takvimine neleri almak yani tanı değerlendirmeye ilgili, mesela yoğunluklu konuşmalı, ondan sonrasında eğitim ağırlıklı tartışmaları yoğunluklu... Yani takvime göre konuyu belirlersek... Bugün mesela, giriş olduğu için her konuyu ele aldık ama tanı değerlendirme, eğitim, istihdam, öğretmen yetiştirme gibi program yapabilirsek, belki hepsini bu üç aylık süreç içerisinde bir takvime bağlarsak, sanıyorum çok daha hızlı bazı neticeler alacağız diye düşünüyorum. Bu benim önerim yani Komisyonun çalışması açısından önerim. "Kayıtlara geçsin." dediğiniz için de özdetledim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyorum değerli hocalarım. Çok yorduk, gerçekten yorduk, farkındayız ama güzel bir Őeydi baŐlamak aÇısından. Enerjikti. Her komisyon bu kadar katılımıla toplanıp bu kadar iyi sonuçlar almaz. Bütün vekillerimiz katılımcıydı bir kere, her Şeyden önce.

Hocamın dezavantajı, üç buçuk aylık; o, dokuz aylık olsaydı...

PROF. DR. NECATE BAYKOÇ DÖNMEZ – Ama Şans...

BAŞKAN - İŞin esprisi. Çok büyük bir Şans kesinlikle. Ben bu süreci yani gerçekten tanıdığıma, dinlediğime çok çok memnun oldum. Tekrar ümitlerim yeŐerdi, inancım arttı. İnşallah, el birliğiyle bu işin altından kalkacağız gibi geliyor.

Toplantıyı kapatıyorum, çok teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 18.41